

F/6

026542

K 0000153323

F.A.067

Ex libris ^t H. G. ...

026542

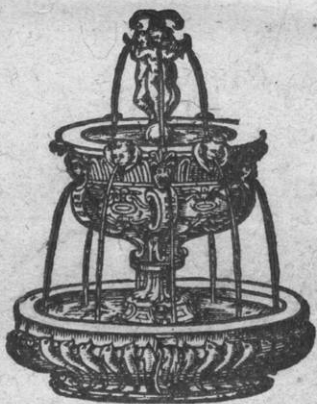

05633

M. VALERII
MARTIALIS
EPIGRAMMATVM
LIBRI XV.

LAVRENTII RAMIREZ DE
PRADO Hispani, Novis commentarijs
illustrati.

Cum Indice omnium verborum IOSEPHI LANGII Cæsare-
mont. & alijs indicibus locupletissimis.

PARISIIS,
Apud CLAVDIUM MORELLVM, via Iacobæa
ad insigne Fontis.

M. DCVII. dthk
Ex privilegio Regis.

M. V. A. L. R. 11

EPIGRAMMATVM

L. B. R. I. X. V.

Tom Indis omnibus vobis
non est, his ind. his ind. his ind.

D#Kp

P. A. R. I. S. I. S.

Apud Carvatem
ad iungit Fontis

M. DCVII

Ex p... ..

M. VAL. MARTIALIS
VITA EX PETRO
CRINITO.

VALERIUS Martialis genere Hispanus fuit, Bilbili natus haud ignobili oppido Celtiberiæ, vt veteres auctores tradunt, & ipse Martialis cùm pluribus locis demonstrat, tum maximè his versibus ad Licianum municipem suum:

*Vir Celtiberis non tacende gentibus,
Nostræq; laus Hispania,
Videbis altam Liciane Bilbilim
Equis & armis nobilem.*

Sub primam ætatem profectus est ad urbem Romam, quò facilius in literarum studio versari posset, suumque ingenium erudire. Sed cùm agendis causis minimè

se idoneum videret, omnē operam atque diligentiam retulit ad scribēda epigrammata, in quibus magnopere excelluit iudicio veterum. Maximè autem valuit in promerendis sibi atque conciliandis hominum studijs adeò vrbanitate & salibus præstitit. Relata sunt à C. Plinio permulta de ingenio & eruditione Val. Martialis, quibus satis colligere possumus quanti fecerit hunc ipsum poëtam, quantumque illius versibus oblectari consuerit: sic enim scribit. Fuit Martialis ingenio acris, & qui plurimum in scribendo & salis haberet & fellis, neque candoris minus. Itaque minimè mirari oportet, si Ælius Verus Imperator, qui Cæsari Adriano gratissimus fuit, solitus est singulari affectu prosequi lepores atque iocos Martialis, suumque Virgilium vocare. Neque dubium est illum Romæ publicis honoribus ornatum, atque honestatum fuisse: nam equestri dignitate donatus est, & prætura, & iure trium liberorum, ut ipse

de se testatur. Libros duodecim epigrammaton composuit miro ingenio, & singulari vrbanitate, quibus adiecit Xenia & Apophoreta libellis duobus absoluta. In his secutus est Marsum poëtam, Pedonem atque Gætulicum, quorū exemplo seipsum tuetur, ac lasciuam verborū licentiam excusat. Valerium quoque Catullum & Licinium Caluum plurimi fecit, qui hoc scribendi genere insignes habiti sunt. In duodecimo libro Neruæ atque Traiano imperatori blanditus est, damnatis tēporibus Domitiani Cæsaris. Ad eundem refertur spectaculorū liber, qui extra ordinem aliorum habetur à nostris grammaticis, vt vetusti codices probant. Inter amicos præcipuè habuit Stellam Patauinum, Decianum, Silium Italicum. Val. Flaccum, Parthenium, aliósq; complures, ad quos sæpenumero scribit. Stertinius vir clarissimus, quem Martialis mutato nomine Auitum appellat, tantùm concessit ipsius ingenio

atque doctrinæ , vt viuenti adhuc illi imaginem more veterum in sua bibliotheca posuerit. Postremò cùm Martialis foret prouestior , tædio rerū vrbicularum affectus in patriam rediit, atque in natali soli paulo pòst interiit, non sine lacrymis ac magno mærore C. Plinij, vt ingenuè testatus est scripta epistola ad Corn. Priscum. De Gargilio Martiale dicimus suo loco, qui libros composuit de gestis Imperatorum.

PLINIUS IVNIOR COR-
NELIO PRISCO SALVTEM.

AVDIO Valerium Martialem deces-
sisse, & moleste fero. Erat homo inge-
mosus, acutus, & qui plurimum in
scribendo & salis haberet, & fellis,
nec candoris minus. Prosecutus eram
viatico secedentem. Dederam hoc amicitia, dederam
etiam versiculis, quos de me composuit. Fuit moris
antiqui, eos qui vel singulorum laudes, vel urbium
scripserant, aut honoribus, aut pecunia ornare. No-
stris verò temporibus ut alia speciosa & egregia, ita
hoc in primis exolevit. Nam postquam desuimus
facere laudanda, laudari quoque ineptum putamus.
Quæris qui sint versiculi, quibus gratiam retule-
rim? Remitterem te ad ipsum volumen, nisi quos-
dam tenerem. Tu si placuerint hi, ceteros in libro re-
quires. Alloquitur Musam: mandat ut domum
meam in Esquilys querat, adeátque reuerenter.

Sed ne tempore non tuo disertam

Pulses ebria ianuam, videto.

Totos dat Tetricæ dies Mineræ.

Dum centum studet auribus virorum

Hoc, quod sæcula posterique possint

Arpinis quoque comparare chartis.

Seras tutior ibis ad lucernas.

Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,
Dum regnat rosa, dum madent capilli:
Tum me vel rigidi legant Catones.

Meritòne eum, qui hoc de me scripsit, & tunc dimisi amicissimè, & nunc amicissimum defunctum esse doleo? Dedit enim mihi, quantum maximè potuit: daturus amplius, si potuisset. Tametsi quid homini potest dari maius quàm gloria, laus, & æternitas? Æterna, quæ scripsit, non erunt fortasse: ille tamen scripsit, tanquam futura. Vale.

M. VAL. MARTIALIS
EPIGRAMMATA.

In amphitheatrum Cæsaris Epigramma I.

ARBARA Pyramidum fileat miracula
Memphis,
Assiduus iactet nec Babylona labor:
Nec Triuix templo molles laudentur
honores,

Diffimulétque deum cornibus ara frequens.
Aère nec vacuo pendentia Mausolea
Laudibus immodicis Cares in astra ferant.
Omnis Cæsareo cedat labor amphitheatro:
Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Cæsarem. II.

Hic vbi sidereus propius videt astra Colossus,
Et crescunt media pægmata celsa via;
Inuidiosa feri radiabant atria regis,
Vnâque iam tota stabat in vrbe domus.
Hic, vbi conspicui venerabilis amphitheatri
Frigitur moles, stagna Neronis erant.
Hic, vbi miramur velocia munera thermas,
Abstulerat miseris tecta superbus ager.
Claudia diffusas vbi porticus explicat umbras,
Vltima pars aulae deficientis erat.

2 M. VAL. MARTIALIS

Reddita Roma sibi est, & sunt, te præside, Cæsar,
Deliciæ populi, quæ fuerant domini.

Ad eundem. III.

Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar,
Ex qua spectator non sit in vrbe tua?
Venit ab Orpheo cultor Rhodopeius Hæmo,
Venit, & epoto Sarmata pastus equo:
Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,
Et quem supremæ Tethyos vnda ferit.
Festinauit Arabs, festinauère Sabæi,
Et Cilices nimbis hic maduere suis.
Crinibus in nodum tortis venère Sicambri,
Atque aliter tortis erinibus Æthiopes.
Vox diuersa sonat: populorum est vox tamen vna,
Cùm verus patriæ diceris esse pater.

Ad Cæsarem quòd expulerit delatores. IV.

Turba grauis paci, placidæque inimica quieti,
Quæ semper miseras sollicitabat opes,
Tradita est Getulis, nec cepit arena nocentes,
Et delator habet quod dabat, exsilium.
Exfulat Ausonia profugus delator ab vrbe:
Impensis vitam principis annumeres.

Blanditur Cæsari. V.

Iunctam Pasiphaën Dictæo, credite, tauro.
Vidimus; accepit fabula prisca fidem.
Nec se miretur, Cæsar, longæua vetustas:
Quidquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur Cæsari. VI.

Belliger inuictis quòd Mars tibi sæuit in armis,

Non fatis est Cæsar, sæuit & ipsa Venus.

Prostratum Nemees, & vasta in valle leonem,

Nobile & Herculeum fama canebat opus.

Prisca fides taceat: nam post tua munera Cæsar,

Hæc iam feminea vidimus acta manu.

Pæna Laureoli. VII.

Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus

Affiduum nimio pectore paut auem,

Nuda Caledonio sic viscera præbuit vrsò,

Non falsa pendens in cruce Laureolus.

Viuebant laceri membris stillantibus artus,

Inque omni nusquam corpore corpus erat.

Denique supplicium dederat necis ille paterna.

Vel domini iugulum foderat ense nocens.

Templa vel arcano demens spoliauerat auro,

Subdiderat sæuas vel tibi Roma faces.

Vicerat antiquæ sceleratus crimina famæ,

In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

De Dædalo. IIX.

Dædale Lucano cùm sic lacereris ab vrsò,

Quàm cuperes pennas nunc habuisse tuas.

De Rhinocerote. I X.

Præstitit exhibitus tota tibi Cæsar, arena,

Quæ non promisit, prælia Rhinoceros.

O quàm terribiles exarsit pronus in iras!
 Quantus erat cornu, cui pila taurus erat?

De Leone qui gubernatorem offendit. X.

Læferat ingrato leo perfidus ore magistrum,
 Aufus tam notas contemere manus:

Sed dignas tanto persoluit crimine pœnas,
 Et qui non tulerat verbera, tela tulit.

Quos decet esse hominis tali sub principe mores,
 Qui iubet ingenium mitius esse feris?

De vrsu. XI.

Præcepit sanguinea dum se rotat vrsus arena,
 Implicitam visco perdidit ille fugam.

Splendida iam tecto cessent venabula ferro,
 Nec volet excussa lancea torta manu.

Deprendat vacuo venator in aëre prædam,
 Sic captare feras aucupis arte placet.

De Sue qua ex vulnere peperit. XII.

Inter Cæsareæ discrimina sæua Dianæ

Fixisset gravidam cùm leuis hasta suem,

Exsiliit partus miseræ de vulnere matris.

O Lucina ferox, hoc peperisse fuit?

Pluribus illa mori voluisset saucia telis,

Omnibus vt natis triste pateret iter.

Quis negat esse satum materno funere Bacchum?

Sic genitum numen credite: nata fera est.

De eadem. XIII.

Icta graui telo, confossaque vulnere, mater

Sus pariter vitam perdidit, atque dedit.

O quàm certa fuit librato dextera ferro!
 Hanc ego Lucinæ credo fuisse manum.
 Experta est numen moriens vtriusque Dianæ,
 Quaque soluta parens, quaque peremta fera est.

De Sue prægnante. XIV.

Sus fera iam grauior, maturi pignora ventris
 Emisit fœtum, vulnere facta parens.
 Nec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit.
 O quantum est subitis casibus ingenium!

De Carpophoro. XV.

Summa tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ:
 Quantula Carpophori portio, fufus aperit
 Ille & præcipiti venabula condidit vrfo,
 Primus in Arctoi qui fuit arce poli:
 Strauit & ignota spectandum mole leonem,
 Herculeas potuit qui decuisse manus;
 Et volucrem longo porrexit vulnere pardum,
 Præmia cùm laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro. XVI.

Raptus abit media quòd ad æthera taurus arena,
 Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.
 Vexerat Europen fraterna per æquora taurus,
 At nunc Alciden taurus in astra tulit.
 Cæsaris, atque Iouis confer nunc stemma iuuentus,
 Par onus vt tulerint: altius iste tulit.

De suppliance elephante. XVII.

Quòd pius, & supplex elephas te, Cæsar, adorat;
 Hic modò qui tauro tam metuendus erat:

Non facit hoc iussus, nullóque docente magistro:
 Crede mihi, numen sentit & ille tuum.

De Tigride, & Leone. XIIIX.

Lambere securi dextram consueta magistri,
 Tigris ab Hyrcano gloria rara iugo:
 Sæua ferum rabido lacerauit dente leonem:
 Res noua, non vllis cognita temporibus.
 Ausa est tale nihil, siluis dum vixit in altis:
 Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante. XIX.

Qui modò per totam, flammis stimulatus, arenam
 Sustulerat raptas taurus in astra pilas,
 Occubuit tandem cornuto ardore petitus,
 Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Assentatur Cæsari. XX.

Dum peteret pars hæc Myrinum, pars illa triumphum,
 Promisit pariter Cæsar vtraque manu.
 Non potuit melius litem finire iocosam.
 O dulce inuicti principis ingenium!

Ad Cæsarem. XXI.

Quidquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro
 Dicitur, exhibuit, Cæsar, arena tibi.
 Reperunt scopuli, mirandaque silua cucurrit,
 Qualé fuisse nemus creditur Hesperidum.
 Affuit immixtum pecudum genus omne ferarum,
 Et supra vatem multa pependit auis.

Ipse sed ingrato iacuit laceratus ab vrso,
 Hæc tamen vt res est facta, ita ficta alia est.

De Rhinocerote. XXII.

Sollicitant puidi dum Rhinocerota magistri,
 Séque diu magnæ colligit ira feræ:
 Desperabantur promissi prælia Martis:
 Sed tamen is redijt cognitus ante furor.
 Namque grauem gemino cornu sic extulit vrsum,
 Iactat vt impositas taurus in astra pilas.

De Carpophoro. XXIII.

Dorica quàm certo venabula dirigit ictu
 Fortis adhuc teneri dextera Carpophori:
 Ille tulit geminos facili ceruice iuuenços:
 Illi cessit atrox bubalus atque bison.
 Hunc leo cùm fugeret, præceps in tela cucurrit:
 Inunc, & lentas corripe turba moras.

De naumachia Domitiani. XXIV.

Si quis ades longis serus spectator ab oris,
 Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit:
 Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,
 Et par vnda fretis, hîc modò terra fuit.
 Non credis? spectes, dum laxent æquora Martem;
 Parua mora est: dices, hic modò pontus erat.

De Leandro. XXV.

Quòd nocturna tibi Leandre pepercerit vnda,
 Desine mirari: Cæsaris vnda fuit.

Cùm peteret dulces audax Leandrus amores,
 Et fessus tumidis iam premeretur aquis;
 Sic miser instantes affatus dicitur vndas:
 Parcite, dum propero; mergite, dum redeo.

De natatoribus. XXVI.

Lusit Nereidum docilis chorus æquore toto,
 Et vario faciles ordine pinxit aquas.
 Fuscina dente minax, nexu fuit ancora curuo:
 Credidimus remum, credidimusque ratem,
 Et gratum nautis fidus fulgere Laconum,
 Latæque perspicuo vela tumere sinu.
 Quis tantas liquidis artes inuenerit in vndis?
 Aut docuit lusus hos Thetis, aut didicit.

Blanditur Cæsari. XXVII.

Sæcula Carpophorum, Cæsar, si prisca tulissent,
 Iam nullum monstris orbe fuisset opus.
 Non Marathon taurum, Nemeæ frondosa leonem,
 Arcas Mænalium non timuisset aprum.
 Hæc armata manus hydræ mors vna fuisset,
 Huic percussa foret tota Chimæra semel.
 Ignipedes posset sine Colchide vincere tauros;
 Soluere & Hesionem solus, & Andromeden.
 Herculeæ laudis numeretur gloria: plus est
 Bis denas pariter perdomuisse feras.

Laus Augusti. XXIIIX.

Augusti laudes fuerant, committere classes,
 Et freta nauali sollicitare tuba,

Cæsaris

Cæsaris hæc nostri pars est quota? vidit in vndis
 Et Thetis ignotas, & Galatea feras,
 Vidit in æquoreo feruentes puluere currus,
 Et domini Triton ipse putauit equos.
 Dúmque parat sæuis ratibus fera prælia Nercus,
 Abnuit in liquidis ire pedester aquis.
 Quidquid & in Circo spectatur, & Amphitheatro,
 Diues Cæsarea præstitit vnda tibi.
 Fucinus, & pigri taceantur stagna Neronis:
 Hanc norint vnã sæcula Naumachiam.

De miro duello. XXIX.

Cùm traheret Priscus, traheret certamina Verus,
 Esset & æqualis Mars vtriusque diu:
 Missio sæpe viris magno clamore petita est,
 Sed Cæsar legi paruit ipse suæ.
 Lex erat, ad digitum posita concurrere palma,
 Quod licuit lances donaque sæpe dedit.
 Inuentus tamen est finis discriminis æqui.
 Pugnauère pares: succubuère pares.
 Misit vtrisque rudes, & palmas Cæsar vtrique,
 Hoc pretium virtus ingeniosa tulit.
 Contigit hoc nulli, nisi te sub principe, Cæsar,
 Cùm duo pugnarent, victor vterque fuit.

Ad Cæsarem. XXX

Da veniam subitis: non displicuisse meretur,
 Festinat Cæsar qui placuisse tibi.

Alterum. XXXI.

Cedere maiori, virtutis fama secunda est.
 Illa grauis palma est, quam minor hostis habet.

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER I.

SPERO me secutum in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non possit, quisquis de se bene senserit, cum salua infimarum quoque personarum reuerentia ludant, quae adeò antiquis auctoribus defuit, ut nominibus non tantum veris abusi sint, sed etiam magnis. At mihi fama vilius constet, et probetur in me nouissimum ingenium. Absit à iocorum nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea scribat. Improbè facit, qui in alieno libro ingeniosus est, lasciuam verborum licentiam, id est epigrammaton linguam excusarem, si meum esset exemplum: sic scribit Catullus, sic Marsus, sic Pedito, sic Gatulicus, sic quicumque perlegitur. Si quis tamen tam ambitiosè tristis est, ut apud illum in nulla pagina Latine loqui fas sit, potest epistola vel potius titulo contentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solent spectare Florales. Non intret Caro theatrum nostrum; aut si intrauerit, spectet. Videor mihi meo iure factururus, si epistolam versibus clausero.

AD LECTOREM. I.

Hic est quem legis, ille quem requiris.
 Toto notus in orbe Martialis,
 Argutis epigrammaton libellis:
 Cui lector studiose, quod dedisti
 Viuenti decus, atque sentienti,
 Rari post cineres habent poëtae.

Ad lectorem, ubi libri vendes. II.

Qui tecum cupis esse meos vnicumque libellos,
Et comites longæ quæris habere viæ;
Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis:

Scrinia da magnis, me manus vna capit.
Ne tamen ignores vbi sim venalis, & erres

Urbe vagus tota: me duce, certus eris.
Libertum docti Lucensis quære Secundum,
Limina post Pacis, Palladiumque forum.

Ad Catonem. III.

Nosces iocosa dulce cum sacrum Floræ,
Festosque lusus, & licentiam vulgi,
Cur in theatrum Cato seuerè venisti?
An ideo tantum veneras, ut exires?

Ad librum suum. IV.

Argiletanas mauis habitare tabernas,
Cum tibi parue liber scrinia nostra vacent.
Nescis, heu, nescis dominæ fastidia Romæ:
Crede mihi, nimium Martia turba sapit.
Maiores nusquam ronchi, iuuenesque senesque,
Et pueri nasum rhinocerotis habent.
Audieris cum grande sophos, dum basia captas,
Ibis ab excusso missus in astra sago.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,

Néue notet lusus tristis arundo tuos.

Ætherias lasciuæ cupis volitare per auras:

I, fuge; sed poteras tutior esse domi.

Ad Cæsarem. V.

Contigeris nostros Cæsar si fortè libellos,
Terrarum dominum pone supercilium.

Confueuere iocos vestri quoque ferre triumphi,
Materiam dictis nec pudet esse ducem.

Qua Thymelen spectas, derisorumque Latinum,
Illa fronte precor carmina nostra legas.

Innocuos censura potest permittere lusus:
Lasciua est nobis pagina, vita proba est.

Ad Marcum. VI.

Do tibi Naumachiam, tu das epigrammata nobis,
Vis puto cum libro, Marce, natate tuo.

De Leone Caesaris. VII.

Aetherias aquila puerum portante per auras
Illæsum timidis vnguibus hæsit onus:

Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,
Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Quæ maiora putas miracula? summus vtrique
Auctor adest: hæc sunt Cæsaris, illa Iouis.

Ad Maximum de columba Stella. II X.

Stellæ delictum mei columba,
Verona licet audiente dicam.

Vicit, Maxime, passerem Catulli.

Tantò Stella meus tuo Catullo,

Quantò passere maior est columbæ.

Deciani dogma laudat. IX.

Quòd magni Thraseæ, consummatique Catonis

Dogmata sic sequeris, talis vt esse velis,

Pectore nec nudo strictos incurris in enses,

Quod fecisse velim te, Deciane, facis.

Nolo virum, facili redimit qui sanguine famam:

Hunc volo, laudari qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam. X.

Bellus homo, & magnus vis idem Cotta videri;
Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est.

De Gemello, & Maronilla. XI.

Petit Gemellus nuptias Maronilla,
Et cupit, & instat, & precatur, & donat.

Adeone pulcra est: immo foedius nil est.

Quid ergo in illa petitur & placet: tuffit.

Ad Sextilianum potorem. XII.

Cum data sint equiti bis quina numismata, quare

Bis decies solus, Sextiliane, bibis?

Iam defecisset portantes calda ministros;

Si non potares, Sextiliane merum.

De Regulo. XIII.

Itur ad Herculei gelidas qua Tiburis arces,

Canaque sulfureis Albula fumat aquis.

Rura, nemusque sacrum, dilectaque iugera Musis

Signat vicina quartus ab vrbe lapis:

Hic rudis æstiuas præstabat porticus umbras.

Heu quam pæne nouum porticus ausa nefas!

Nam subitò collapsa ruit, cum mole sub illa

Gestatus bijugis Regulus esset equis.

Nimirum timuit nostras fortuna querelas,

Quæ par tam magnæ non erat inuidiæ.

Nunc & damna iuuant: sunt ipsa pericula tantis

Stantia non poterant tecta probare deos.

De Arria, & Pato. XIV.

Castra suo gladium cum traderet Arria Pato,

Quem de visceribus traxerat ipsa suis;

Res magnas in se quæ facta colonis

Si qua fides, vulnus, quod feci, non dolet, inquit:

Sed quod tu facies, hoc mihi, Pæte, dolet.

Ad Cæsarem. XV.

Delicias Cæsar, iusque, iocósque leonum

Vidimus: hoc etiam præstat arena tibi:

Cum prensus blando toties à dente rediret,

Et per aperta vagus curreret ora lepus.

Vnde potest audis capta leo parcere prædæ?

Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

Ad Iulium. XVI.

O mihi post nullos Iuli memorande sodales:

Si quid longa fides, canaque iura volent.

Bis iam pæne tibi consul trigessimus instat,

Et numerat paucos vix tua vita dies.

Non bene distuleris, videas quæ posse negari,

Et solum hoc ducas, quod fuit, esse tuum.

Exspectant curæque, catenatique labores.

Gaudia non remeant, sed fugitiua volant.

Hæc vtraque manu, complexuque affere toto:

Sæpe fluent imo sic quoque lapsa sinu.

Non est, crede mihi, sapientis dicere, viuiam.

Sera nimis vita est crastina: viue hodie.

Ad Anitum. XVII.

Sunt bona, sunt quædam mediocria, sunt mala plura,

Quæ legis: hic aliter non fit, Anite, liber.

Ad Titum. XVIII.

Cogit me Titus actitare causas,

Et dicit mihi sæpe, magna res est:

Res magna est, Tite, quam facit colonus!

Ad Tuccam. XIX.

Quid te Tucca iuuat vetulo miscere Falerno

In Vaticanis condita musta cadis?

Quid tantum fecere boni tibi pessima vina?

Aut quid fecerunt optima vina mali?

De nobis facile est: scelus est iugulare Falernum;

Et dare Campano toxica sæua mero;

Conuiuæ meruere tui fortasse perire:

Amphora non meruit tam pretiosa mori.

Ad Æliam. XX.

Si memini, fuerant tibi quatuor Ælia dentes:

Exspuit vna duos tussis, & vna duos.

Iam secura potes totis tussire diebus;

Nil istic, quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cæcilianum. XXI.

Dic mihi, quis furor est? turba spectante vocata,

Solus boletos Cæciliæ voras.

quid dignum tanto tibi ventre, gulæque precabor?

Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porfena, & Mucio Scauola. XXII.

Dum peteret regem decepta satellite dextra,

Iniecit sacris se peritura focis.

Sed tam sæua pius miracula non tulit hostis,

Et raptum flammis iussit abire virum.

Vrere quam potuit contempto Mucius igne,

Hanc spectare manum Porfena non potuit.

Maior deceptæ fama est, & gloria dextra.

Si non errasset, fecerat illa minus.

EPIGRAMMATON

De leone, & lepore. XXIII.

Quid nunc sæua fugis placidi lepus ora leonis?

Frangere tam paruas non didicere feras.

Seruantur magnis isti ceruicibus ungues,

Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.

Præda canum lepus est, vastos non implet hiatus.

Non timeat Dacus Cæsaris arma puer.

Ad Cottam. XXIV.

Inuitas nullum, nisi cum quo Cotta lauaris,

Et dant conuiuam balnea sola tibi.

Mirabar quare nunquam me Cotta vocasses,

Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum. XXV.

Adspicis incomitis illum Deciane capillis,

Cuius & ipse times triste supercilium.

Qui loquitur Curios assertoresque Camillos,

Nolito fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum. XXVI.

Ede tu tandem populo Faustine libellos,

Et cum docto pectore profer opus:

Quod nec Cæropiæ damnent Pandionis arces,

Nec sileant nostri, prætereantque senes,

Ante fores stantem dubitas admittere famam,

Tæque piget curæ præmia ferre tuæ?

Post te victuræ, per te quoque viuere chartæ

Incipiant: cineri gloria fera venit.

Ad Sextilianum. XXVII.

Sextiliane bibis quantum subsellia quinque

Solus: aqua toties ebrius esse potes.

Nec

Nec concessorum vicina numismata tantùm,
Aera sed à cuneis vltiora petis.

Non hæc Pelignis agitur vindemia prælis,
Vua nec in Tuscis nascitur ista iugis.

Testa sed antiqui felix siccatur Opimi,
Egerit & nigros Massica cella cados.

A caupone tibi fex Laletana petatur,
Si plus quàm decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum. XXIX.

Hesterni tibi nocte dixeramus,
Quincunces, puto, post decem peractos,

Cenares hodie Procille mecum.

Tu factam tibi rem statim putasti,

Et non sobria verba subnotasti

Exemplo nimium periculoso.

Μισῶ μνήμονα συμπότιω Πρόκιλλε.

De Acerra. XXX.

Hesterni foetere mero qui credit Acerram,

Fallitur: in lucem semper Acerra bibit.

Ad Fidentinum. XXX.

Fama refert nostros te Fidentine libellos

Non aliter populo quàm recitare tuos.

Si mea vis dici, gratis tibi carmina mittam.

Si dici tua vis, hæc eme, ne mea sint.

De Diaulo medico. XXXI.

Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus.

Cæpit, quod poterat, clinicus esse modò.

De Encolpo. XXXII.

Hos tibi Phœbe vouet totos à vertice crines

Encolpus, domini centurionis amor.

Grata pudens meriti tulerit cùm præmia pili,
 Quàm primum longas, Phœbe, recide comas.
 Dum nulla teneri sordent lanugine vultus,
 Dúmque decent fusæ lactea colla iubæ:
 Utque tuis longum, dominusque, puérque fruatur
 Muneribus, tonsum fac citò, serò virum.

Ad Sabidium. XXXIII.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare.
 Hoc tantùm possum dicere, non amo te.

De Gellia. XXXIV.

Amissum non flet, cùm sola est Gellia, patrem:
 Si quis adest, iussæ profiliunt lacrymæ.
 Non dolet hic, quisquis laudari Gellia quærit.
 Ille dolet verè, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam. XXXV.

Incustoditis, & apertis Lesbia semper
 Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
 Et plus spectator, quàm te delectat adulter:
 Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.
 At meretrix abigit testem veloque seraque:
 Raraque, si memini, fornice rima patet.
 A Chione saltem, vel ab Helide disce pudorem:
 Abscondunt spurcas hæc monumenta lupas.
 Numquid dura tibi nimium censura videtur?
 Deprendi veto te Lesbia, non futui.

Ad Cornelium. XXXVI.

Versus scribere me parum seueros,
 Nec quos perlegat in schola magister,
 Corneli quereris: sed hi libelli,
 Tanquam coniugibus suis mariti.

Non possunt sine mentula placere.
 Quid si me iubeas Thalassionem
 Verbis dicere non Thalassionis?
 Quis Floralia vestit, & stolatum
 Permittit meretricibus pudorem?
 Lex hæc carminibus data est iocosis,
 Ne possint, nisi pruriant, iuuare.
 Quare deposita seueritate,
 Parcas lusibus, & iocis, rogamus:
 Nec castrare velis meos libellos.
 Gallo turpius est nihil Priapo.

Ad Lucanum, & Tullum. XXXVII.

Si Lucane tibi, vel si tibi Tulle darentur,
 Qualia Ledæi fata Lacones habent:
 Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus,
 Quòd pro fratre mori vellet vterque prior.
 Diceret, infernas & qui prior isset ad vmbas,
 Viue tuo frater tempore, viue meo.

Ad Bassam. XXXIIX.

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro
 Bassa: bibis vitro. cariùs ergo cacas.

Ad Fidentinum. XXXXIX.

Quem recitas, meus est ô Fidentine libellus:
 Sed malè cùm recitas, incipit esse tuus.

Ad Decianum. XL.

Si quis erit, raros inter numerandus amicos,
 Quales prisca fides, famaque nouit auos:
 Si quis Cecropiæ madidus, Latíæque Mineruæ
 Artibus, & vera simplicitate bonus,

Si quis erit recti custos, imitator honesti,

Et nihil arcano qui roget ore deos:

Si quis erit magnæ subnixus robore mentis,

Dispeream, si non hic Decianus erit.

Ad Liuidum. XL I.

Qui ducis vultus, & non legis ista libenter,

Omnibus inuideas, Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium. XL II.

Vrbanus tibi Cæcili videris.

Non es, crede mihi. quid ergo? verna es.

Hoc quod Transiberinus ambulator,

Qui pallentia sulfurata, fractis

Permutat vitreis: quod otiosæ

Vendit qui madidum cicer coronæ:

Quod custos, dominusque viperarum:

Quod viles pueri salariorum:

Quod fumantia qui tomacla raucus

Circumfert tepidis cocus popinis:

Quod non optimus vrbicus poëta:

Quod de Gadibus improbus magister:

Quod bucca est vetuli loquax cinædi:

Quare desine iam tibi videri,

quod soli tibi Cæcili videris:

Qui Galbam salibus tuis, & ipsum

Posses vincere Sextium Caballum.

Non cuicumque datum est habere nasum.

Ludit qui stolidi procacitate,

Non est Cestius ille, sed Caballus.

De Porcia. XL III.

Coniugis audisset fatum cum Porcia Bruti,

Et subtracta sibi quæreret arma dolor:

Nondum scitis, ait, mortem non posse negari.

Credideram, satis hoc vos docuisse patrem.

Dixit, & ardentes auido bibit ore fauillas.

I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum. XLIV.

Bis tibi triceni fuimus Mancine vocati,

Et positum est nobis nil here, præter aprum.

Non quæ de tardis feruantur vitibus vuæ,

Dulcibus aut certant quæ melimela fauis.

Non pyra, quæ lenta pendent religata genesta,

Aut imitata breues punica mala rosas.

Rustica lactantes, nec misit fiscina metas,

Nec de Picenis venit oliua cadis.

Nudus aper; sed & hic minimus, qualisque necari

A non armato pumilione potest.

Et nihil inde datum est, tantum spectauimus omnes.

Ponere aprum nobis sic & arena solet.

Ponatur tibi nullus aper post talia facta:

Sed tu ponaris, cui Charidemus, apro.

Ad Stellam. XLV.

Lasciuos leporum cursus, lusûsque leonum,

quòd maior nobis charta, minòrque gerit.

Et bis idem facimus: nimium si Stella videtur

Hoc tibi: bis leporem tu quoque pone mihi.

De libro suo. XLVI.

Edita ne breuibus pereat mihi charta libellis,

Dicatur potiùs τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ad Aedilam. XLVII.

Cùm dicis propero, fac si facis, Aedila, languet

Protinus, & cessat debilitata Venus.

Exspectare iube: velociùs ibo retentus.

Aedila si properas, dic mihi, ne properem.

De Diaulo medico. XLVIII.

Nuper erat medicus, nunc est vespillo Diaulus: non I

quod vespillo facit, fecerat & medicus.

De leone & lepore. XLIX.

Rictibus his tauros non eripuere magistri,

Per quos præda fugax, itque, reditque lepus.

quodque magis mirum, velociùs exit ab hoste,

Cùm nil à tanta mobilitate refert.

Tutior in sola non est cùm currit arena,

Nec caueæ tanta conditur ille fide.

Si vitare canum morsus, lepus improbe, quæris:

Ad quæ confugas, ora leonis habes.

Ad Licianum, de Hispaniæ locis. L.

Vix Celtiberis non tacende gentibus,

Nostræque laus Hispaniæ,

Videbis altam Liciane Bilbilim,

Equis, & armis nobilem,

Sterilémque canum niuibus, effractis sacrum

Vada Veronem montibus.

Et delicati dulce Botrodi nemus,

Pomona quod felix amat.

Tepidum natabis lene Congedi vadum,

Mollésque nympharum lacus.

quibus remissum corpus adstringas breui

Salone, qui ferrum gelat.

Præstabit illic ipsa figendas prope

Voberta preudenti feras.

Aestus serenos aureo franges Tago
 Obscurus vmbris arborum.
 Auidam rigens Dircenna placabit sitim,
 Et Nemea, quæ vincit niues.
 At cùm December canus, & bruma impotens
 Aquilone rauco mugiet,
 Aprica repetes Tarraconis littora,
 Tuámque Laletaniam.
 Ibi illigatas mollibus damas plagis
 Mactabis, & vernos apros,
 Leporémque forti callidum rumpes equo:
 Ceruos relinques villico.
 Vicina in ipsum sylua descendet focum
 Infante cinctum sordido.
 Vocabitur venator, & veniet tibi
 Conuiuia clamatus propè
 Lunata nusquam pellis, & nusquam toga,
 Olidæque vestes murice.
 Procul horridus Liburnus, & querulus cliens:
 Imperia viduarum procul.
 Non rumpet altum pallidus somnum reus,
 Sed mâne totum dormies.
 Mercetur alius grande, & infanum sophos:
 Miserere tu felicium,
 Veróque frueri non superbus gaudio,
 Dum Sura laudatur tuus.
 Non impudenter vita, quod reliquum est, petit:
 Cùm fama, quod satis est, habet.
Iocus ex Homero in cocum. LI.
 si tibi Mistyllus cocus Aemiliane vocatur;
 Dicetur quare non Taratalla mihi?

Ad Leporem. LII.

Non facit ad sæuos ceruix, nisi prima, leones.

quid fugis hos dentes ambitiose lepus?

Scilicet à magnis ad te descendere tauris,

— Et, quæ non cernunt, frangere colla velint.

Desperanda tibi est ingentis gloria fati:

Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.

Quinctianum facit assertorem. LIII.

Commendo tibi Quinctiane nostros,

Nostros dicere si tamen libellos

Possim, quos recitat tuus poëta,

Si de seruitio graui queruntur,

Assertor venias, satisque præstes,

Et, cùm se dominum vocabit ille,

Dicas esse meos, manúque missos.

Hoc si térque, quaterque clamitaris,

Impones plagiaro pudorem.

Ad Fidentinum. LIV.

Vna est in nostris tua Fidentine libellis

Pagina, sed certa domini signata figura,

quæ tua traducit manifesto carmina furto:

Sic interpositus vitio contaminat vncto

Vrbica Lingonicus Tyriantina bardocucullus:

Sic Aretinæ violant crystallina testæ:

Sic niger, in ripis errat cùm fortè Caystri,

Inter Ledæos ridetur coruus Olores:

Sic vbi multifona seruet sacer Atthide lucus,

Improba Cecropias effundit picæ querelas.

Indice non opus est nostris, nec vindice libris,

Stat contrà, dicitque tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio. LV.

Si quid Fusce vacas adhuc amari:
 Nam sunt hinc tibi, sunt & hinc amici.
 Vnum, si superest, locum rogamus.
 Nec me, quod tibi sum nouus, recuses.
 Omnes hoc veteres tui fuerunt.
 Tu tantum inspice, qui nouus paratur,
 An possit fieri vetus sodalis.

Ad Frontonem de voto vitæ suæ. LVI.

Vota tui breuiter si vis cognoscere Marci
 Clarum militiæ Fronto, togæque decus,
 Hoc petit, esse sui, nec magni, ruris arator,
 Sordidâque in paruis otia rebus amat.
 Quisquam picta colit Spartani frigora saxi,
 Et matutinum portat ineptus aue:
 Cui licet exigui nemoris, rurisque beati
 Ante focum plenas explicuisse plagas?
 Et piscem tremula salientem ducere seta,
 Flauâque de rubro promere mella cado?
 Pinguis inæquales onerat cui villica menfas,
 Et sua non emtus præparat oua cinis.
 Non amet hanc vitam, quisquis me non amat, opto:
 Viuat & vrbani albus in officiis.

Ad cauponem. LVII.

Continuis vexata madet vindemia nimbis.
 Non potes, vt cupias, vendere caupo merum.

Ad Flaccum. LIII.

Qualem Flacce velim quæris, nolimue puellam?
 Nolo nimis facilem, difficilémque nimis.

Illud quod medium est, atque intervtrumq; probamus,
Nec volo quod cruciat: nec volo, quod fatiat.

De pueri pretio. LIX.

Millia pro puero centum me Mango poposcit:

Risi ego: sed Phœbus protinus illa dedit.

Hoc dolet, & queritur de me mea mentula mecum,

Laudaturque meam Phœbus in invidiam.

Sed festertiolum donavit mentula Phœbo

Bis decies; hoc da tu mihi, pluris emam.

Ad Flaccum de sportula. LX.

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.

Inter delicias quid facit ista fames?

Redde Lupi nobis, tenebrosaque balnea Grylli:

Tam malè cùm cenem, cur bene Flacce lauor?

De lepore, & leone. LXI.

Intres ampla licet torui lepus ora leonis,

Esse tamen vacuo se leo dente putat.

Quod ruet in tergum, vel quos procumbet in armos,

Alta iuuenorum vulnera figet vbi?

Quid frustra nemorum dominum, regemque fatigas?

non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, scriptores vnde. LXII.

Verona docti syllabas amat vatis:

Marone felix Mantua est.

Censetur Apona Livio suo tellus,

Stellaque nec Flacco minus.

Apollodoro plaudit imbrifer nilus,

nasone Peligni sonant,

Duosque Senecas, vnicumque Lucanum

Facunda loquitur Corduba.

Gaudent iocosa Canio suo Gades,
Emerita Deciano meo.

Te Liciane gloriabitur nostra,
Nec me tacebit Bilbilis.

De Læuina casta, & ad Baias adultera. LXIII.

Casta, nec antiquis cedens Læuina Sabinis,
Et quamuis tetrico tristior ipsa viro.

Dum modò Lucrino, modò se permittit Auerno,

Et dum Baianis sæpe fouetur aquis:

Incidit in flammam, iuuenemque secuta, relicto

Coniuge, Penelope venit, abit Helene.

Ad Celerem. LXIV.

Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata. nolo.

Non audire, Celer, sed recitare cupis.

Ad Fabullam ambitiosam. LXV.

Bella es, nouimus: & puella, verum est:

Et diues, quis enim potest negare?

Sed dum te nimium Fabulla laudas,

Nec diues, neque bella, nec puella es.

Ad Cæcilianum, de genere & declinatione ficus. LXVI.

Cùm dixi, ficus, rides quasi barbara verba,

Et dici, ficos, Cæciliane, iubes.

Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci:

Dicemus ficos, Cæciliane, tuos.

Ad furem de libro suo. LXVII.

Erras meorum fur auare librorum,

Fieri poëtam posse qui putas tanti,

Scriptura quanti constet, & tomus vilis.

Non sex paratur, aut decem sophos nummis.

Secreta quære carmina, & rudes curas,

Quas nouit vnus, scrinioque signatas
 Custodit ipse virginis pater charta,
 Quæ trita duro non inhorruit mento.
 Mutare dominum non potest liber notus.
 Sed pumicata fronte si quis est nondum
 Nec vmblicis cultus, atque membrana:
 Mercare tales ab eo, nec sciet quisquam.
 Aliena quisquis recitat, & quærit famam;
 Non emere librum, sed silentium debet.

Ad Chærilum. LXIIX.

Liber homo es nimium dicis mihi Chæcile semper.
 In te qui dicit Chæcile, liber homo est.

De Rufo, & Næuia. LXIX.

Quidquid agit Rufus nihil est, nisi Næuia Rufo.
 Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.

Cenat, propinat, poscit, negat, innuit, vna est
 Næuia. si non sit Næuia, mutus erit.

Scriberet hesternæ patri cum luce salutem,
 Næuia lux, inquit, Næuia numen, aue.

Hæc legit, & ridet demisso Næuia vultu.
 Næuia non vna est, quid vir inepte furis?

Ad Maximum. LXX.

Cœpit Maxime Pana, quæ solebat
 Nunc ostendere Canium, Terentos.

Ad librum. LXXI.

Vade salutatum, pro me liber ire iubêris
 Ad Proculi nitidos officiose Lares.

Quæris iter? dicam: vicinum Castora canæ
 Transibis Vestæ, virginicamque domum.

Inde sacro veneranda petes pallatia cliuo,
 Plurima quà summi fulget imago ducis.
 Nec te detineat miri radiata Colossi,
 Quæ Rhodium moles vincere gaudet opus.
 Flecte vias hâc, quà madidi sunt tecta Lyæi,
 Et Cybeles picto stat Corybante tholus.
 Protinus à læua clari sub fronte Penates,
 Atriâque excelsæ sunt adeunda domus.
 Hâc pete, ne metuas fastus, liménque superbum:
 Nulla magis toto ianua poste patet.
 Nec propior quàm Phœbus amat, doctæque sorores,
 Si dicet, quare non tamen ipse venit?
 Sic licet excuses, quia qualiacúmque leguntur
 Ista, saluator scribere non potuit.

Ad somnum. LXXII.

Næuia sex cyathis septem Iustina bibatur.
 Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
 Omnis ab infuso numeretur amica Falerno;
 Et quia nulla venit, tu mihi somne veni.

Ad Fidentinum. LXXIII.

Nostris versibus esse te poëtam
 Fidentine putas, cupisque credi?
 Sic dentata sibi videtur Aegle,
 Emtis ossibus, Indicóque cornu:
 Sic, quæ nigrior est cadente moro.
 Cerussata sibi placet Lycoris.
 Hac & tu ratione, qua poëta es,
 Caluus cùm fueris, eris comatus.

EPIGRAMMATON

Ad Cæcilianum. LXXIV.

Nullus in vrbe fuit tota, qui tangere vellet
 Vxorem gratis Cæciliane tuam,
 Dum licuit: sed nunc positis custodibus, ingens
 Turba futurorum est, ingeniosus homo es.

Ad Paullam. LXXV.

Mœchus erat: poteras tamen hoc tu Paulla negare.
 Ecce vir est. numquid Paulla negare potes?

De Lino. LXXVI.

Dimidium donare Lino, quàm credere totum,
 qui mauult: mauult perdere dimidium.

Ad Flaccum. LXXVII.

O mihi curarum pretium non vile mearum,
 Flacce Antenorei spes, & alumne Laris.

Pierios differt cantúsque chorósque sororum:
 Aes dabit ex istis nulla puella tibi.

Quid petis à Phœbo? nummos habet arca Mineræ:
 Hæc sapit, hæc omnis fenerat vna deos.

Quid possent hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
 Inclinat varias pondere nigra comas.

Præter aquas Helicon, & ferta, lyrásque deorum
 Nil habet, & magnum semper inane sophos.

Quid tibi cum Cirrha? quid cum Permessidos vnda?
 Romanum propius, diuitiúsque forum est.

Illic æra sonant: at circum pulpita nostra,
 Et steriles cathedras, basia sola crepant.

De Charino. LXXIIIX.

Pulcrè valet Charinus, & tamen pallet.

Parcè bibit Charinus, & tamen pallet.

Bene concoquit Charinus, & tamen pallet.

Sole utitur Charinus, & tamen pallet.

Tingit cutem Charinus, & tamen pallet.

Cunnum Charinus lingit, & tamen pallet.

De Festo. LXXIX.

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,

Inque ipsos vultus serperet atra lues.

Siccis ipse genis flentes hortatus amicos

Decreuit Stygios Festus adire lacus.

Nec tamen obscuro pia polluit ora veneno,

Aut torfit lenta tristia fata fame.

Sanctam Romana vitam sed morte peregit,

Dimisitque animam nobiliore rogo.

Hanc mortem fatis magni præferre Catonis

Fama potest: huius Cæsar amicus erat.

Ad Attalum. LXXX.

Semper agis causas, & res agis Attale semper.

Est, non est, quod agas, Attale semper agis.

Si res, & causæ defunt, agis Attale mulas.

Attale, ne quod agas desit, agas animam.

Ad Canum. LXXXI.

Sportula Cane tibi suprema nocte petita est.

Occidit, puto, te Cane, quod vna fuit.

Ad Sosibianum. LXXXII.

E seruo scis te genitum, blandè que fateris,

Cum dicis dominum, Sosibiane, patrem.

De Regulo. LXXXIII.

Hæc quæ pulvere dissipata multo

Longas porticus explicat ruinas,
 En quantò iacet absoluta casu.
 Tectis nam modò Regulus sub illis
 Gestatus fuerat, recesseratque.
 Victa est pondere cum suo repente,
 Et postquam domino nihil timebat,
 Securo ruit incruenta damno.
 Tantæ Regule post metum querelæ,
 Quis curam neget esse te deorum,
 Propter quem fuit innocens ruina?

De Manneia. LXXXIV.

Os, & labra tibi lingit Manneia catellus:
 Non miror, merdas si libet esse cani.

De Quirinali. LXXXV.

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
 Cùm vult habere filios, & inuenit.
 Quo possit istud more? futuit ancillas,
 Domumque, & agros implet equitibus vernis:
 Pater familiæ verus est Quirinalis.

De Mario. LXXXVI.

Venderet exultos colles cùm præco facetus,
 Atque suburbani iugera pulcra soli:
 Errat, ait, si quis Mario putat esse necesse
 Vendere: nil debet, fenerat immò magis.
 Quæ ratio est igitur? seruos vbi perdidit omneis,
 Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
 Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere vellet
 Omnia? sic Mario noxius hæret ager.

De Nouio Microspico. LXXXVII.

Vicinus meus est, manūque tangi

De

De nostris Nouius potest fenestris,
 quis non inuideat mihi, putetque
 Horis omnibus esse me beatum,
 Iuncto cui liceat frui sodale?
 Tam longè est mihi, quàm Terentianus,
 qui nunc Niliacam regit Syenen.
 Non conuiuere, nec videre saltem,
 Non audire licet, nec vrbe tota
 Quisquam est tam prope, tam procúlque nobis.
 Migrandum est mihi longius, vel illi.
 Vicinus Nouio, vel inquilinus
 Sit, si quis Nouium videre non vult.

Ad Fesceniam. LXXXIIX.

Ne grauis hesterno fragres, Fescenia, vino,
 Pastillos Cosmi luxuriosa voras.
 Ista linunt dentes ientacula: sed nihil obstat,
 Extremo ructus cùm venit à Barathro.
 Quid quod olet grauiùs mistum diapasmate virus,
 Atque duplex animæ longius exit odor?
 Notas ergo nimis fraudes, deprensâque furta
 Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alcimum. LXXXIIX.

Alcime, quem raptum domino crescentibus annis
 Labicana leui cespite velat humus:
 Accipe non Phario nutantia pondera saxo,
 Quæ cineri vanus dat ruitura labor:
 Sed fragiles buxos, & opacas palmitis vmbas,
 Quæque virent lacrymis humida prata meis.
 Accipe care puer nostri monumenta doloris,
 Hic tibi perpetuo tempore viuít honor.

Cùm mihi supremos Lachesis peruenerit annos:
Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam. XC.

Garris in aurem semper omnibus Cinna.
Garris & illud, teste quod licet turba.
Rides in aurem, quereris, arguis, ploras.
Cantas in aurem, iudicas, taces, clamas.
Adeone penitus sedit hic tibi morbus,
Ut sæpe in aurem Cinna Cæsarem laudes?

Ad Bassam tribadem. XCI.

Quòd nunquam maribus iunctam te Bassa videbam,
Quòdque tibi mœchum fabula nulla dabat:
Omne sed officium circa te semper obibat
Turba tui sexus, non adeunte viro:
Esse videbaris, fateor, Lucretia nobis:
At tu, prò facinus, Bassa, fututor eras.
Inter se geminos audes committere cunnos,
Mentiturque virum prodigiosa Venus.
Commenta es dignum Thebano ænigmate monstrū:
Hic, vbi vir non est, vt sit adulterium.

Ad Lælium. XCII.

Cùm tua non edas, carpis mea carmina Læli.
Carpere vel noli nostra, vel ede tua.

Ad Mamurianum. XCIII.

Sæpe mihi queritur non ficcis Cestus ocellis,
Tangi se digito, Mamuriane, tuo.
Non opus est digito: totum tibi Ceston habeto,
Si deest nil aliud Mamuriane tibi.
Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,
Nec curtus Chiones, Antiopésve calix:

Cerea si pendet lumbis, & trita lacerna,

Dimidiásque nates Gallica palla tegit;

Pasceris & nigræ solo nidore culinæ,

Et bibis immundam cum cane pronus aquam:

Non culú digito; neque enim est, qui non cacat olim,

Culus; sed fodiam, qui superest, oculum.

Nec me zelotypum, nec dixeris esse malignum.

Denique pædica Mamuriane satur.

De Aquino. XCIV.

Fabricio iunctus fido requiescit Aquinus,

Qui prior Elyfias gaudet adisse domos:

Ara duplex primi testatur munera pili:

Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.

Functus vtérque sacro laudatæ fœdere vitæ,

Famáque quod raro nouit, amicus erat.

Ad Aeglen fellatricem. XCV.

Cantasti malè, dum fututa es Aegle.

Iam cantas bene, basianda non es.

Ad Helium. XCVI.

Quòd clamas semper quòd agentib. obstrepis Heli,

Non facis hoc gratis: accipis, vt taceas.

Ad Scazontem, de fellatore quodam. XCVII.

Si non molestum est téque non piget Scazon,

Nostro, rogamus, pauca, verba Materno

Dicas in aurem, sic, vt audiat solus.

Amator ille tristium lacernarum,

Et Baticatus, atque leucophæatus,

Qui coccinatos non putat viros esse,

Amethyftinásque mulierum vocat vestes,

Natiua laudat, habeat & licet semper

Fufcos colores, Galbanos habet mores.

Rogabit, vnde fufpicer virum mollem.

Vnâ lauamur : adfpicit nihil furfum :

Sed fpectat oculis deuorantibus draucos :

Nec otiofis mentulas videt labris.

Quæris quis hic fit? excidit mihi nomen.

Ad Næuolum cauffidicum. XCIIIX.

Cùm clamant omnes, loqueris tu Næuole femper,

Et te patronum, cauffidicumque putas.

Hac ratione potest nemo non effe difertus.

Ecce tacent omnes : Næuole dic aliquid.

Ad Flaccum. XCIX.

Litigat, & podagra Diodorus Flacce laborat,

Sed nil patrono porrigit : hæc cheragra eft.

Ad Calenum auarum. C.

Non plenum modò vicies habebas :

Sed tam prodigus, atque liberalis,

Et tam lautus eras Calene, vt omnes

Optarent tibi centies amici.

Audit vota deus, precésque noftras,

Atque intra, puto, feptimas Kalendas

Mortes hoc tibi quatuor dederunt.

At tu fic quafi non foret relictum,

Sed raptum tibi centies, abifti

In tantam mifer efuritionem,

Vt conuiuia fumtuofiora,

Toto quæ femel apparas in anno,

Nigræ fordibus explices monetæ,

Et feptem veteres tui fodales

Conftemus tibi plumbea felibra:

Quid dignum meritis precemur istis?

Optamus tibi millies, Calene.

Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra vetula. CI.

Mammas, atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio. CII.

Illa manus quondam studiorum fida meorum,

Et felix domino, notaque Cæsaribus,

Destituit primos virides Demetrius annos:

Quarta tribus lustris addita messis erat.

Ne tamen ad Stygias famulus descenderet umbras,

Vreret implicitum cum scelerata lues,

Cauimus; & domini ius omne remisimus ægro:

Munere dignus erat conualuisse meo.

Sensit deficiens sua præmia, meque patronum

Dixit, ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim. CIII.

Qui pinxit Venerem tuam Lycori,

Blanditus, puto, pictor est Mineruæ.

Ad Scauolam. CIV.

Si dederint superi decies mihi millia centum,

Dicebat non dum Scauola factus eques:

Qualiter ô viuam, quàm largè, quàmque beatè!

Riserunt faciles, & tribuere dei.

Sordidior multo post hoc toga; pænula peior:

Calceus est facta terque, quaterque cute.

Dèque decem plures semper seruantur oliuæ,

Explicat & cenas vnica mensa duas:

Et Veientani bibitur fex crassa rubelli.

Asse cicer tepidum constat, & asse Venus
In ius, ô fallax, atque infitiator, camus:

Aut viue, aut decies Scæuola redde Deis.

De spectaculo. CV.

Picto quòd iuga delicata collo,
Pardus sustinet, improbæque tigres
Indulgent patientiam flagello:
Mordent aurea quòd lupata cerui,
Quòd frenis Libyci domantur vrsi,
Et quantum Calydon tulisse fertur,
Paret purpureis aper capistris:
Turpes effeda quòd trahunt bisontes,
Et molles dare iussa quòd choreas
Nigro bellua nil negat magistro:
Quis spectacula non putet deorum?
Hæc transit tamen, vt minora, quisquis
Venatus humiles videt leonum,
Quos velox leporum timor fatigat.
Dimittunt, repetunt, amantque captos,
Et securior est in ore præda,
Laxos cui dare, peruiosque rictus,
Gaudent, & timidos tenere dentes.
Mollem frangere dum pudet rapinam,
Stratis cum modò venerint iuuenis.
Hæc clementia non paratur arte,
Sed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium. CVI.

In Nomentanis Ouidi quod nascitur agris,
Acceptit quoties tempora longa merum.

Exiit annosa mores, noménque senecta:
Et quidquid voluit testa vocatur anus.

Ad Rufum. CVII.

Interponis aquam subinde Rufe,
Et si cogaris à fodale, raram
Diluti bibis vnciam Falerni.
Numquid pollicita est tibi beatam
Noctem Næuia, sobriásque mauis
Certæ nequitas fututionis?
Suspiras, retices, gemis: negabit.
Crebros ergo bibas licet trientes,
Et durum iugules mero pudorem.
Quid parcis tibi Rufe? dormiendum est.

Ad Lucium Iulium. CIIIX.

Sæpe mihi dicis Luci clarissime Iuli,
Scribe aliquid magnum: desidiosus homo es.
Otia da nobis: sed qualia fecerat olim
Meccenas Flacco, Virgilioque suo.
Condere victuras tentem per sæcula curas,
Et nomen flammis eripuisse meum.
In steriles campos nolunt iuga ferre iuueni:
Pingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Ad Gallum. CIX.

Est tibi, sitque precor, multos, crescátque per annos,
Pulchra quidem, verùm Transiberina domus.
At mea Vipsanas spectant cenacula laurus:
Factus in hac ego sum iam regione senex.
Migrandum est, vt mane domi te Galle salutem:
Es tanti vel si longiùs illa foret.

Sed tibi non multum est, vnum sit præsto togatum:

Multum est, hunc vnum si mihi Galle nego:

Ipse salutabo decima, vel ferius hora:

Mâne tibi pro me dicat auere liber.

De catella Publi. CX.

Issa est passere nequior Catulli.

Issa est purior osculo columbæ.

Issa est blandior omnibus puellis.

Issa est carior Indicis lapillis.

Issa est deliciæ catella Publi.

Hanc tu, si queritur, loqui putabis.

Sentit tristitiâque gaudiûmque.

Collo nixa cubat, capítque somnos,

Vt suspiria nulla sentiantur.

Et desiderio coacta ventris,

Gutta pallia non fefellit vlla:

Sed blando pede suscitât, toróque

Deponi rogat, & monet leuari.

Castæ tantus inest pudor catellæ.

Ignorat Venerem: nec inuenimus

Dignum tam tenera virum puella,

Hanc ne lux rapiat suprema tota,

Picta Publius exprimit tabella,

In qua tam similem videbis Issam,

Vt sit tam similis sibi nec ipsa.

Issam denique pone cum tabella:

Aut vtramque putabis esse veram,

Aut vtramque putabis esse pictam.

Ad

Ad Velocem. CXI.

Scribere me quereris Velox epigrammata longa.

Ipse nihil scribis: tu breuiora facis.

Ad Regulum. CXII.

Cùm tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum,

Ingenio pietas nec minor ipsa tuo:

Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,

Et qui miratur Regule tura dari.

In Priscum. CXIII.

Cùm te non nossem, dominum, regemque vocabam:

Cùm bene te noui, iam mihi Priscus eris.

Ad lectorem. CXIV.

Quæcumque lusi iuuenis & puer quondam,

Apinâsque nostras, quas nec ipse iam noui,

Malè collocare si bonas uoles horas,

Et inuidebis otio tuo lector:

A Valeriano Pollio petes Quinto,

Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faustinum. CXV.

Hos tibi vicinos, Faustine, Telesphorus hortos

Fænius, & breue rus, vdaque prata tenent.

Condidit hîc natæ cineres, noménque sacrauit,

Quod legis Antullæ, dignior ipse legi.

Et Stygias æquum fuerat patrem isse sub umbras:

Sed quia non licuit, uiuit vt ossa colat

In Procillum. CXVI.

Quadam me cupit inuide Procille

Toto candidior puella cycno,

Argento, niue, lilio, ligustro:

Sed quandam volo nocte nigriorem

Formica, pice, graculo, cicada

Iam suspendia sæua cogitabis:

Si noui bene te Procille, uiuis.

De Antulla. CXVII.

Hoc nemus æterno cinerum sacrauit honore,

Fænius, & culti iugera pauca soli.

Hoc tegitur citò rapta suis Antulla sepulcro:

Hoc erit Antullæ mistus uterque parens.

Si cupit hunc aliquis, moneo ne speret agellum:

Perpetuò dominis seruiet iste suis.

In Luperum. CXIIX.

Occurris quoties Luperce nobis:

Vis mittam puerum subinde dicis,

Cui tradas epigrammaton libellum,

Lectum quem tibi protinus remittam.

Non est, quòd puerum Luperce vexes.

Longum est, si uelit ad Pyrum venire,

Et scalis habito tribus, sed altis.

Quod quæris, propius petas licebit:

Argi nempe soles subire letum.

Contra Cæsaris est forum taberna,

Scriptis postibus hinc & inde totis,

Omnes ut citò perlegas poëtas.

Illinc me pete: ne roges Atreætum:

Hoc nomen dominus gerit tabernæ.

De primo dabit, alteròue nido

Rasum pumice, purpurâque cultum

Denariis tibi quinque Martialem.

Tanti non es ais? sapias Luperce.

Ad Cæcilianum. CXIX.

Cui legisse fatis non est epigrammata centum,
 Nil illi fatis est Cæciliane mali.

M. VAL. MARTIALIS
 EPIGRAMMATON

LIBER II.

VID nobis inquis cum epistola? parum ne tibi præstamus si legimus epigrammata? quid hîc porrò dicturus es, quod non possis versibus dicere? Video quare tragædi epistolam accipiant, quibus pro se loqui non licet. epigrammata Curione non egent, & contenta sunt sua, id est, mala lingua. In quacumque pagina visum est, epistolam faciunt. Noli ergo, si tibi viderur, rem facere ridiculam, & togam saltanti inducere personæ. Denique videas, an te delectet contra retiarium ferula. Ego inter illos sedeo qui protinus reclamant. Puto me hercule Deciane, verum dicis. Quid, si scias cum qua & quàm longa epistola negotium fueris habiturus? Itaque quod exigis fiat. Debebunt tibi, si qui in hunc librum inciderint, quòd ad primam paginam non lassè peruenient.

Ad librum suum. I.

Tercentena quidem poteras epigrammata ferre:
 Sed quis te ferret, perlegeretque liber?

At nunc succincti quæ sunt bona disce libelli.

Hoc primum est, breuior quod mihi charta perit.
Deinde quod hæc vna peragit librarius hora,

Nec tantum nugis seruiet iste meis.

Tertia res hæc est, quod si cui fortè legeris,

Sis licet vsque malus, non odiosus eris.

Te conuiua leget misto quincunce: sed ante,

Incipiat positus quàm tepuisse calix.

Esse tibi tanta cautus breuitate vidêris.

Hei mihi, quàm multis sic quoque longus eris.

Ad Cæsarem Domitianum. II.

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen,

Scipio quod victor, quodque Metellus habet.

Nobilius domito tribuit Germania Rheno,

Et puer hoc dignus nomine Cæsar eras.

Frater Idumæos meruit cum patre triumphos:

Quæ datur ex Dacis laurea, tota tua est.

Ad Sextum. III.

Sexte nihil debes, nil debes Sexte, fatemur.

Debet enim, si quis soluere Sexte potest.

In Amianum. IV.

O quàm blandus es Amiane matri:

Quàm blanda est tibi mater Amiane!

Fratrem te vocat, & soror vocatur.

Cur vos nomina nequiora tangunt?

Quare non iuuat hoc, quod estis, esse?

Lusum creditis hoc, iocumque, non est

Mater, quæ cupit esse se sororem;

Nec matrem iuuat esse, nec sororem.

Ad Decianum. V.

Ne valeam, si non totis Deciane diebus,
 Et tecum totis noctibus esse velim.
 Sed duo sunt, quæ nos distinguunt, millia passum.
 Quatuor hæc fiunt, cum rediturus eam.
 Sæpe domi non es: cum sis quoque sæpe, negaris:
 Vel tantum caussis, vel tibi sæpe vacas.
 Te tamen ut videam, duo millia non piget ire.
 Ut te non videam, quatuor ire piget.

Ad Seuerum. VI.

Inunc, edere me iube libellos,
 Lectis vix tibi paginis duabus.
 Spectas *ἐξαποκωλικόν* Seuere,
 Et longas trahis oscitationes.
 Hæc sunt, quæ relegente me solebas
 Rapta scribere, sed Vitellianis.
 Hæc sunt singula, quæ sinu ferebas
 Per conuiuia cuncta, per theatra.
 Hæc sunt, aut meliora, si qua nescis.
 Quid prodest mihi tam macer libellus,
 Nullo crassior ut sit umbilico,
 Si totus tibi triduo legatur?
 Numquam deliciae supiniore.
 Lassus tam citò deficiis viator,
 Et cum currere debeas Bouillas,
 Iter iungere quæris ad Camenas.
 I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum. VII.

Declamas bellè: causas agis Attale bellè.
 Historias bellas, carmina bella facis.

Componis bellè mimos, epigrammata bellè,

Bellus grammaticus, bellus es astrologus.

Et bellè cantas, & saltas Attalle bellè.

Bellus es arte lyræ, bellus es arte pilæ.

Nil bene cùm facias, facis attamen omnia bellè.

Vis dicam quid sis? magnus es ardelio.

Ad lectorem. IIX.

Si qua videbuntur chartis tibi lector in istis,

Siue obscura nimis, siue Latina parum:

Non meus est error: nocuit librarius illis,

Dum properat versus annumerare tibi.

Quòd si non illum, sed me peccasse putabis:

Tunc ego te credam cordis habere nihil.

Ista tamen mala sunt; quæ si manifesta negamus,

Hæc mala sunt: sed tu non meliora facis.

De Nævia. IX.

Scripsi, rescripsit nil Nævia. non dabit ergo.

Sed puto, quod scripsi, legerat. ergo dabit.

In Posthumum. X.

Bafia dimidio, quæ das mihi Posthume labro,

Laudo: licet demas hinc quoque dimidium.

Vis dare maius adhuc, & inenarrabile munus?

Hoc tibi habe totum Posthume dimidium.

In Selium. XI.

Quòd fronte Selium nubila vides Rufe,

Quòd ambulator porticum terit serus,

Lugubre quiddam quòd tacet piger vultus,

Quòd pæne terram tangit indecens nasus.

Quòd dextra pectus pulsas, & comam vellit;

Non ille amici fata luget, aut fratris.

Vterque natus viuit & precor viuat.
 Salua est & vxor, sarcinæque, seruíque:
 Nihil colonus, villicúsque decoxit.
 Mæroris igitur caussa, quòd domi cœnat.

In Posthumum. XII.

Esse quid hoc dicam quòd olent tua basia myrrham,
 Quòdque tibi est numquam non alienus odor?
 Hoc mihi suspectū est, quòd oles bene Posthume séper:
 Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

Ad Sextum. XIII.

Et iudex petit, & petit patronus.
 Soluas censeo Sexte creditori.

Ad Paulinum, de Selio. XIV.

Nil intentatum Selius, nil linquit inausum,
 Cœnandum quoties iam videt esse domi.
 Currit ad Europen, & te Pauline, tuósque
 Laudat Achilleos, sed sine fine, pedes.
 Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur,
 Si quid Phyllirides præster, & Aesonides.
 Hinc quoque deceptus Memphitica templa frequêtat.
 Assidet & cathedris mæsta iuuenca tuis.
 Inde petit centum pendentia tecta columnis,
 Illinc Pompeij dona, nemúsque duplex.
 Nec Fortunati spernit, nec balnea Fausti,
 Nec Grylli tenebras Aeoliámque Lupi.
 Nam thermis iterum éunctis, iterúmque lauatur,
 Omnia cùm fecit, sed renuente deo.
 Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit,
 Si quis ibi serum carpat amicus iter.

Per te, pérque tuam, vector lascive, puellam,
Ad cœnam Selium tu rogo, Taure voca.

In Hermum. XV.

Quòd nulli calicem tuum propinas,
Humanè facis Herme, non superbè.

In Zoilum. XVI.

Zoilus ægrotat: faciunt hanc stragula febrem.

Si fuerit sanus, coccina quid facient?

Quid torus à Nilo, quid sindone tinctus olenti?

Ostendit stultas quid nisi morbus opes?

quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omneis.

Vis fieri sanus? stragula fume mea.

Ad Amianum. XVII.

Tonstrix Suburæ faucibus sedet primis,

Cruenta pendent quæ flagella tortorum,

Argique letum multus obsidet futor.

Sed ista tonstrix Amiane non tondet.

Non tondet inquam. quid ergo facit? radit.

In Maximum. XIX.

Capto tuam, pudet heu, sed capto Maxime cœnam:

Tu captas aliam. iam fumus ergo pares.

Mâne salutatum venio: tu diceris isse

Antè salutatum. iam fumus ergo pares.

Sum comes ipse tuus, tumidique aut ambulo regis:

Tu comes alterius. iam fumus ergo pares.

Esse sat est seruum: iam nolo vicarius esse.

qui rex est, regem, Maxime, non habeat.

Ad Zoilum. XIX.

Felicem fieri credis me Zoile cœna:

Felicem cœna Zoile deinde tua?

Debet

Debet Aricino conuiuia recumbere cliuo,
quem tua felicem Zoile cœna facit.

De Paulo. XX.

Carmina Paullus emit, recitat sua carmina Paullus.

Nam quod emas, possis dicere iure tuum.

In Posthumum. XXI.

Basia das aliis, aliis das Posthume dextram.

Dicis, vtrum mauis, elige? malo manum.

De eodem. XXII.

quid mihi vobiscum est ô Phœbe, nouémque sorores?

Ecce nocet vati Musa iocosa suo.

Dimidio nobis dare Posthumus antè solebat

Basia, nunc labro cœpit vtroque dare.

De eodem. XXIII.

Non dicam, licet vsque me rogetis,

quis sit Posthumus in meo libello.

Non dicam. quid enim mihi necesse est,

Has offendere basiationes,

quæ se tam bene vindicare possunt?

In Candidum. XXIV.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,

Squalidus hærebo, pallidiórque reo.

Si iubeat patria damnatum excedere terra,

Per freta, per scopulos exfulis ibo comes.

Dat tibi diuitias. ecquid sunt ista duorum?

Das partem, multum est. Candide das aliquid?

Mecum ergo miser es. quòd si deus ore sereno

Annuerit: felix Candide solus eris.

EPIGRAMMATON

Ad Gallam. XXV.

Das numquam, semper promittis Galla roganti:
Si semper fallis, iam rogo Galla nega.

Ad Bithynicum. XXVI.

quòd querulum spirat, quòd acerbum Næuia tussit,
Inque suos mittit sputa subinde sinus:
Iam te rem factam Bithynice credis habere?
Erras, blanditur Næuia, non moritur.

De Selio. XXVII.

Laudantem Selium cenæ cum retia tendit,
Accipe siue legas, siue patronus agas.
Effetè, grauitè, citò, nequiter, euge, beatè.
Hoc volui. facta est iam tibi cena. tace.

In Sextillum. XXIIIX.

Rideto multum, qui te Sextille cinædum
Dixerit, & digitum porrigito medium.
Sed nec pædico es, nec tu Sextille fututor,
Calda Vetustinæ nec tibi bucca placet.
Ex istis nihil es fateor Sextille. quid ergo es?
Nescio: sed tu scis res superesse duas.

Ad Rufum. XXIX.

Rufe vides illum subsellia prima terentem,
Cuius & hinc lucet fardonychata manus.
Quæque Tyron toties epotauere lacernæ,
Et toga non tactas vincere iussa niues:
Cuius olet toto pinguis coma Marceliano,
Et splendent vulso brachia trita pilo.
Non extrema sedet lunata lingula planta,
Coccina non læsum cingit aluta pedem,

Et numerosa lintunt stellantem splenia fronté.

Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.

In Caium. XXX.

Mutua viginti sestertia fortè rogabam,

Quæ vel donanti non graue munus erat.

Quippe rogabatur felixque, vetusque sodalis,

Et cuius laxas arca flagellat opes.

Is mihi, diues eris, si causas egeris, inquit.

Quod peto da Cai, non peto consilium.

Ad Marianum. XXXI.

Sapè ego Christinam futui, det quam bene, quæris?

Supra quod fieri nil Mariane potest.

In Ponticum. XXXII.

Lis mihi cum Balbo, tu Balbum offendere non vis

Pontice, cum Licino: hic quoque magnus homo est.

Vexat sæpe meum Patrobas confinis agellum:

Contra libertum Cæsaris ire times.

Abnegat & retinet nostrum Laronia seruum.

Respondes, orba est, diues, anus, vidua.

Non bene, crede mihi, seruo seruitur amico.

Sit liber, dominus qui volet esse meus.

In Philenim. XXXIII.

Cur non basio te Philæni? calua es.

Cur non basio te Philæni? rufa es.

Cur non basio te Philæni? lusca es.

Te qui basiat hic Philæni; fellat.

In Gallam. XXXIV.

Cùm placeat Phileros, tota tibi dote redemptus,

Tres pateris natos Galla perire fame.

Præstatur cano tanta indulgentia cunno,
 Quem nec casta potest iam decuisse Venus,
 Perpetuam di te faciant Philerotis amicam.

O mater qua nec Pontia deterior.

Ad Phæbum. xxxv.

Cùm sint crura tibi simulent quæ cornua Lunæ,
 In rhytio poteras Phœbe lauare pedes.

In Pannicum. xxxvi.

Pectere te nolim, sed nec turbare capillos.

Splendida sit nolo, sordida nolo cutis.

Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum.

Nolo virum nimium Pannice, nolo parum.

Nunc tibi crura pilis, & sunt tibi pectora setis

Horrida: sed mens est Pannice vulsa tibi.

In Cæcilianum. xxxvii.

Quidquid ponitur hinc, & inde verris:

Mammas suminis, imbricemque porci,

Communemque duobus attagenam,

Mullum dimidium, lupumque totum,

Murenæque latus, femurque pulli,

Stillantemque alica sua palumbum.

Hæc cùm condita sunt madente mappa;

Traduntur puero domum ferenda.

Nos accumbimus otiosa turba.

Vllus si pudor est, repone cœnam.

Cras te Cæciliane non vocabo.

In Linum. xxxix.

Quid mihi reddat ager, quæris Line, Nomentanus.

Hoc mihi reddit ager: te Line non video.

De muneribus mæchæ. xxxix.

Coccina famosæ donas, & ianthina mæchæ.

Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium. XL.

Vri Tongilius malè dicitur hemitritæo.

Noui hominis mores: esurit, atque sitit.

Subdola tenduntur crassis, modò retia turdis,

Hamus & in mullum mittitur, atque lupum.

Cæcuba siccentur, quæque annus coxit Opimi:

Condantur parco fusca Falerna vitro.

Omnes Tongilium medici iussère lauari.

O stulti, febrem creditis esse? gula est.

In Maximinam. XLI.

Ride, si sapias, ô puella ride,

Pelignus puto dixerat poëta:

Sed non dixerat omnibus puellis.

Quamvis dixerit omnibus puellis,

Non dixit tibi, tu puella non es.

Et tres sunt tibi Maximina dentes,

Sed planè piccique, buxeique.

Quare si speculo, mihi que credis,

Debes non aliter timere risum,

quàm ventum Spanius, manúmque Priscus:

quàm cretata timet Fabulla nimbum.

Ceruffata timet Sabella Solem:

Vultus indue tu magis feueros,

quàm coniux Priami, nurúsque maior.

Mimos ridiculi Philistionis,

Et conuiuia nequiora vita,

Et quidquid lepida procacitate

Laxat perspicuo labella risu.
 Te mœstæ decet assidere matri,
 Lugentique virum, piúmque fratrem,
 Et tantùm tragicis vacare Musis.
 At tu, iudicium secuta nostrum,
 Plora, si sapiis, ô puella, plora.

In Zoilum. XLII.

Zoile quid folium subluto podice perdis?
 Spurcius vt fiat, Zoile merge caput.

In Candidum. XLIII.

Candide *καὶ φίλων* hæc sunt tua, Candide *πρόβατα*.
 quæ tu magniloquus nocte, diéque sonas.

Te Lacedæmonio velat toga lota Galeo,
 Vel quam seposito de grege Parma dedit.

At me quæ passa est Furias & cornua tauri,
 Noluerit dici quam pila prima suam.

Misit Agenoridæ Cadmi tibi terra lacernas:
 Non vendes nummis cocchina nostra tribus.

Tu Libycos Indis suspendis dentibus orbes:
 Fulcitur testa fagina mensa mihi.

Immodici tibi flaua tegunt chrysendeta nulli:
 Concolor in nostra cammare lance rubes.

Grex tuus Iliaco poterat certare cinædo.
 At mihi succurrit pro Ganymede manus.

Ex opibus tantis veteri, fidóque sodali
 Das nihil, & dicis Candide *καὶ φίλων*.

In Sextum. XLIV.

Emi seu puerum, togámue pexam,
 Seu tres, vt puto, quatuórue libras.

Sextus protinus ille fenerator,

quem nostis veterem meum sodalem,
 Ne quid fortè petam, timet, cauétque,
 Et secum, sed vt audiam, susurrat,
 Septem millia debeo Secundo,
 Phœbo quatuor, vndecim Phileto,
 Et quadrans mihi nullus est in arca
 O grande ingenium mei sodalis!
 Durum est Sexte negare, cùm rogaris.
 Quantò durius, antequam rogeris!

Ad Glyptum. XLV.

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula Glypte,
 Demens cum ferro quid tibi? gallus eras.

In Næuolum. XLVI.

Florida per varios vt pingitur hybla colores,
 Cùm breue Sicania ver populantur apes:
 Sic tua appositis perlucet præla lucernis:
 Sic micat innumeris arcula synthesibus.
 Atque vnam vestire tribum tua vellera possunt,
 Apula non vno quæ grege terra tulit.
 Tu spectas hyemem succincti lentus amici,
 Prò scelus, & lateris frigora tuta times.
 Quantum erat infelix pannis fraudare duobus!
 Non metuas mortem Næuole, sed tineas.

In Gallum. XLVII.

Subdola famosa, moneo, fuge retia mœchæ,
 Leuior ô conchis Galle Cytheriacis.
 Confides natibus? non est pædico maritus.
 Quæ faciat duo sunt: irrumat, aut furuit.

Ad Rufum. XLIIIX.

Cauponem laniúmque, balneúmque,

Tonforem, tabulamque, calculosque,
 Et paucos, sed vt eligam, libellos,
 Vnum non nimium rudem sodalem,
 Et caram puero meo puellam,
 Et grandem puerum, diuque leuem:
 Hac praesta mihi Rufe, vel Bitontis,
 Et thermas tibi habe Neronianas.

De Thelesina. XLIX.

Vxorem nolo Thelesinam ducere. quare?
 Mœcha est. sed pueris dat Thelesina. volo.

In Lesbiam. L.

Quòd fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas.
 Qua tibi parte opus est Lesbia, sumis aquam.

In Hylum. LI.

Vnus sæpe tibi tota denarius arca.
 Cùm sit, & hic culo tritior Hyle tuo:
 Non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi caupo;
 Sed si quis nimio pene superbus erit.
 Infelix venter spectat conuiuia culi,
 Et semper miser hic esurit, ille vorat.

De Dasio. LII.

Nouit lecturas Dasius numerare: poposcit
 Mammosam Spatalen, pro tribus illa dedit.

In Maximum. LIII.

Vis fieri liber? mentiris Maxime, non vis:
 Sed fieri si vis, hac ratione potes.
 Liber eris, cœnare foris si Maxime nolis:
 Veientana tuam si domat vua sitim:
 Si ridere potes miseri chrysendeta Cinnæ:
 Contentus nostra si potes esse toga:

Si plebeia Venus gemino tibi vincitur asse:

Si tua non rectus tecta subire potes:

Hæc tibi si vis est, si mentis tanta potestas,

Liberior Partho viuere rege potes.

In Linum. LIV.

Quid de te Line suspicetur vxor,

Et qua parte velit pudiciorem,

Certis indiciis fatis probauit,

Custodem tibi quæ dedit spadonem.

Nil nasutius hac, maligniusque est.

Ad Sextum. LV.

Vis te Sexte coli: volebam amare.

Parendum est tibi: quod iubes, colêris.

Sed si te colo Sexte, non amabo.

De vxore Galli. LVI.

Gentibus in Libycis vxor tua Galle notatur

Immodicæ fædo crimine avaritiæ.

Sed mera narrantur mendacia: non solet illa

Accipere omnino, quid solet ergo? dare.

In fictum diuitem. LVII.

Hic, quem videtis gressibus vagis lentum,

Amethystinatus media qui secat septa;

Quem non lacernis Publius meus vincit,

Non ipse Codrus alpha pænulatorum:

Quem grex togatus sequitur, & capillatus,

Recensque fella, linteisque, lorisque:

Oppigneravit ad modò Claudij mensam

Vix octo nummis anulum, vnde cenaret.

EPIGRAMMATON

In Zoilum. LIX.

Pexatus pulcrè rides mea Zoile trita.

Sunt hæc trita quidem Zoile: sed mea sunt.

De cœnatione mica. LIX.

Mica vocor. quid sim cernis? cœnatio parua.

Ex me Cæsareum prospicis ecce tholum.

Frangere toros: pete vina: rosas cape: tingere nardo:

Ipse iubet mortis te meminisse deus.

In Hylum. LX.

Vxorem armati futuis puer Hyle tribuni,

Supplicium tantum dum puerile times.

Væ tibi, dum ludis: castrabere. iam mihi dices,

Non licet hoc quid, tu quod facis, Hyle, licet?

In maledicum. LXI.

Cum tibi vernarent dubiâ lanugine malæ.

Lambebat medios improba lingua viros.

Postquam triste caput fastidia vespillonum,

Et miseri meruit tædia carnificis:

Vteris ore aliter, nimiâque ærugine captus,

Adlatras nomen, quod tibi cumque datur.

Hæreat inguinibus potiùs tam noxia lingua.

Nam cum fellaret, purior illa fuit.

In Labienum. LXII.

Quòd pectus, quòd crura tibi, quòd brachia vellis,

Quòd cincta est breuibus mentula tonsa pilis:

Hoc præstas Labiene tuæ, quis nescit, amicæ,

Cui præstas culum quem Labiene pilas?

In Milichum. LXIII.

Sola tibi fuerant sestertia Miliche centum,

Quæ tulit è sacra Leda redempta via

Miliche luxuria est, si tanti diues amares.

Non amo, iam dices: hæc mage luxuria est.

In Taurum. LXIV.

Dum modò caussidicum, dum te modò rhetora fingis,

Et non decernis Taure, quid esse velis:

Peleos, & Priami transit, vel Nestoris ætas,

Et fuerat serum iam tibi desinere.

Incipe, tres vno perierunt rhetores anno,

Si quid habes animi, si quid in arte vales.

Si schola damnatur, fora litibus omnia feruent:

Ipsc potest fieri Marfya caussidicus.

Eia agè, rumpe moras. quo te spectabimus vsque?

Dum, quid sis, dubitas, iam potes esse nihil.

In Saletanum. LXV.

Cur tristiozem cernimus Saletanum?

An caussa leuis est? extuli, inquis, vxorem.

O grande fati crimen! ô grauem casum!

Illa, illa diues mortua est Secundilla,

Centena decies quæ tibi dedit dotis?

Nollem accidisset hoc tibi Saletane.

In Lalagem. LXVI.

Vnus de toto peccauerat orbe comarum

Anulus, incerta non bene fixus acu.

Hoc facinus Lalage speculo, quo viderat, vlta est;

Et cecidit sectis iëta Plecula comis.

Desine tam Lalage tristeis ornare capillos,

Tangat & insanum nulla puella caput.

Hoc salamandra notet, vel sæua nouacula nudet,

Vt digna speculo fiat imago tuo.

In Posthumum. LXVII.

Occurris quocumque loco mihi Posthume, clamas
 Protinus, & prima est hæc tua vox, quid agis?
 Hoc, si me decies vna conueneris hora,
 Dicis. habes puto tu Posthume, nil quod agas.

Ad Olum. LXIIX.

Quòd te nomine iam tuo saluto,
 Quem regem, & dominum priùs vocabam,
 Ne me dixeris esse contumacem.
 Totis pilea farcinis redemi.
 Reges & dominos habere debet,
 Qui se non habet, atque concupiscit
 Quòd reges dominique concupiscunt.
 Seruum si potes Ole non habere,
 Et regem potes Ole non habere.

In Classicum. LXIIX.

Inuitum cœnare foris te Classice dicis.
 Si non mentiris Classice, dispercam.
 Ipse quoque ad cenam gaudebat Apicius ire.
 Cùm cœnaret, erat tristior ille, domi.
 Si tamen inuitus vadis, cur Classice vadis?
 Cogor, ais? verum est cogitur & Selius.
 En rogat ad cœnam Melior te Classice rectam.
 Grandia verba vbi sunt? si vir es, ecce nega.

In Cotilum. LXX.

Non vis in folio priùs lauari
 Quemquam Cotile caussa quæ, nisi hæc, est?
 Vndis ne fouearis irrumatis.
 Te primus licet abluas, necesse est,
 Ante hic mentula, quàm caput, lauetur.

LIBER II.

61

Ad Cæcilianum. LXXI.

Candidus nihil est te Cæciliane, notavi,
 Si quando ex nostris disticha pauca legis,
 Protinus aut Marfi recitas, aut scripta Catulli.
 Hæc mihi das, tamquam deteriora legas,
 Vt collata magis placeant mea? credimus illud.
 Malo tamen recites Cæciliane tua.

In Posthumum. LXXII.

Hæsterna factum narratur, Posthume, cœna,
 Quod nollem: quis enim talia facta probet?
 Os tibi præcisum, quanto non ipse Latinus
 Vilia Panniculi percutit ora sono:
 Quòdque magis mirum est, auctorem criminis huius
 Cæcilium tota rumor in vrbe sonat.
 Esse negas factum. vis hoc me credere, credo.
 Quid quod habet testes Posthume Cæcilius?

In Lyrim. LXXIII.

Quid faciat vult scire Lyris? quòd sobria fellat.

In Saufellum. LXXIV.

Cinctum togatis pòst, & antè Saufellum,
 quanta reduci Regulus sola turba,
 Ad alta tonsum templa cùm reum misit,
 Materne cernis? inuidere nolito.
 Comitatus iste fit precor tuus numquam.
 Hos illi amicos, & greges togatorum,
 Fusciculus præstat, & Fauentinus.

De leone. LXXV.

Verbera securi solitus leo ferre magistri,
 Insestámque pati blandus in ora manum:

Dedidicit pacem, subito feritate reuerſa,
 Quanta nec in Libycis debuit eſſe iugis.
 Nam duo de tenera puerilia corpora turba,
 Sanguineam raſtris quæ renouabat humum,
 Sæuus & infelix furiali dente peremit.

Martia non vidit maius arena nefas.
 Exclamare libet, crudelis, perfide prædo,
 A noſtra pueris parcere diſce lupa.

De Mario. LXXVI.

Argenti libras Marius tibi quinque reliquit.
 Cui nihil ipſe dabas, is tibi verba dedit.

In Coſconium. LXXVII.

Coſconi, qui longa putas epigrammata noſtra,
 Vtilis vngendis axibus eſſe potes.

Hac tu credideris longum ratione Coloſſum,
 Et puerum Bruti dixeris eſſe breuem.

Diſce, quod ignoras: Marſi, doctique Pedonis,
 Sæpe duplex vnum pagina tractat opus.

Non ſunt longa quib. nihil eſt, quod demere poſſis:
 Sed tu Coſconi diſticha longa facis.

Ad Cæcilianum. LXXIIX.

Aeſtiuo ſerues vbi piſcem tempore quæris?
 In thermis ſerua Cæciliane tuis.

In Naſicam. LXXIX.

Inuitas tunc me, cùm ſcis Naſica vocatum.

Excufatum habeas me, rogo: cœno domi.

De Fannio. LXXX.

Hoſtem cùm fugeret, ſe Fannius ipſe peremit.

Hic rogo, non furor eſt, ne moriari, mori?

LIBER II.

63

In Zoilum. LXXXI.

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit,
Cùm tamen hæc tua sit Zoile, sandapila.

Ad Ponticum. LXXXII.

Abscissa feruum quid fingis Pontice lingua?
Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

In fauum maritum. LXXXIII.

Fœdasti miserum marite mœchum.

Et si qui fuerant priùs, requirunt

Trunci naribus, auribusque vultus.

Credis te satis esse vindicatum?

Erras. iste potest & irrumare.

In Sertorium. LXXXIV.

Mollis erat, facilisque viris Pæantius heros:

Vulnera sic Paridis dicitur vltæ Venus.

Cur lingat cunnum Siculus Sertorius. hoc est,

Ex hoc occisus Rufe videtur Eryx.

Ad amicum. LXXXV.

Vimine clausa leui niuæ custodia coptæ,

Hoc tibi Saturni tempore munus erit.

Dona quòd æstatis misi tibi mense Decembri,

Si quereris, rasam tu mihi mitte togam.

Ad Clasicum. LXXXVI.

Quòd nec carmine gloriior supino,

Nec retro lego Sotade cinædum,

Nusquam Græcula quòd recantat Echo,

Nec dictat mihi luculentus Attis

Mollem debilitate Galliambon.

Non sum Clâssice tam malus poëta.

Quid si per graciles vias Petauri

Inuitum iubeas subire Ladam?

Turpe est difficiles habere nugas,

Et stultus labor est ineptiarum.

Scribat carmina circulis Palæmon:

Me raris iuuat auribus placêre.

In Phœbum. LXXXVII.

Dicis amore tui bellas ardêre puellas,

qui faciem sub aqua Phœbe natantis habes.

In Mamercum. LXXXIIIX.

Nil recitas, & vis Mamerce poëta videri.

quidquid vis esto, dummodo nil recites.

In Gaurum. LXXXIX.

quòd nimio gaudes noctem producere vino,

Ignosco: vitium Gaure Catonis habes.

Carmina quòd scribis Musis & Apolline nullo,

Laudari debes: hoc Ciceronis habes.

quòd vomis, Antoni: quod luxuriaris, Apici:

quòd fellas, vitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum. XC.

Quintiliane vagæ moderator summe iuuentæ,

Gloria Romanæ Quintiliane togæ,

Viuere quòd propero pauper, nec inutilis annis,

Da veniam: properat viuere nemo satis.

Differat hoc, patrios optat qui vincere census,

Atriâque immodicis arctat imaginibus.

Me focus, & nigros non indignantia fumos

Tecta iuuant, & fons viuus, & herba rudis.

Sit mihi verna satur: sit non doctissima coniux:

Sit nox cum somno: sit sine lite dies.

Ad

LIBER II.

65

Ad Cæsarem Domitianum. XCI.

Rerum certa salus, terrarum gloria Cæsar,
Sospite quo magnos credimus esse deos:

Si festinatis toties tibi lecta libellis

Detinuêre oculos carmina nostra tuos:

Quod fortuna vetat fieri, permitte videri,

Natorum genitor credar vt esse trium.

Hæc, si displicui, fuerint solatia nobis:

Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

Ad vxorem. XCII.

Natorum mihi ius trium roganti

Mufarum pretium dedit mearum,

Solus qui poterat. valebis vxor.

Non debet domino perire munus.

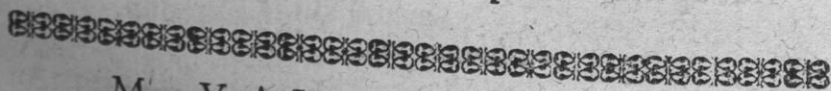
Ad Regulum. XCIII.

Primus vbi est, inquis, cùm sit liber iste secundus?

Quid faciam, si plus ille pudoris habet?

Tu tamen hunc fieri si mauis Regule primum:

Vnum de titulo tollere iota potes.

M. VAL. MARTIALIS
LIBER III.

Ad lectorem de libro Gallicano. I.

Oc tibi, quidquid id est, lóginquis mittit ab oris
Gallia Romanæ nomine dicta togæ.

Hunc legis, & laudas librum fortasse priorem.

Illæ, vel hæc mea sunt, quæ meliora putas.

Plus fanè placeat, domina qui natus in vrbe est :
Debet enim Gallum vincere verna liber.

Ad librum suum. II.

Cuius vis fieri libelle munus?
Festina tibi vindicem parare,
Ne nigram citò raptus in culinam
Cordyllas madida tegas papyro,
Vel turis, piperisque sis cucullus.
Faustini fugis in sinum ?sapisti.
Cedro nunc licet ambules perunctus,
Et frontis gemino decens honore
Pictis luxurièris vmbilicis.
Et te purpura delicata velet,
Et cocco rubeat superbus index:
Illo vindice nec Probum timeto.

In mulierem deformem. III.

Formosam faciem nigro medicamine velas!
Sed non formoso corpore lædis aquas.
Ipsam crede deam verbis tibi dicere nostris,
Aut aperi faciem, vel tunicata laua.

Ad librum suum. IV.

Romam vade liber. si, veneris vnde, requiret;
Aemiliæ dices de regione viæ.
Si, quibus in terris, qua simus in vrbe, rogabit:
Corneli referas me licet esse foro.
Cur absim, quæret breuiter. tu multa fatère.
Non poterat vanæ tædia ferre togæ.
Si, quando veniet, dicet: responde, poëta
Exierat: veniet, cùm citharædus erit.

Ad eundem. V.

Vis commendari sine me cursurus in urbem,
 Parue liber, multis? an fatis vnus erit?
 Vnus erit, mihi crede, fatis, cui non eris hospes,
 Iulius, assiduum nomen in ore meo.
 Protinus hunc adeas, primique in limine tecti,
 Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille Lares.
 Est illi coniux, quæ te manibusque, sinuque
 Excipiet, vel si puluerulentus eas.
 Hos tu seu pariter, siue hanc, illumve priorem
 Videris, hoc dices, Marcus auère iubet.
 Hoc fatis est. alios commendat epistola. peccat,
 Qui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum. VI.

Lux tibi post Idus numeratur tertia Maias
 Marcelline tuis bis celebranda sacris.
 Imputat ætherios ortus hæc prima parenti:
 Libat florentes hæc tibi prima genas.
 Magna licet dederit iucundæ munera vitæ,
 Plus numquam patri præstitit illa dies.

De sportula. VII.

Centum miselli iam valet quadrantes,
 Antambulonis congiarium lassus,
 Quos diuidebat balneator elixus.
 Quid cogitatis ô famas amicorum?
 Regis superbi sportulæ recesserunt.
 Nihil stropharum est: iam salarium dandum est.

In Quintum. IIX.

Thaida *Quinctus* amat. quam Thaida? Thaida luscam.
 Vnum oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam. IX.

Verficulos in me narratur scribere Cinna.

Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum. X.

Constituit Philomuse pater tibi millia bina

Menstrua, perque omnes præstitit illa dies,

Luxuriam premeret cum crastina semper egestas,

Et vitiis esset danda diurna tuis;

Idem te moriens hæredem ex asse reliquit:

Exheredavit te Philomuse pater.

Ad Quinctum. XI.

Si tua nec Thais, nec lusca est Quincte puella,

Cur in te factum distichon esse putas?

Sed simile est aliquid: pro Laide Thaida dixi.

Dic mihi, quid simile est Thais, & Hermione?

Tu tamen es Quinctus. mutemus nomen amantis,

Si non vult Quinctus Thaida, Sextus amet.

In Fabullum. XII.

Vnguentum fateor bonum dedisti

Conuiuis here: sed nihil scidisti.

Res falsa est bene olere, & esurire.

Qui non cœnat, & vngitur Fabulle,

Hic verè mihi mortuus videtur.

In Næuiam. XIII.

Dum non vis leporem, dum non vis carpere mullum,

Et plus quàm patri Næuia parcis apro:

Accusas, rumpisque coquum, tamquam omnia cruda

Attulerit: numquam sic ego crudus ero.

De Tucio. XIV.

Romam petebat esuritor Tucius,
 Profectus ex Hispania.

Occurrit illi sportularum fabula:
 A ponte rediit Muluio.

De Codro. XV.

Plus credit nemo, quàm tota Codrus in vrbe.

Cùm sit tam pauper, quomodo cæcus amat?

In Cerdonem. XVI.

Das gladiatores, sutorum regule Cerdo,

Quòdque tibi tribuit subula, sic rapit.

Ebrius es: nec enim faceres id sobrius vumquam,

Vt velles corio ludere, Cerdo, tuo:

Lufisti satis: sed te, mihi crede, memento

Nunc in pellicula Cerdo tenere tua.

In Sabidium. XVII.

Circumlata diu mensis scriblita secundis,

Vrebat nimio sæua calore manus:

Sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo

Sufflauit buccis térque, quaterque suis.

Illa quidem tepuit, digitósque admittere visa est.

Sed nemo potuit tangere: merda fuit.

In Maximum. XIX.

Perfrixisse tuas quæsta est præfatio fauces.

Cùm te excularis Maxime, quid recitas?

De vipera in ore vrsæ. XIX.

Proxima centenis ostenditur vrsa columnis,

Exornant fictæ qua Platanona feræ.

Huius dum patulos alludens tentat hiatus

Pulcher Hylas: teneram merfit in ora manum.

Vipera sed cæco scelerata latebat in ore,
 Viuebátque anima deteriore fera.
 Non sensit puer esse dolos, nisi dente recepto,
 Dum perit, ô facinus ausa quòd vrsa fuit.

De Canio. XX.

Dic Musa quid agat Canius meus Rufus?
 Vtrum ne chartis tradit ille victuris
 Legenda temporum acta Claudianorum?
 An quæ Neroni falsus adstruit scriptor?
 An æmulatur improbi iocos Phædri?
 Lascius elegis, an seuerus herois?
 An in cothurnis horridus Sophocleis,
 An otiosus in schola poëtarum
 Lepôre tinctos Attico sales narrat?
 Hinc si recessit, porticum terit templi.
 An spatia carpit lentus Argonautarum?
 An delicatæ Sole rursus Europæ
 Inter tepentes post meridiem buxos
 Sedet, ambulátue liber acribus curis?
 Steritne thermis, an lauatur Agrippæ,
 An impudici balneo Tigillini?
 An rure Tulli fruitur, atque Lucani?
 An Pollionis dulce currit ad Quartum?
 An æstuentes iam profectus ad Baias
 Piger Lucrino nauiculatur in stagno?
 Vis scire quid agat Canius tuus? ridet.

In crudelem dominum. XXI.

Proscriptum famulus seruauit fronte notatus.
 Non fuit hæc domini vita, sed inuidia.

De Apicio. XXII.

Dederas, Apici, bis tricenties ventri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

Hoc tu grauatus, ne famem & sitim ferres,

Summa venenum potione duxisti.

Nil est Apici tibi gulosius factum.

In inuitatorem. XXIII.

Omnia cùm retro pueris opsonia tradas:

Cur non mensa tibi ponitur à pedibus?

De Tusco haruspice. XXIV.

Vite nocens rosea stabat moriturus ad aras

Hircus, Bacche, tuis victima grata sacris.

Quem Tuscus mactare deo cùm vellet haruspex,

Dixerat agresti fortè, rudique viro;

Vt citò testiculos peracuta falce secaret,

Teter vt immundæ carnis abiret odor.

Ipsè super virides aras luctantia pronus

Dum refecat cultro colla, premitque manu:

Ingens iratis apparuit hernia sacris.

Occupat hanc ferro rusticus, atque secat:

Hoc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,

Talibus & fibris numina prisca coli.

Sic modò qui Tuscus fueras, nunc Gallus haruspex,

Dum iugulas hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustinum. XXV.

Si temperari blancum cupis feruens,

Faustine, quod vix Iulianus intraret:

Rogo lauet vti rhetorem Sabineum.

Neronianas is refrigerat thermas.

EPIGRAMMATON

In Candidum. xxvi.

Prædia solus habes, & solus, Candide, nummos:

Aurea solus habes, myrrhina solus habes:

Massica solus habes, & Opimi Cæcuba solus:

Et cor solus habes, solus & ingenium.

Omnia solus habes: hoc me puto velle negare:

Vxorem sed habes; Candide, cum populo.

In Gallum. xxvii.

Numquam me reuocas, venias cum saepe vocatus:

Ignosco, nullum si modò, Galle, vocas.

Inuitas alios: vitium est vtriusque. quod? inquis,

Et mihi cor non est, nec tibi Galle, pudor.

In Nestorem. xxix.

Auriculam Mario grauiter miraris olère.

Tu facis hoc: garris, Nestor, in auriculam,

*In Zoilum. xxx.*Has cum gemina compede dedicat catenas,
Saturne, tibi Zoilus, anulos priores,*Ad Gargilianum. xxxi.*

Sportula nulla datur: gratis conuiuia recumbis.

Dic mihi, quid Romæ Gargiliane, facis?

Vnde tibi togula est, & fuscæ pensio cellæ?

Vnde datur quadrans? vnde? vir es Chiones?

Cum ratione licet dicas te viuere summa:

quòd viuis, nulla cum ratione facis.

Ad Rufinum. xxxii.

Sunt tibi, confiteor, diffusi iugera campi,

Vrbanique tenent prædia multa Lares:

Et seruit dominæ numerosus debitor arcæ,

Sustentátque tuas aurea mensa dapes.

Fastidire

Fastidire tamen noli, Rufine, minores.

Plus habuit Didymus: plus Philomelus habet.

In Matriniam. XXXII.

Non possum vetulam, quereris Matrinia? possum

Et vetulam: sed tu mortua, non vetula es.

Possum Hecubam, possum Niobem, Matrinia: sed si

Non dum erit illa canis, non dum erit illa lapis.

Qualem puellam velit. XXXIII.

Ingenuam malo: sed si tamen illa negetur,

Libertina mihi proxima conditio est.

Extremo est ancilla loco: sed vincet vtramque,

Si facie nobis hæc erit ingenua.

Ad Chionem. XXXIV.

Digna tuo cur sis, indignaque nomine, dicam.

Frigida es, & nigra es: non es, & es Chione.

De piscibus sculptis. XXXV.

Artis Phidiacæ toreuma clarum,

Pisces adspicis: adde aquam, natabunt.

In Fabianum. XXXVI.

Quod nouus, & nuper factus tibi præstat amicus;

Hoc præstare iubes me, Fabiane, tibi.

Horridus vt primo semper te mâne salutem,

Per mediûmque trahat me tua sella lutum:

Lassus vt in thermas decima, vel serius, hora

Te sequar, Agrippæ, cum lauer ipse Titi.

Hoc per triginta merui, Fabiane, Decembres,

Vt sim tiro tuæ semper amicitia:

Hoc merui, Fabiane, toga, tritaque, meaque,

Vt non dum credas me meruisse rudem.

In irascentes amicos. XXXVII.

Iraſci tantùm fœlices noſtis amici.

Non bellè facitis: ſed iuuat hoc facere.

Ad Sextum. XXXIIX.

Quæ te cauſſa trahit, vel quæ fiducia Romam,

Sexte? quid, aut ſperas, aut petis inde? refer.

Cauſſas, inquis, agam Cicerone diſertiùs ipſo,

Atque erit in triplici par mihi nemo foro.

Egit Ateſtinus cauſſas, & Ciuis: vtrumque

Noras: ſed neutri penſio tota fuit.

Si nihil hinc veniet. pangentur carmina nobis:

Audieris, dicēs eſſe Maronis opus.

Inſanis: omnes gelidis quicumque lacernis

Sunt tibi, Naſones, Virgiliòsque vides.

Atria magna colam. vix treis, aut quatuor iſta

Res aluit: pallet cætera turba fame.

Quid faciam? ſuade nam certum eſt viuere Romæ.

Si bonus es, caſu viuere Sexte potes.

De Lycori. XXXIX.

Iliaco ſimilem puerum, Fauſtine, magiſtro

Lufca Lycoris amat. quàm bene luſca videt!

In Theleſinum. XL.

Mutua quòd nobis ter quinquaginta dediſti

Ex opibus tantis, quas grauis arca premit:

Eſſe tibi magnus, Theleſine, vidêris amicus,

Tum magnus, quòd das: immò ego, quam recipis.

De lacerta celata. XLI.

Inſerta Phialæ Mentoris manu ducta

Lacerta viuuit, & timetur argentum.

LIBER II.

75

In Pollam. XLII.

Lomento rugas vteri quòd condere tentas

Polla: tibi ventrem, non mihi labra linis.

Simpliciter pateat vitium fortasse pufillum.

Quod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum. XLIII.

Mentiris iuuenem tinctis, Lentine, capillis:

Tam subitò coruus, qui modò cygnus eràs.

Non omneis fallis. scit te Proserpina canum:

Personam capiti detrahet illa tuo.

In Ligurinum. XLIV.

Occurrit tibi nemo quòd libenter:

Quòd quacumque venis, fuga est, & ingens

Circa te, Ligurine, solitudo:

Quid sit scire cupis? nimis poëta es.

Hoc valde vitium periculosum est.

Non tigris catulis citata raptis,

Non dipsas medio perusta Sole,

Nec sic scorpium improbus timetur.

Nam tantos, rogo, quis ferat labores?

Et stanti legis, & legis sedenti:

Currenti legis, & legis cacanti.

In thermas fugio: sonas ad aurem.

Piscinam peto: non licet natare.

Ad cœnam propero: tenes euntem.

Ad cœnam venio: fugas sedentem.

Lassus dormio: suscitatus iacentem.

Vis, quantum facias mali, videre?

Vir iustus, probus, innocens timeris.

De eodem. . XLV.

Fugerit an mensas Phœbus cœnâmq; Thyesta,
 Ignoro: fugimus nos, Ligurine, tuam.
 Illa quidem lauta est, dapibusque instructa superbis:
 Sed nihil omnino, te recitante, placet.
 Nolo mihi ponas rhombum, mullumue bilibrem:
 Nec volo boletos, ostrea nolo: tace.

Ad Candidum. XLVI.

Exigis à nobis operam sine fine togatam:
 Non eò, libertum sed tibi mitto meum.
 Non est, inquis, idem: multo plus esse probabo.
 Vix ego lecticam subsequor: ille feret.
 In turbam incideris, cunctos umbone repellat:
 Inualidum est nobis, ingenuumque latus.
 Quidlibet in caussis narraueris, ipse tacebo.
 At tibi tergeminum mugiet ille sophos.
 Lis erit, ingenti faciat conuicia voce:
 Esse pudor vetuit fortia verba mihi.
 Ergo nihil nobis, inquis, præstabis amicus?
 Quidquid libertus, Candide, non poterit.

De Basso. XLVII.

Capena grandi porta quâ pluit gutta,
 Phrygiæque matris Almo quâ lauat ferrum,
 Horatorum quâ viret sacer campus,
 Et quâ pusilli feruet Herculis fanum,
 Fautine, plena Bassus ibat in rhedâ,
 Omneis beati copias trahens ruris.
 Illic videres frutice nobilis caules,
 Et vtrumque porrum, sessilesque lactucas,
 Pigròque ventri non inutiles betas.

Illic coronam pinguibus grauem turdis,
 Leporémque læsum Gallici canis dente,
 Nondúmque victa lacteum faba porcum.
 Nec feriatuſ ibat ante carrucam,
 Sed tuta foeno cursor oua portabat.
 Romam petebat Bassus : immò rus ibat.

De Ollò. XLIIIX.

Pauperis exstruxit cellam, sed vendidit Ollus
 Prædia: nunc cellam pauperis Ollus habet.

In inuitatorem. XLIX.

Veientana mihi misces, tibi Massica potas :
 Olfacere hæc malo pocula, quàm bibere.

In Ligurinum. L.

Hæc tibi non alia est ad cœnam caussa vocandi,
 Versiculos recites vt Ligurine tuos.
 Deposui soleas. affertur protinus ingens
 Inter lactucas, oxygarumque liber.
 Alter perlegitur, dum fercula prima morantur.
 Tertius est, nec adhuc mensa secunda venit.
 Et quartum recitas, & quintum denique librum.
 Putidus est toties si mihi ponis aprum.
 Quod si non scombris scelerata poemata dones :
 Cœnabis solus iam, Ligurine, domi.

Ad Gallam. LI.

Cùm faciem laudo, cùm miror crura manusque :
 Dicere Galla soles nuda placebo magis.
 Et semper vitas communia balnea nobis.
 Numquid Galla times, ne tibi non placeam?

Ad Tongilianum. LII.

Emta domus fuerat tibi, Tongiliane, ducentis:
Abstulit hanc nimiùm casus in vrbe frequens.
Collatum est decies. rogo non potes ipse vidèri
Incendisse tuam, Tongiliane, domum?

Ad Chloën. LIII.

Et vultu poteram tuo carêre,
Et collo, manibúsque, cruribúsque,
Et mammis, natibúsque, clunibúsque:
Et, ne singula persequi laborem,
Tota te poteram, Chloën, carêre.

Ad Gallam. LIV.

Cùm dare nom possim, quod poscis Galla, rogantem:
Multò simpliciùs, Galla, negare potes.

In Gelliam. LV.

Quòd quacunq; venis, Cosmum migrare putamus,
Et fluere excusso cinnama fusa vitro;
Nolo peregrinis placeas tibi, Gellia, nugis.
Sic puto posse meum, sic bene olere canem.

De cisterna Rauennate. LVI.

Sit cisterna mihi, quàm vinea, malo Rauennæ:
Cùm possim multò vendere plaris aquam.

De caupone. LVII.

Callidus imposuit nuper mihi caupo Rauennæ:
Cùm peterem mixtum, vendidit ille merum.

De villa Faustini, ad Bassum. LIIX.

Baiana nostri villa, Basse, Faustini
Non otiosis ordinata myrthetis,
Viduáque platano, tonsilíque buxeto
Ingrata lati spatia detinet campi:

Sed rure vero, barbaroque lætatur.
Hic facta premitur angulo Ceres omni,
Et multa fragrat testa senibus autumnis.
Hic post Nouembres, imminente iam brumâ,
Seras putator horridus refert vuas.
Truces in alta valle mugiant tauri,
Vitulûsque inermi fronte prurit in pugnam.
Vagatur omnis turba fordida cortis,
Argutus anser, gemmeique pauones,
Nomenque debet quæ rubentibus pennis,
Et picta perdix, Numidicæque guttatæ,
Et impiorum phasiana Colchorum.
Rhodias superbi fœminas premunt galli,
Sonantque turres plausibus columbarum.
Gemit hinc palumbus, inde cereus turtur.
Auidi sequuntur villicæ sinum porci,
Matremque plenam mollis agnus expectat.
Cingunt serenum lactei focum vernæ,
Et larga festos lucet ad Lares filua.
Non segnis albo pallet otio caupo:
Nec perdit oleum lubricus palæstrita.
Sed tendit auidis rete subdolum turdis,
Tremulæque captum linea trahit piscem,
Aut impeditam cassibus refert damam.
Exercet hilares facilis hortus umbellas,
Et pædagogo non iubente lasciui
Parere gaudent villico capillati,
Et delicatus opere fruitur eunuchus:
Nec venit inanis rusticus salutator.
Fert ille ceris cana cum suis mella.

Metámque lactis Saffinate de filua.
 Somniculosos ille porrigit glires,
 Hic vagientem matris hispidaæ fetum,
 Alius coactos non amare capones.
 Et dona matrum vimineo ferunt texto
 Grandes proborum virgines colonorum.
 Facto vocatur lætus opere vicinus,
 Nec auara seruat crastinas dapes mensa,
 Vescuntur omnes, ebrióque non nouit
 Satur minister inuidere conuiuæ.
 At tu sub vrbe possides famem mundam,
 Et turre ab alta prospicis meras laurus,
 Furémque Priapo non timente securus.
 Et vinitorem farre pascis yrbanò,
 Pictámque portas otiosus ad villam
 Ollus, oua, pullos poma, caseum, mustum.
 Rus hoc vocari debet, an domus longè?

De sutore & fullone. LIX.

Sutor cerdo dedit tibi culta Bononia munus.
 Fullo dedit Mutinæ, nunc vbi caupo dabis?

In Ponticum. LX.

Cùm vocor ad cœnam, non tam venalis, vt antè,
 Cur mihi non eadem, quæ tibi, cœna datur:
 Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino:
 Sumitur inciso mytilus ore mihi.
 Sunt tibi boleti: fungos ego sumo suillos.
 Res tibi cum rhombo est: at mihi cum sparulo.
 Aureus immodicis turtur te clunibus implet:
 Ponitur in cauea mortua pica mihi.

Cur

Cur sine te cœno, cùm tecum Pontice cœnem?
Sportula quod non est, profit, edamus idem.

In Cinnam. LXI.

Esse nihil dicis, quidquid petis improbe Cinna,
Si nil Cinna petis, nil tibi Cinna nego.

In Quinctum. LXII.

Centenis quòd emis pueros, & sæpe ducentis:
Quòd sub rege Numa condita vina bibis:
Quòd constat decies tibi non speciosa supellex:
Libra quòd argenti millia quinque rapit:
Aurea quòd fundi pretio carruca paratur:
Quòd pluris nulli est, quàm domus emta tibi.
Hæc animo magno credis te, Quincte, parâre?
Falleris, hæc animus, Quincte, pusillus emit.

In Cotilum. LXIII.

Cotile, bellus homo es: dicunt hoc, Cotile multi.
Audio: sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
Bellus homo est flexo qui digerit ordine crines:
Balsama qui semper, cinnama semper olet:
Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat:
Qui mouet in varios brachia volsa modos:
Inter scemineas tota qui luce cathédras
Desidet, atque aliqua semper in aure sonat:
Qui legit hinc, illinc missas, scribitque tabellas:
Pallia vicini qui refugit cubiti:
Qui scit, quam quis amet, qui per conuiuia currit:
Hirpini veteres qui bene nouit auos.
Quid narras? hoc est, hoc est homo, Cotile, bellus?
Res petricosa est, Cotile, bellus homo.

Ad Cassianum. LXIV.

Sirenas hilarem nauigantium pœnam,
 Blandâsque mortes, gaudiûmque crudele,
 Quas nemo quondam deserebat auditas,
 Fallax Vlysses dicitur reliquisse.
 Non miror: illud Cassiane mirarer,
 Si fabulantem Canium reliquisset.

Ad Diadumenum. LXV.

Quod spirat tenera malum mordente puella:
 Quod de Corycio quæ venit aura croco:
 Vineæ quod primis floret cùm cana racemis:
 Gramina quod redolent, quæ modò carpsit ouis:
 Quod myrthus, quod messor Arabs, quod succina trita.
 Pallidus Eoo thure quod ignis olet:
 Gleba quod æstiuo leuiter cùm spargitur imbre:
 Quod madidas nardo sparsa corona comas:
 Hoc tua sæue puer Diadumene basia fragrant.
 Quid, si tota dares illa sine inuidia?

In M. Antonium. LXVI.

Par scelus admisit Phariis Antonius armis:
 Abscidit vultus ensis vterque sacros.
 Illud, laurigeros ageres cùm læta triumphos:
 Hoc tibi Roma caput, cùm loquerêris, erat.
 Antoni tamen est peior, quàm caussa Photini:
 Hic facinus domino præstitit, ille sibi.

De pigris nautis. LXVII.

Cessatis pueri, nihilque nostis
 Veterno, resinâque pigriores:
 Quorum per vada tarda nauigantes,
 Lentos figitis ad Celeusma remos.

Iam prono Phaëthonte sudat Aethon;
Exarsitque dies, & hora lassos.

Interiungit equos meridiana.

At vos tam placidas vagi per vndas

Tuta luditis otium carina.

Non nautas puto vos, sed argonautas.

Ad matronam pudicam. LXIIX.

Huc est vsque tibi scriptus matrona libellus.

Cui sint scripta rogas interiora? mihi.

Gymnasium, thermæ, stadium est hac parte; recede.

Exuimur: nudos parce videre viros.

Hinc iam deposito post vina, rosasque pudore,

quid dicas, nescit faucia Terpsichore.

Schemate non dubio, sed aperte nominat illam,

quam recipit sexto mente superba Venus:

Custodem medio statuit quam villicus horto;

Opposita spectat quam proba virgo manu.

Si bene te noui, longum iam lassa libellum

Ponebas: totum nunc studiosa leges.

Ad Cosconium. LXIX.

Omnia quod scribis castis epigrammata verbis

Inque tuis nulla est mentula carminibus;

Admiror: laudo. nihil est te sanctius vno:

At mea luxuria pagina nulla vacat.

Hæc igitur iuuenes nequam, facilesque puellæ,

Hæc senior, sed quem torquet amica, legat:

At tua Cosconi, venerandaque, sanctaque verba

A pueris debent, virginibusque legi.

Ad Ceruinum. LXX.

Mœchus es Aufidiæ, qui vir Ceruine fuisti.

Riualis fuerat qui tuus, ille vir est.

Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet vxor?

Numquid securus non potes arrigere?

In Næuolum. LXXI.

Mentula cum doleat puero, tibi Næuole culus:

Non sum diuinus, sed scio quid facias.

Ad Laufellam. LXXII.

Vis futui, nec vis mecum Laufella lauari.

Nescio quod magnum suspicor esse nefas.

Aut tibi pannosæ pendent à pectore mammæ:

Aut sulcos vteri prodere nuda times:

Aut infinito lacerum patet inguen hiatu:

Aut aliquid cunni prominet ore tui.

Sed nihil est horum. credo, pulcherrima nuda es.

Si verum est, vitium peius habes, fatua es.

In Phæbum. LXXIII.

Dormis cum pueris mutoniatis,

Et non stat tibi Phæbe. quod stat illis.

Quid vis me rogo Phæbe suspicari?

Mollem credere te virum volebam:

Sed rumor negat esse te Cinædum.

In Gargilianum. LXXIV.

Pfilothro faciémque lauas, & dropace caluam.

Numquid tonsorem Gargiliane times?

Quid faciem tingis? nam certè non potes illos

Resina, Veneto nec refecare luto.

Desine, si pudor est, miseram traducere caluam.

Hoc fieri cunno Gargiliane solet.

In Lupercum. LXXV.

Stare Lupercæ tibi iam pridem mentula desit:

Luctaris demens tu tamen arrigere:

Sed nihil erucæ faciunt, bulbique salaces;

Improba nec profunt iam Satureia tibi.

Cœpisti puras opibus corrumpere buccas:

Sic quoque non viuit sollicitata Venus.

Mirari satis hoc quisquam, vel credere possit

Quæ non stat, magno stare Lupercæ tibi?

In Bassum. LXXVI.

Arrigis ad vetulas, fastidis Basse puellas:

Nec formosa tibi, sed moritura placet.

Hic, rogo, non furor est, non est hæc mentula demens?

Cùm possis Hecubam, non potes Andromachen.

In Baticum. LXXVII.

Nec nullus, nec te delectat Bætice turdus:

Nec lepus est vnquam, nec tibi gratus aper.

Nec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.

Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aues.

Capparin, & putri cepas alece natantes,

Et pulpam dubio de petasone voras.

Téque iuuant gerres, & pelle melandrya cana.

Resinata bibis vina, Falerna fugis.

Nescio quod stomachi vitium secretius esse

Suspikor. vt quid enim Bætice saprofagis?

Ad Paullinum. LXXVIII.

Minxisti currente semel, Paulline, carina,

Meiere vis iterum, iam Palinurus eris.

Ad Sertorium. LXXIX.

Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omnes.

Hunc ego cū futuit, non puto perficere.

Ad Apicium. LXXX.

De nullo quereris, nulli maledicis Apici:

Rumor ait, linguæ te tamen esse malæ.

In Bæticum. LXXXI.

quid cum foemineo tibi Bætice Galle Barathro?

Hæc debet medios lambere lingua viros.

Abscissa est quare Samia tibi mentula testa,

Si tibi tam gratus Bætice cunnus erat?

Castrandum caput est: nam sis licet inguine Gallus,

Sacra tamen Cybeles decipis ore. vir es.

In Zoilum. LXXXII.

Coniua quisquis Zoili potest esse,

Summentanas cœnet inter vxores,

Curtâque Ledæ sobrius bibat testa.

Hoc esse leuius, puriusque contendo.

Iacet occupato galbanatus in lecto:

Cubitis trudit hinc, & inde conuiuas,

Effultus ostro, sericisque puluinis.

Stat exoletus, suggeritque ructanti

Pinnas rubentes, cuspidésque lentisci,

Et æstuanti tenue ventilat frigus

Supina prasino concubina flabello,

Fugâtque muscas myrthea puer virga.

Percurrit agili corpus arte tractatrix,

Manúmque doctam spargit omnibus membris.

Digitum crepantis signa nouit cunuchus,

Et delicatæ sciscitator vrinæ

Domini bibentis ebrium regit penem.
 At ille retro flexus ad pedum turbam
 Inter catellas anserum exsta lambentes
 Partitur apri glandulas palæstritis,
 Et concubino turturum nates donat.
 Ligurúmque nobis saxa cùm ministrantur
 Vel cocta fumis musta Massilianis:
 Opimianum morionibus nectar
 Crystálinisque, myrrhinisque propinat.
 Et Cosmianis ipse fusus ampullis,
 Non erubescit murice aureo nobis
 Diuidere mœchæ pauperis capillare.
 Septunce multo deinde perditus stertit:
 Nos accubamus, & silentium rhonchis
 Præstare iussi, nutibus propinamus.
 Hos Malchionis patimur improbi fastus.
 Nec vindicare Rufe possumus, fellat.

In Coclitem. LXXXIII.

Vt faciam breuiora mones epigrammata, Cocles.
 Fac mihi quod Chione. non potui breuius.

In Tongilionem. LXXXIV.

quid narrat tua mœcha? non puellam
 Dixi, Tongilion quid ergo? linguam.

Ad maritum. LXXXV.

quis tibi persuasit nares abscindere mœcho?
 Non hac peccatum est parte marite tibi.
 Stulte quid egisti? nihil hîc tua perdidit vxor,
 Cùm sit salua sui mentula Deiphobi.

Ad castam matronam. LXXXVI.

Ne legeres partem lasciui casta libelli,
Prædixi, & monui: tu tamen ecce legis.
Sed si Panniculum, si spectas casta Latinum,
Non sunt hæc mimis improbiora: lege.

In Chionem. LXXXVII.

Narrat te rumor Chione numquam esse futuram,
Atque nihil cunno purius esse tuo.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lauaris.
Si pudor est, transfer subligar in faciem.

In fratres fellatores. LXXXIIX.

Sunt gemini fratres, diuersa sed inguina lingunt.
Dicite, dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phæbum. LXXXIX.

Vtere lactucis, & mollibus vtere maluis:
Nam faciem, durum, Phæbe cacantis habes.

De Galla. XC.

Vult, non vult dare Galla mihi: nec dicere possum,
Quod vult, & non vult, quid sibi Galla velit.

De Mifitio. XCI.

Cùm peteret patriæ Mifitius arua Rauennæ.
Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.
Huic comes hærebat domini fugitiuus Achilles,
Insignis forma nequitiæque puer.
Hoc steriles sensère viri: qua parte cubaret
Quærent: sed tacitos sensit & ille dolos.
Mentitur, credunt: somni post vina peruntur:
Continuò ferrum noxia turba rapit,
Exciduntque senem, spondæ qui parte iacebat,
Namque puer pluteo vindice tutus erat.

Suppo.

Suppositam, fama est, quondam pro virgine ceruam,
At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum. XCII.

Vt patiar mœchum, rogat vxor Galle: sed vnum
Huic ego, non oculos eruo Galle duos.

In Vetusinam. XCIII.

Cùm tibi trecenti consules Vetusina,
Et tres capilli, quatuórque sint dentes,
Pectus cicadæ, cruscúlumque formicæ:
Rugosiorum cùm geras stola frontem,
Et araneorum cassibus pares mammas:
Cùm comparata rictibus tuis ora
Niliacus habeat crocodilus angusta,
Meliusque ranæ garriant Rauennates,
Et Adrianus dulcius culex cantet,
Videásque quantum noctuæ vident mâne,
Et illud oleas, quod viri capellarum,
Et anatis habeas vropygium macræ,
Senémque Cynicum vincat osseus cunnus:
Cùm te lucerna balneator extincta
Admittat inter bustuarias mœchas:
Cùm brumâ menssem sit tibi per Augustum,
Regelare nec te pestilentia possit:
Gaudes ducentas nuptum ire post mortes,
Virúmque demens cineribus tuis quæris
Prurire. quid sarrire si velit saxum?
Quis coniugem, quis te vocabit vxorem,
Philomelus auiam, quam vocauerat nuper?
Quòd si cadauer exigis tuum scalpi:
Sternatur Acoride triclinio lectus,

Thalassionem qui tuum dicet solus,
 Vstóque tedas præferat nouæ nuptæ:
 Intrare in istum sola fax potest cunnum.

In Rufum. XCIV.

Esse negas coctum leporem, poscísque flagella.
 Mauis Rufe coquum scindere, quàm leporem.

In Næuolum. XCV.

Numquam dicis aue, sed reddis Næuole semper.
 Quod prior & Curius dicere sæpe solet.

Cur hoc exspectas à me? rogo, Næuole dicas:
 Nam puto nec melior Næuole, nec prior es.

Præmia laudato tribuit mihi Cæsar vterque,
 Natorúmque dedit iura paterna trium.

Ore legor multo, notúmque per oppida nomen
 Non exspectato dat mihi fama rogo.

Est & in hoc aliquid: vidit me Roma tribunum,
 Et sedeo qua te suscitât Oceanus.

Quot mihi Cæsareo facti sunt munere ciues;
 Nec famulos totidem suspicor esse tibi.

Sed pædicaris: sed pulchrè Næuole ceues.
 Iam iam sic prior es Næuole. vincis. aue.

In Gargilium. XCVI.

Lingis, non futuis meam puellam.
 Et garris quasi mœchus, & fututor.

Si te prendero Gargili, tacebis.
Ad Rufum. XCVII.

Ne legat hunc Chione, mando tibi Rufe libellum.
 Carmine læsa meo est, lædere & illa potest.

In Sabellum. XCIX.

Sit culus tibi quàm macer, requiris?
 Pædicare potes, Sabelle, culo.

Ad Cerdonem. XCIX.

Iraſci noſtro non debes Cerdo libello.

Ars tua, non vita eſt carmine læſa meo.

Innocuos permiſſe ſales. cur ludere nobis

Non liceat, licuit ſi iugulare tibi?

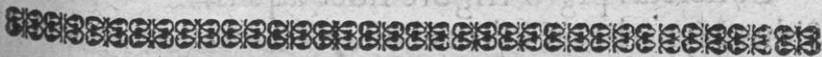
Ad Ruſum. C.

Curſorem ſexta tibi Ruſe remiſimus hora,

Carmina quem madidum noſtra tuliffe reor.

Imbribus immodicis cælum nam fortè ruebat.

Non aliter mitti debuit iſte liber.

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER IV.

De natali Domitiani. I.

Æſaris alma dies, & luce ſacratior illa,

Conſcia Dictæum qua tulit Ida Iouem,

Longa precor, Pylióque veni numeroſior æuo,

Semper & hoc vultu, vel meliore nite.

Hic colat Albano Tritonida cultus in auro,

Pérque manus tantas plurima quercus eat.

Hic colat ingenti redeuntia ſæcula luſtro,

Et quæ Romuleus ſacra Terentus habet.

Magna quidem ſuperi petimus, ſed debita terris.

Pro tanto quæ ſunt improba vota deo?

M ij

De Horatio. II.

Spectabat modò solus inter omneis
 Nigris munus Horatius lacernis,
 Cùm plebs, & minor ordo, maximusque
 Sancto cum duce candidus federet.
 Toto nix cecidit repentè cælo:
 Albis spectat Horatius lacernis.

De niuibus. III.

Adspice quàm densum tacitarum vellus aquarum
 Defluat in vultus Cæsaris, inque sinus.
 Indulget tamen ille Ioui, nec vertice moto
 Concretas pigro frigore ridet aquas,
 Sidus Hyperborei solitus lassare Bootæ,
 Et madidis Helicen dissimulare comis,
 Qui ficcis lasciuit aquis, & ab æthere ludit,
 Suspikor has pueri Cæsaris esse niues.

In Bassam. IV.

Quod ficcæ redolet palus lacunæ,
 Crudarum nebulæ quod Albularum,
 Piscinæ vetus aura quod marinæ,
 quod pressa piger hircus in capella,
 Lassi bardiacus quod euocati,
 quod bis murice vellus inquinatum,
 quod ieiunia sabbatariorum,
 Mæstorum quod anhelitus reorum,
 quod spurcæ moriens lucerna Ledæ,
 quod ceromata fæce de Sabina,
 quod vulpis fuga, viperæ cubile.
 Malles, quam quod oles, olere Bassa.

LIBER IV.

93

Ad Fabianum. V.

Vir bonus & pauper linguáque & pectore verus,
quid tibi vis, urbem quí Fabiane petis?
qui nec leno potes nec comissator haberi,
Nec pauidos tristi voce citare reos.
Nec potes vxorem cari corrumpere amici:
Nec potes argentes arrigere ad vetulas.
Vendere nec vanos circa palatia fumos:
Plaudere nec Cano, plaudere nec Glaphyro.
Vnde miser viues, homo fidus, certus amicus?
Hoc nihil est. numquam sic Philomelus eris.

In Massilianum. VI.

Credi virgine castior pudica,
Et frontis teneræ cupis videri,
Cùm sis improbior Massiliane,
quàm qui compositos metro Tibulli,
In Stellæ recitat domo libellos.

Ad Hylum. VII.

Cur here quod dederas, hodie puer Hyle negasti?
Durus tam subitò, qui modò mitis eras?
Sed iam caussaris barbámque, annósque, pilósque.
O nox quàm longa es, quæ facis vna senem!
quid nos derides? here qui puer Hyle fuisti,
Dic nobis, hodie qua ratione vir es?

Ad Euphemum. IIX.

Prima salutantes, atque altera continet hora,
Exercet raucos tertia caussidicos.
In quinctam varios extendit Roma labores.
Sexta quies lassis, septima finis erit.

Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,
 Imperat exstructos frangere nona toros.
 Hora libellorum decima est Eupheme meorum,
 Temperat ambrosias cùm tua cura dapes.
 Et bonus ætherio laxatur nectare Cæsar,
 Ingentique tenet pocula parca manu.
 Tunc admitte iocos: gressu timet ire licenti
 Ad matutinum nostra Thalia Iouem.

In Fabullam. IX.

Sotæ filia Clinici Fabulla,
 Deserto sequeris Clitum marito,
 Et donas, & amas, *ἔχεις ἀσώτως.*

Ad Faustinum. X.

Dum nouus est, neque adhuc rasa mihi fronte libellus,
 Pagina dum tangi non bene sicca timet:
 I puer, & caro perfer leue munus amico,
 Qui meruit nugas primus habere meas.
 Curre, sed instructum comitetur pumice librum,
 Spongia: muneribus conuenit illa meis.
 Non possunt nostros multæ Faustine lituræ
 Emendare iocos: vna litura potest.

In Ant. Saturninum. XI.

Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes,
 Et Saturninum te pudet esse miser:
 Impia Parrhasia mouisti bella sub vrfa,
 Qualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
 Exciderat ne adeò fatum tibi nominis huius,
 Obruit Actiaci quod grauis ira freti?
 An tibi promisit Rhenus, quod non dedit illi
 Nilus, & Arctoïis plus licuisset aquis?

Ille etiam nostris Antonius occidit armis:
 Qui tibi collatus, perfide, Cæsar erat.

In Thaidem. XII.

Nulli Thai negas. sed si te non pudet istud,
 Hoc saltem pudeat Thai, negare nihil.

De nuptiis Pudentis, & Claudie. XIII.

Claudia Rufe meo nubit peregrina Pudenti:

Macte esto redis, ô Hymenæe tuis.

Tam bene rara suo miscentur cinnama nardo,

Massica Theseis tam bene vina fauis.

Nec meliùs teneris iunguntur vitibus vلمي,

Nec plus lotos aquas, littora myrthus amat.

Candida perpetuo reside Concordia lecto,

Támque pari semper sit Venus æqua iugo.

Diligat ipsa senem quondam: sed & illa marito,

Tunc quoque cum fuerit, non videatur anus.

Ad Silium. XIV.

Sili Castalidum decus fororum,

Qui periuria barbari furoris

Ingenti premis ore perfidósque

Factus Hannibalis, leuésque Pœnos

Magnis cedere cogis Africanis:

Paulum seposita seueritate,

Dum blanda vagus alea December

Incertis sonat hinc & hinc fritillis,

Et ludit rota nequiore talo,

Nostris otia commoda Camœnis.

Nec torua lege fronte, sed remissæ

Lasciuus madidos iocis libellos.
 Sic forsan tener ausus est Catullus
 Magno mittere passerem Maroni.

Ad Cæcilianum. XV.

Mille tibi nummos hesternæ nocte roganti,
 In sex aut septem Cæciliæ dies,
 Non habeo dixi. sed tû caussatus amici
 Aduentum, lancem, paucâque vasa rogas.
 Stultus es. an stultum me credis amice? negavi
 Mille tibi nummos: millia quinque dabo?

In Gallum. XVI.

Priuignum non esse tuæ te Galle, nouerçæ
 Rumor erat, coniux dum fuit illa patris.
 Non tamen hoc poterat viuo genitore probari,
 Iam nusquam pater est Galle: nouerça domi est.
 Magnus ab infernis reuocetur Tullius vmbriis,
 Et te defendat Regulus ipse licet:
 Non potes absolui. nam quæ non desinit esse,
 Post patrem, numquam, Galle, nouerça fuit.

Ad Paullum. XVII.

Facere in Lyciscam, Paulle, me iubes versus,
 quibus illa lectis rubeat, & sit irata.
 O Paulle malus es: irrumare vis solus.

De puero stillicidio iugulato. XIIX.

Qua vicina pluit Vipsanis porta columnis,
 Et madet assiduo lubricus imbre lapis,
 In iugulum pueri, qui roscida templa subibat,
 Decidit hiberno prægravis vnda gelu.
 Cùmque peregisset miseri crudelia fata,
 Tabuit in calido vulnere mucro tener.

Quid

Quid non sæua tibi voluit fortuna licère?

Aut vbi mors non est, si iugulatis aquæ?

De Endromide. XIX.

Hanc tibi Sequanicæ pinguem textricis alumnam,

Quæ Lacedæmonium barbara nomen habet.

Sordida sed gelido non aspernanda Decembri,

Dona peregrinam mittimus Endromida.

Seu lentum ceroma teris, tepidumue trigona,

Siue harpasta manu puluerulenta rapis.

Plumea seu laxi partiris pondera follis:

Siue leuem cursu vincere quæris Atham.

Ne madidos intret penetrabile frigus in artus,

Néue grauis subita te premat Iris aqua.

Ridebis ventos hoc munere tectus & imbres.

Non sic in Tyria sindone tutus eris.

De Cærelia & Gellia. XX.

Dicit se vetulam, cum sit Cærelia puppa.

Puppam se dicit Gellia, cum sit anus.

Ferre nec hanc possis, possis Colino nec illam.

Altera ridicula est, altera putidula.

De Selio. XXI.

Nullos esse deos, inane cælum

Affirmat Selius, probatque quod se

Factum, dum negat hæc, videt beatum.

De Cleopatra. XXII.

Primos passa toros, & adhuc placanda marito

Merferat in nitidos se Cleopatra lacus.

Dum fugit amplexus, sed prodidit vnda latentem,

Lucebat totis cum tegetur aquis.

Condita sic puro numerantur lilia vitro :

Sic prohibet teneras gemma latère rosas.

Insilui, mersûque vadis luctantia carpsi

Basia. perspicuæ plus vetuistis aquâ.

Ad Thalam. XXIII.

Dum tu lenta nimis, diûque quæris,

Quis primus tibi, quisue sit secundus:

Gratum quisue epigramma comparabit:

Palmam Callimachus, Thalia, de se

Facundo dedit ipse Brutiano.

Qui si Cecropio satur lepore,

Romanæ sale luserit Mineruæ:

Illi me facias, precor, secundum.

Ad Fabianum. XXIV.

Omneis, quas habuit, Fabiane, Lycoris amicas

Extulit, vxori fiat amica meâ.

De litoribus Altini. XXV.

Aemula Baianis Altini litora villis,

Et Phaëthontei conscia silua rogi.

Quæque Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno

Nupsit, ad Euganeos sola puella lacus,

Et tu Ledæo felix Aquileia Timauo,

Hic vbi septenas Cyllarus haurit aquas.

Vos eritis nostræ portus, requiesque senectæ,

Si iuris fuerint otia nostra suis.

Ad Posthumum. XXVI.

Quòd te mane domi toto non vidimus anno,

Vis dicam, quantùm, Posthume perdiderim?

Tricenos, puto, bis, videnos ter, puto, nummos.

Ignosces, togulam, Posthume, pluris emo.

Ad Augustum. XXVII.

Sæpe meos laudâre soles, Auguste, libellos.

Invidus ecce negat: non minus ergo soles.

Quid, quòd honorato non sola voce dedisti,

Non alius pòterat quæ dare dona mihi.

Ecce iterum nigros corrodit liuidus vngues.

Da Cæsar, tanto tu magis, vt doleat.

Ad Chloën. XXIX.

Donasti tenero Chloë Luperco

Hispanas, Tyriásque, coccinásque,

Et lotam tepido togam Galeo,

Indos fardonychas, Scythas smaragdos,

Et centum numeros nouæ monetæ,

Et quidquid petit, vsque, & vsque donas.

Væ Glabraria, væ tibi Misella.

Nudam te statuet tuus Lupercus.

Ad Pudentem. XXX.

Obstat, care Pudens, nostris sua turba libellis:

Lectoremque frequens lassat, & implet opus.

Rara iuuant. primis sic maior gratia pomis:

Hibernæ pretium sic meruere rosæ.

Sic spoliatricem commendat Fastus amicam,

Ianua nec iuuenem semper aperta tenet.

Sæpius in libro memoratur Persius vno,

Quàm leuis in tota Marsus Amazonide.

Tu quoque de nostris releges quæcúmque libellis,

Esse puta solum: sic tibi pluris erit.

Ad piscatorem. XXXI.

Baiano procul à lacu monemus

Piscator fuge, ne nocens recedas.

Sacris piscibus hæ natantur vndæ,
 Qui norunt dominum, manúmque lambunt
 Illam, qua nihil est in orbe maius.
 Quid quod nomen habent? & ad magistri
 Vocem quisque sui venit citatus.
 Hoc quondam Libys impius profundo,
 Dum prædam calamo tremente ducit,
 Raptis luminibus repentè cæcus
 Captum non potuit videre piscem:
 Et nunc sacrilegos perofus hamos,
 Baianos sedet ad lacus rogator.
 At tu dum potes innocens recede
 Iactis simplicibus cibus in vndas,
 Et pisces venerâre dedicatos.

Ad Hippodamum. XXXI.

Quod cupis in nostris, dicique, legique libellis:
 Et non nullus honos creditur esse tibi.
 Ne valeam, si non res est gratissima nobis,
 Et volo te chartis inseruisse meis.
 Sed tu nomen habes auerso fonte fororum
 Impositum, mater quod tibi dura dedit.
 Quod nec Melpomene, quod nec Polyhymnia possit,
 Nec pia cum Phœbo dicere Calliope.
 Ergo aliquod gratum Musis tibi nomen adoptes.
 Non semper bellè dicitur Hippodamus.

De ape electro inclusa. XXXII.

Et latet, & lucet Phaëthontide condita gutta,
 Ut videatur apis nectare clausa suo.
 Dignum tantorum pretium tulit illa laborum.
 Credibile est ipsam sic voluisse mori.

LIBER IV.

101

Ad Sofibianum. XXXIII.

Plena laboratis habeas cùm scrinia libris,
Emittis quare, Sofibiane, nihil?
Edent hæredes, inquis, mea carmina quando?
Tempus erat iam te, Sofibiane, legi.

Ad Attalum. XXXIV.

Sordida cùm tibi sit: verum tamen, Attale, dicit,
Quisquis te niueam dicit habere togam.

De pugna Damarum. XXXV.

Frontibus aduersis molles concurrere Damas
Vidimus, & fati forte iacere pari.
Spectauere canes prædam: stupuitque superbus
Venator, cultro nil superesse suo.
Vnde leues animi tanto caluere furore?
Sic pugnant tauri, sic cecidere viri.

Ad Olum. XXXVI.

Cana est barba tibi: nigra est coma: tingere barbam
Non potes, hæc caussa est: sed potes Ole comam.

Ad Afrum. XXXVII.

Centum Coracinus, & ducenta Mancinus,
Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus,
Decies Sabinus, alterumque Serranus.
Ex insulis, fundisque tricies soldum,
Ex pecore redeunt ter ducena Parmensi.
Totis diebus Afer hoc mihi narras:
Et teneo melius ista, quàm meum nomen.
Numeres oportet aliquid, vt pati possim:
Quotidianam refice nauseam nummis.
Audire gratis, Afer, ista non possum.

Ad Gallam. XXXIIX.

Galla nega: fatiatur amor, nisi gaudia torquent,
Sed noli nimium, Galla, negare diu.

Ad Charinum. XXXIX.

Argenti genus omne comparasti,
Et solus veteres Myronis artes,
Solutus Praxitelis manus, Scopæque,
Solutus Phidiaci toreuma cæli,
Solutus Mentoreos habes labores.
Nec defunt tibi vera Glaniana,
Nec quæ Gallaico linuntur auro,
Nec mensis anaglypta de paternis.
Argentum tamen inter omne miror,
Quare non habeas Charine purum.

Ad Posthumum. XL.

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
Et docti Senecæ ter numeranda domus.
Prætulimus tantis solum te, Posthume, regnis:
Pauper eras, & eques, sed mihi consul eras.
Tecum ter denas numeravi, Posthume, brumas:
Communis nobis lectus & vnus erat.
Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
Largus opum: exspecto, Posthume, quid facias.
Nil facis: & seruum est, alium mihi quærere regem.
Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In malè recitantem. XLI.

Quid recitaturus circumdas vellera collo?
Conueniunt nostris auribus ista magis.

Ad Flaccum. XLII.

Si quis fortè mihi posset præstare locanti:
 Audi, quem puerum, Flacce, locare velim.
 Niliacis primùm puer his nascatur in oris:
 Nequitias tellus, scit dare nulla magis.
 Sit niue candidior: namque in Marcotide fusca
 Pulcrior est, quantò rarior iste color.
 Lumina fideribus certent, mollésque flagellent
 Colla comæ: tortas non amo, Flacce, comas.
 Frons brevis, atque modus breuiter sit narib. vncis:
 Pæstanis rubeant æmula labra rosas,
 Sæpèque nolentem cogat, nolitque volentem.
 Liberior domino sæpe sit ille suo.
 Et timeat pueros, excludat sæpe puellas.
 Vir reliquis, vni sit puer ille mihi.
 Iam scio, nec fallis nam me quoque iudice verum est.
 Talis erat, dices, noster Amazonicus.

In Coracinum. XLIII.

Non dixi, Coracine, te cinædum:
 Non sum tam temerarius, nec audax,
 Nec mendacia qui loquar libenter.
 Si dixi, Coracine, te cinædum,
 Iratam mihi Ponticæ lagenam,
 Iratum calicem mihi Metelli.
 Iuro per Syrios tibi tumores,
 Iuro per Berecynthios furores,
 Quod dixi tamen hoc leue, & pusillum est:
 Quod dixi tamen hoc leue, & ipse non negabis.
 Dixi te, Coracine, cunnilingum.

De Vesuio monte. XLIV.

Hic est pampineis viridis modò Vesuuius vmbri:
 Prefferat hic madidos nobilis vva lacus.
 Hæc iuga, quàm Nysæ colles, plus Bacchus amavit:
 Hoc nuper, Satyri monte dedere choros.
 Hæc Veneris fedes, Lacedæmone gratior illi:
 Hic locus Herculeo nomine clarus erat.
 Cuncta iacent flammis. & tristi merfa fauilla:
 Nec superi vellent hoc licuisse sibi.

Ad Phæbum. XLV.

Hæc tibi pro nato plena dat lætus acerra
 Phœbe, Palatinus munera Parthenius.
 Vt qui prima nouo signat quinquennia lustro,
 Impleat innumeras Burrus Olympiadas.
 Fac rata vota patris: sic te tua diligit vxor,
 Gaudeat & certâ virginitate soror.
 Perpetuo sic flore mices: sic denique non sint
 Tam longæ Bromio, quàm tibi Phœbe, comæ.

De Sabello. XLVI.

Saturnalia diuitem Sabellum
 Fecerunt. meritò tumet Sabellus:
 Nec quemquam putat esse, prædicâtque
 Inter caussidicos beatiorem.
 Hos fastus, animósque dat Sabello
 Farris semodius, fabæque fresæ,
 Et thuris, piperisque tres selibræ,
 Et lucanica ventre cum falisco,
 Et nigri Syra defruti lagena,
 Et ficus Libyca gelata testa,
 Cum bulbis, cochleisque, caseoque.

Piceno

Piceno quoque venit à cliente,
 Parcæ cistula non capax oliuæ,
 Et crasso figuli polita cælo
 Septenaria synthesis Sagunti,
 Hispanæ luteum rotæ toreuma,
 Et lato variata mappa clauo,
 Saturnalia fructuosiora
 Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaëthonte. XLVII.

Encaustus Phaëthon tabula depictus in hac est.
 Quid tibi vis, dipyron qui Phaëthonta facis?

In Papilum. XLIIIX.

Præcidi gaudes: præcisus, Papile, ploras.
 Cur quæ vis fieri Papile, facta doles?
 Pænitet obscenæ pruriginis? an magis illud
 Fles, quòd præcidi Papile desieris?

Ad Flaccum. XLIX.

Nescis, crede mihi, quid sint epigrammata Flacce:

Qui tantùm lusus illa, iocósque putas.
 Ille magis ludit, qui scribit prandia sæui
 Tereos: aut cœnam crude Thyesta, tuam.
 Aut puero liquidas aptantem Dædalon alas,
 Pascentem Steulas aut Polyphemon oues.
 A nostris procul est omnis vesica libellis:
 Musa nec infano firmate nostra tumet.
 Illa tamen laudant omnes, mirantur, adorant.
 Confiteor: laudant illa, sed ista legunt.

In Thaidem. L.

Quid me Thai, senem subinde dicis?
 Nemo est Thai, senex ad irrumandum.

Ad Cæcilianum. LI.

Cùm tibi non essent sex millia, Cæciliane,
 Ingenti latè vectus es hexaphoro.
 Postquam bis decies tribuit dea cæca, sinúmque
 Ruperunt nummi: factus es, ecce, pedes.
 Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?
 Di reddant fellam, Cæciliane tibi.

In Aedilum. LII.

Gestari iunctis nisi desinis, Aedile, capris:
 Qui modò ficus eras, iam caprificus eris.

Ad Cosmum. LIII.

Hunc, quem sæpe vides inter penetralia nostræ
 Pallados, & templi lumina, Cosme, noui.
 Cum baculo, peráque senem: cui cana, putrisque
 Stat coma, & in pectus fordida barba cadit:
 Cerea quem nudum tegit vxor abolla grabati,
 Cuique datis latrat obuia turba cibus.
 Esse putas Cynicum, deceptus imagine falsa.
 Non est hic Cynicus, Cosme: quid ergo? canis.

Ad Colinum. LIV.

O cui Tarpeias licuit contingere quercus,
 Et meritas prima cingere fronde comas:
 Si sapis, vtâris totis, Coline, diebus,
 Extremúmque tibi semper adesse putes.
 Lanificas nulli tres exorâre puellas
 Contigit: obseruant, quem statuère diem.
 Diuitior Grispo, Thrasea constantior ipso,
 Lautior & nitido sis. Meliore licet.
 Nil adicit penso Lachesis. fusósque sororum
 Explicat, & semper de tribus vna necat.

Luci, gloria temporum tuorum,
 Qui Gaurum veterem, Tagumque nostrum
 Arpis cedere non finis difertis,
 Arguias generatus inter vrbes:
 Thebas carmine cantet, aut Mycenas,
 Aut claram Rhodon, aut libidinosa
 Ledæas Lacedæmonis palæstras:
 Nos Celtis genitos, & ex Iberis,
 Nostræ nomina duriora terræ
 Grato non pudeat referre versu:
 Sæuo Bilbilin optimam metallo,
 Quæ vincit Chalybásque, Noricósque,
 Et ferro Plateam suo sonantem,
 Quam fluctu tenui, sed inquieto
 Armorum Salo temperator ambit,
 Tutelámque chorósque Rixamarum,
 Et conuiuia festa Carduarum,
 Et textis Peteron rosis rubentem,
 Atque antiqua patrum theatra Rigas;
 Et certos iaculo leui Silaos,
 Turgentisque lacus, Petusiæque:
 Et parua vada pura Vetonissæ,
 Et sanctum Baradonis ilicétum,
 Per quæ vel piger ambulat viator,
 Et quod fortibus excolit iuuenicis
 Curuæ Manlius arua Matinessæ.
 Hæc tam rustica, delicate lector,
 Rides nomina? rideas licebit.
 Hæc tam rustica malo: quàm Britannos.

In Gargilianum. LVI.

Munera quòd senibus, viduisque ingentia mittis,

Vis te munificum, Gargiliane, vocem?

Sordidius nihil est, nihil est te spurcius vno,

Qui potes infidias dona vocare tuas.

Sic avidis fallax indulget piscibus hamus:

Callida sic stultas decipit esca feras.

Quid sit largiri, quid sit donare, docebo.

Si nescis: dona, Gargiliane, mihi.

Ad Faustinum. LVII.

Dum nos blanda tenent lasciui stagna Lucrini.

Et quæ pumiceis fontibus antra calent:

Tu colis Argivi regnum Faustine coloni,

Quo te bis decimus ducit ab vrbe lapis.

Horrida sed feruent, Nemeæi pectora monstri:

Nec fatis est, Baias igne calêre suo.

Ergo sacri fontes, & litora sacra valête,

Nympharum pariter, Nereidumque domus.

Herculeos colles gelida vos vincite bruma,

Nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

In Gallam. LIX.

In tenebris lugens amissum, Galla, maritum.

Num plorare pudet te, puto, Galla virum?

De vipera electro inclusa. LIX.

Flentibus Heliadum ramis dum vipera serpit.

Fluxit in obstantem succina gemma feram:

Quæ dum miratur pingui se rore tenêri,

Concreto riguit vineta repente gelu.

Ne tibi regali placeas, Cleopatra, sepulchro,

Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curiatio. LX.

Ardea solstitio, Pæstanaque rura petantur,

Quique Cleonæo fidere feruet æger :

Cùm Tiburtinas damnet Curiatius auras,

Inter laudatas ad Styga missus aquas.

Nullò fata loco possis excludere: cùm mors

Venerit, in medio Tibure Sardinia est.

In Mancinum. LXI.

Donasse amicum tibi ducenta, Mancine,

Nuper superbo lætus ore iactasti.

Quartus dies est, in schola poetarum

Dum fabulamur, millibus decem dixti

Emptas lacernas munus esse Pompillæ,

Sardonychas auro, lineisque ter cinctum,

Duasque similes fluctibus maris gemmas

Dedisse Bassam, Cæliamque iurasti.

Here, de theatro Pollione cantante,

Cum subitò abires, dum fugis, loquebaris,

Hæreditatis tibi trecenta venisse:

Et mane centum, & post meridiem centum,

quid tibi sodales fecimus mali tantum?

Miserere iam crudelis, & file tandem.

Aut, si tacere lingua non potest ista,

Aliquando narra, quod Mancine, velimus.

De Lycori. LXII.

Tibur in Herculeum migravit nigra Lycoris,

Omnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia. LXIII.

Dum petit à Baulis mater Cærelia Baias,

Occidit infani crimine mersa freti.

Gloria quanta perit vobis, hæc monstra Neroni,
 Nec quondam iussæ præstiteratis aquæ.

De hortis Martialis. LXIV.

Tulli iugera pauca Martialis
 Hortis Hesperidum beatiora
 Longo laniculi iugo recumbunt:
 Lati collibus imminent recessus:
 Et planus modico tumore vertex
 Cælo perfruitur serenior:
 Et curvas nebula legente valles
 Solus luce nitet peculiari:
 Puris leniter admouentur astris:
 Celsæ culmina delicata villæ.
 Hinc septem dominos vidêre montes,
 Et totam licet æstimâre Romam,
 Albanos quoque, Tusculósque colles,
 Et quodcunque iacet sub vrbe frigus,
 Fidenas veteres, breuésque Rubras,
 Et quod virgineo cruore gaudet,
 Annæ pomiferum nemus Perannæ.
 Illic Flaminix, Salariæque
 Gestator patet, effedo tacente,
 Ne blando rota sit molesta somno,
 Quem nec rumpere nauticum Celeusma,
 Nec clamor valet helciariorum.
 Cùm sit tam propè Muluius, sacrumque
 Lapsæ per Tiberim volent carinæ.
 Hoc rus, seu potius domus vocanda est,
 Commendat dominus, tuam putabis
 Tam non inuida, tamque liberalis

Tam comi patet hospitalitate,
 Credas Alcinoi pios Penates,
 Aut facti modo diuitis Molorchi.
 Vos nunc omnia parua, qui putatis,
 Centeno gelidum ligone Tibur,
 Vel Preneste domate, pendulamque
 Vni dedite Sætiam colono.
 Dum me iudice, præferantur istis
 Tulli iugera pauca Martialis.

De Phileni. LXV.

Oculo Philænis semper altero plorat.
 Quo fiat istud quæritis modo? lusca est.

Ad Linum. LXVI.

Egisti vitam semper, Line, municipalem:
 Qua nihil omnino dulcius esse potest.
 Idibus, & raris togula est excussa Kalendis:
 Duxit & æstates synthesis vna decem.
 Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemtum:
 Silua grauis turdos exagitata dedit.
 Raptus flumineo venit de gurgite piscis:
 Vina rubens fudit non peregrina cadus.
 Nec tener Argolica missus de gente minister,
 Sed stetit inculti rustica turba foci.
 Villica vel duri compressa est nupta coloni:
 Incaluit quoties saucia vena mero.
 Nec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris:
 Nec merfa est pelago, nec fluit vlla ratis.
 Supposita est blando numquam tibi tessera talo:
 Alea sed parca sola fuere nuces.

Dic vbi sit decies, mater quod auara reliquit?
Nusquam est: fecisti rem, Line, difficilem.

In Prætozem. LXVII.

Prætozem pauper centum sestertia Gaurus
Orabat cara notus amicitia.

Dicebátque suis hæc tantùm deesse trecentis,
Vt posset domino plaudere iussus eques.

Prætor ait: scis me Scorpo, Thalióque daturum:
Atque vtinam centum millia sola darem.

Ah pudet ingratae, pudet ah malè diuitis arcæ.
quod non das equiti, vis dare, Prætor, equo?

Ad Sextum. LXVIII.

Inuitas centum quadrantibus, & bene cœnas.
Vt cœnem inuitor, Sexte, an vt inuideam?

Ad Pamphilum. LXIX.

Tu Setina quidem semper, vel Massica ponis
Pamphile: sed rumor tam bona vina negat.

Diceris hac factus cælebs quater esse lagena.
Nec puto: nec credo Pamphile, nec fitio.

De Ammiano. LXX.

Nihil Ammiano, præter aridam vestem
Moriens reliquit vltimis pater ceris.

Fieri putet potuisse quis Maronillæ,
Vt Ammianus mortuum patrem nollet?

Ad Sophronium. LXXI.

Quæro diu totam Sophroni Rufe, per urbem,
Si qua puella neget: nulla puella negat.

Tamquam fas non sit, tamquam sit turpe negare.
Tamquam non liceat, nulla puella negat.

Castra igitur nulla est. castre sunt mille. quid ergo
 Castra facit? non dat: non tamen illa negat.

Ad Quintum. LXXII.

Exigis, ut donem nostros tibi Quinte libellos.
 Non habeo, sed habet bibliopola Tryphon.
 Aes dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus?
 Non, inquis, faciam tam fatue nec ego.

De Vestino. LXXIII.

Cum grauis extremas Vestinus duceret horas,
 Et iam per Stygias esset iturus aquas,
 Ultima volentes orabat pensa sorores,
 Ut traherent parua stamina pulla mora.
 Iam sibi defunctus, caris dum viuit amicis,
 Mouerunt tetricas tam pia vota deas.
 Tum largas partitus opes, a luce recessit:
 Sequere mori posthac credidit ille senem.

De Damis. LXXIV.

Adspicis, imbelles tentent quam fortia damæ
 Prælia? tam timidis quanta sit ira feris?
 In mortem paruis concurrere frontibus audent.
 Vis, Cæsar, damis parcere? mitte canes.

De Nigrina. LXXV.

O felix animo, felix Nigrina marito,
 Atque inter Latias gloria prima nurus.
 Te patrios miscere iuuat cum coniuge sensus,
 Gaudentem socio, participique viro.
 Arserit Euadne flammis iniecta mariti,
 Nec minor Alcestim fama sub astra ferat.
 Tu melius certe meruisti pignore vitæ,
 Ut tibi non esset morte probandus amor.

In auarum amicum. LXXVI.

Millia misisti mihi sex, bis sena petenti:

Vt bis sena feram, bis duodena petam.

In Zoilum inuidum. LXXVII.

Numquam diuitias deos rogauit,

Contentus modicis, meoque lætus.

Paupertas, veniam dabis, recede.

Causa est tam subiti, nouique voti?

Pendentem volo Zoilum videre.

In Varum. LXXIX.

Ad cœnam nuper Varus me fortè vocauit,

Ornatus diues, paruula cœna fuit.

Auro, non dapibus oneratur mensa: ministri

Apponunt oculis plurima, pauca gulæ.

Tunc ego, non oculos, sed ventrem pascere veni:

Aut appone dapes Vare, vel aufer opes.

In Afrum. LXXXIX.

Condita cum tibi sit iam sexagesima messis,

Et facies multo splendeat alba pilo;

Discurrens tota vagus vrbe, nec vlla cathedra est,

Cui non mâne feras irrequietus, aue.

Et sine te nulli fas est prodire tribuno,

Nec caret officio consul vterque tuo.

Et sacro decies repetis pallatia chiuo,

Sigeriosque modos, Partheniosque fonas.

Hæc faciant sanè iuuenes. deformius Afer

Omnino nihil est ardelione sene.

Ad Mathonem. LXXX.

Hospes eras nostri semper Matho, Tiburtini.

Hoc emis: imposui. rus tibi vendo tuum.

LIBER IV.

115

In Mathonem. LXXXI.

Declamas in febre Mathon: hanc esse phrenesim.

Si nescis, non es sanus amice Mathon.

Declamas æger, declamas hemitritæus.

Si sudâre aliter non potes, est ratio.

Magna tamen res est. errans cùm viscera febris

Exurit, res est magna tacere Mathon.

De Fabulla. LXXXII.

Epigramma nostrum cùm Fabulla legisset,

Negare nullam quo queror puellarum:

Semel rogata bis terque neglexit

Preces amantis iam Fabulla promitte.

Negare iussi, pernegare non iussi.

Ad Rufum. LXXXIII.

Hos quoque commenda Venuleio Rufe libellos.

Imputet & nobis otia parua, roga.

Immemor & paullùm curarum, operùmque suorum,

Non tetrica nugas exigit aure meas.

Sed nec post primum legat hæc, summùmque trientem,

Sed sua cùm medius prælia Bacchus amat.

Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur

Altera: diuifum sic breue fiet opus.

In Næuolum. LXXXIV.

Securo nihil est te Næuole peius, eodem

Sollicito nihil est Næuole te melius.

Securus nullos refalutas, despicias omnes.

Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.

Solicitus donas, dominum, regemque falutas.

Inuitas. esto Næuole sollicitus.

In Thaidem. LXXXV.

Non est in populo, nec vrbe tota,
A se Thaida qui probet fututam.
Cùm multi cupiant, rogèntque multi,
Tam casta est, rogo, Thais ? immò fellat.

In Ponticum. LXXXVI.

Nos bibimus vitro, tu myrrhâ Pontice. quare?
Prodat perspicuus ne duo vina calix.

Ad librum suum. LXXXVII.

Si vis auribus Atticis probari.
Exhortor, moneoque te libelle,
Vt docto placeas Apollinari.
Nil exactius, eruditiusque est,
Sed nec candidius, benigniusque:
Si te pectore, si tenebit ore,
Nec rhonchos metues maligniorum,
Nec scombris tunicas dabis molestas.
Si damnauerit, ad salariorum
Curras scrinia protinus licebit,
Inuersa pueris arande charta.

De Bassa. LXXXVIII.

Infantem secum semper tua Bassa Fabulle
Collocat, & lusus, deliciasque vocat.
Et quod mirêris magis infantaria non est.
Ergo quid in caussa est ? pedere Bassa solet.

In dissimulatorem. LXXXIX.

Nulla remisisti paruo pro munere dona,
Et iam Saturni quinque fuère dies.
Ergo nec argenti sex scrupula Septitiane
Missa, nec à querulo mappa cliente fuit.

Antipolitani nec quæ de sanguine thynni

Testa rubet, nec quæ coctana parua gerit,
Nec rugosarum vimen breue Picenarum:

Dicere te posses vt meminisse mei:
Decipies alios verbis, vultúque benigno:

Nam mihi iam notus dissimulator eris.

De rusticatione. XC.

Rure morans quid agam, respondeo pauca, rogatus.
Luce deos oro, famulos post arua reuiso.

Partibus atque meis iustos indico labores.
Inde lego, Phœbumque cio, Musamque lacecco.

Hinc oleo corpusque frico, mollique palæstra,
Stringo libens, animo gaudens, ac fenore liber.

Pondero, poto, cano, ludo, lauo, cæno, quiesco.

Dum paruus lychnus modicum consumat oliui,

Hæc dat nocturnis nox lucubrata Camœnis:

Ad librum. XCI.

Ohe iam fatis est, ohe libelle:
Iam peruenimus vsque ad vmbilicos.

Fu procedere adhuc, & ire quæris:
Nec summa potes in scheda tenêri.

Sic tamquam tibi res peracta non fit,
Quæ prima quoque pagina peracta est.

Iam lector queriturque, deficitque:
Iam librarius hoc & ipse dicit.

Ohe iam fatis est, ohe libelle.

XX

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER V.

I.

HOC tibi Palladiæ, seu collibus vteris Albæ,
Cæsar, & hinc Triuiam prospicis, inde Thetis:
Seu tuæ veridicæ discunt responsa sorores,

Plana suburbani qua cubat vnda freti:
Seu placet Aenææ nutrix, seu filia Solis,
Siue salutaris candidus Anxur aquis;
Mittimus ô rerum felix tutela, salusque,
Sospite quo gratum credimus esse Iouem.
Tu tantùm accipies: ego te legisse putabo,
Et tumidus Galla credulitate fruar.

Ad lectores. II.

Matronæ, puerique, virginésque,
Vobis pagina nostra dedicatur.
Tu, quem nequitia procacioris
Delectant nimium, salésque nudi,
Lasciuos lege quatuor libellos.
Quinctus cum domino liber iocetur,
Quem Germanicus ore non rubenti
Coràm Cecropia legat puella.

Ad Domitianum. III.

Accola iam nostræ degis Germanice ripæ,
A famulis Istri qui tibi venit aquis,

Latus & attonitus, viso modò præside mundi

Affatus comites dicitur esse suos:

Sors mea quàm fratris melior : cui tam prope fas est

Cernere, tam longè quem colit ille deum:

In Myrtalem. IV.

Fortère multo Myrtale solet vino.

Sed fallat vt nos, folia deuorat lauri,

Merùmque cautâ fronde, non aquâ miscet.

Hunc tu rubentem prominentibus venis

Quoties venire Paulte videris contrà;

Dicas licebit, Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum. V.

Sexte, Palatinæ cultor facunde mineruæ,

Ingenio frueris qui propiore dei.

Nam tibi nascentes domini cognoscere curas,

Et secreta ducis pectora nosse licet.

Sit locus & nostris aliqua tibi parte libellis,

Qua Pedito, qua Marfus, quaque Catullus erit.

Et Capitolini cælestia carmina belli

Grande cothurnati pone maronis opus.

Ad Musas. VI.

Si non est graue, nec nimis molestum,

Musæ Parthenium rogâte vestrum.

Sic te serior & beata quondam

Saluo Cæsare finiat senectus:

Et sis inuidia fauente felix.

Sic Burrus citò sentiat parentem,

Admittas timidam, breuëmque chartam

Intra limina sanctioris aulæ.

Nosti tempora tu Iouis sereni,

Cùm fulget placidus : suóque vultu,
 Quo nil supplicibus solet negare.
 Non est, quòd metuas preces iniquas.
 Numquam grandia, nec molesta poscit,
 Quæ cedro decorata, purpuráque
 Nigris pagina creuit vmbilicis.
 Nec porrexeris ista : sed tenêto.
 Sic tamquam nihil offeras, agásque.
 Si noui dominum nouem sororum,
 Vltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum. VII.

qualiter Assyrios renouant incendia nidos,
 Vna decem quoties sæcula vixit auis:
 Taliter exuta est veterem noua Roma senectam,
 Et fumfit vultus præsidis ipsa sui.
 Iam precor oblitus nostræ, Volcane, querelæ
 Parce: fumus Martis turba, sed & Veneris.
 Parce pater: sic Lemniacis lasciua catenis
 Ignoscat coniux, & patienter amet.

De Phaside. IIX.

Edictum domini, deique nostri,
 Quo subsellia certiora fiunt,
 Et pueros eques ordines recepit,
 Dum laudat modò Phasis in teatro,
 Phasis purpureis ruber lacernis;
 Et iactat tumido superbus ore,
 Tandem commodius licet sedère,
 Nunc est reddita dignitas equestris,
 Turba non premimur, nec inquinamur.
 Hæc, & talia dum refert supinus,

Illas purpureas, & arrogantes
Iussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum medicum. IX.

Linguebam: sed tu comitatus protinus ad me
Venisti centum, Symmache, discipulis.

Centum me tetigere manus, Aquilone gelata.

Non habui febrem Symmache: nunc habeo.

Ad Regulum de fama Poëtarum. X.

Esse quid hoc dicam, viuis quòd fama negatur?

Et sua quòd rarus tempora lector amat?

Hi sunt inuidiæ nimirum, Regule, mores,

Præferat antiquos semper vt illa nouis.

Sic veterem ingrati Pompeij quærimus umbram,

Et laudant Catuli Iulia templa senes.

Ennius est lectus saluo tibi Roma Marone:

Et sua riserunt sæcula Mæonidem.

Rara coronato plausere theatra Menandro:

Norat Nasonem sola Corynna suum.

Vos tamen ô nostri ne festinate libelli:

Si post fata venit gloria, non propero.

De stella. XI.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas vno

Portat in articulo Stella, Seuere, meus.

Multas in digitis, plures in carmine gemmas,

Inuenies: inde est hæc, puto, culta manus.

De eodem. XII.

Quòd nutantia fronte pertinaci

Gestat pondera Masclicion superbus,

Aut grandis Linus omnibus lacertis,

Septem quòd pueros leuat, vel octo:

Res non difficilis mihi videtur.
 Vno cum digito, vel hoc, vel illo
 Portet Stella meus decem puellas.

In Callistratum. XIII.

Sum, fateor, semperque fui, Callistrate, pauper,
 Sed non obscurus, nec malè notus eques.
 Sed toto legor orbe frequens: & dicitur, hic est.
 Quòdque cinis paucis, hoc mihi vita dedit:
 At tua centenis incumbunt tecta columnis,
 Et libertinas arca flagellat opes:
 Magnaque Niliacæ seruit tibi gleba Syènes:
 Tondet & innumeros Gallica Parma greges.
 Hoc ego, túque fumus: sed quòd sum, non potes esse
 Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

De Manneio. XIV.

Sedère primo solitus in gradu semper,
 Tunc cum liceret occupare Manneius.
 Bis excitatus, térque transtulit castra,
 Et inter ipsas pœnè tertius fellas
 Post Caiumque Luciumque consedit.
 Illinc cucullo prospicit caput tectus,
 Oculoque ludos spectat indecens vno.
 Et hinc miser deiectus in viam transit,
 Subsellioque semifultus extremo,
 Et malè receptus altero genu, iactat
 Equiti, sedère se: Lectioque se stare.

Ad Cæs. Domitianum. XV.

Quinctus nostrorum liber est Auguste iocorum,
 Et queritur læsus carmine nemo meo.

Gaudet honorato, sed multus nomine lector,
Cui victura meo munere fama datur.

Quid tamen hæc profunt quamuis venerantia multos?
Non profunt lanè: me tamen ista iuuant.

Ad lectorem. XVI.

Seria cùm possim, quòd delectantia malim

Scribere, tu causa es lector amice mihi.

Qui legis, & tota cantas mea carmina Româ:

Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.

Nam si falciferi defendere templa tonantis,

Solicitisque velim vendere verba reis:

Plurimus Hispanas mittet mihi nauta metretas,

Et fiet vario sordidus ære sinus.

At nunc conuiuia est, commissatorque libellus,

Et tantùm gratis pagina nostra placet.

Sed non hac veteres contenti laude fuêrunt,

Cùm minimum vati munus Alexis erat.

Bellè inquis, dixi: fatis est: laudabimur vsque.

Dissimulas? facies me puto caussidicum.

In Gelliam. XVII.

Dum proauos, atauosque refers, & nomina magna:

Dum tibi noster eques sordida conditio est:

Dum te posse negas nisi lato Gellia clauo

Nubere: nupsisti Gellia cistifero.

Ad Quinctianum. XIIX.

quòd tibi Decembri mense, quo volant mappæ,

Gracilésque ligulæ, cereique, chartæque,

Fit acuta senibus testa cum damascenis,

Præter libellos vernulas nihil misi:

Fortasse avarus videar, aut inhumanus.

Odi dolosas munerum & malas artes:
 Imitantur hamos dona: namque quis nescit,
 Auidum voratâ decipi scarum muscâ:
 Quoties amico diuiti nihil donat,
 O Quinctiane, liberalis est pauper.

Ad Cæs. Domitianum. XIX.

Si qua fides veri, præferri maxime Cæsar
 Temporibus possunt sæcula nulla tuis.
 Quando magis dignos licuit spectare triumphos?
 Quando Palatini plus meruere dei?
 Pulcrior & maior quo sub duce Martia Roma?
 Sub quo libertas principe tanta fuit?
 Est tamen hoc vitium, sed non leue, sit licet vnum.
 Quòd colit ingratas pauper amicitias.
 Quis largitur opes veteri, fidòque sodali,
 Aut quem prosequitur non alienus eques?

Ad eundem. XX.

Saturnalicæ ligulam misisse selibræ,
 Flammataeue togæ scripula tota decem,
 Luxuria est, tumidique vocant hæc munera reges.
 Qui crepet aureolas, forsitan vnus erit.
 Quatenus hi non sunt, esto tu Cæsar amicus.
 Nulla ducis virtus dulcior esse potest.
 Iam dudum tacito rides Germanice naso:
 Vtile quod non vis, do tibi consilium.

Ad Martialem. XXI.

Si tecum mihi care Mattialis
 Securis liceat frui diebus,
 Si dispónere tempus otiosum,
 Et veræ pariter vacare vitæ:

Nec nos atria, nec domos potentum,
 Nec lites tetricas, forúmque triste
 Noffemus, nec imagines superbas.
 Sed gestatio fabulæ, libelli,
 Campus, porticus, umbra, virgo, thermæ.
 Hæc essent loca semper, hi labores.
 Nunc viuit sibi neuter heu, bonósq̄ue
 Soles effugere, atque abire sentit,
 Qui nobis pereunt, & imputantur.
 Quisquam viuere cùm sciat moratur?

De Apollonio. XXII.

Quinctum pro Decimo, pro Crasso Rogule Marcum
 Antè salutabat rhetor Apollonius.
 Nunc vtrúmque suo resalutat nomine, quantum
 Cura, laborque potest, scripsit, & edidicit.

In Paullum. XXIII.

Mane domi si te merui, voluíque vidère,
 Sint mihi, Paulle, tuæ longius Exquiliæ.
 Sed Tiburtinæ sum proximus accola pylæ;
 Qua videt antiquum rustica Flora Iouem.
 Alta suburbani vincenda est semita cliui,
 Et numquam sicco sordida saxa gradu.
 Vixque datur longas multorum vincere mandras,
 Quæque trahi multo marmora fune vides.
 Illud adhuc grauius, quòd te post mille labores
 Paulle, negat lasso ianitor esse domi.
 Exitus hinc operis vani, togulæque madentis,
 Vix tanti Paullum mâne vidère fuit.
 Semper inhumanos habet officiosus amicos
 Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum. XXIV.

Herbarum fueras indutus, Basse, colores,
 Iura theatralis dum siluère loci.
 Quæ postquam placidi censoris cura renasci
 Iussit, & Oceanum certior audit eques:
 Non nisi vel cocco madida, vel murice tincta
 Veste nites, & te sic dare verba putas.
 Quadringentorum nullæ sunt, Basse, lacernæ:
 Aut meus ante omnes Cordus haberet equum.

De Hermete. XXV.

Hermes Martia sæculi voluptas,
 Hermes omnibus eruditus armis,
 Hermes & gladiator, & magister.
 Hermes turba sui tremorque ludi.
 Hermes, quem timet Ælius, sed vnum.
 Hermes cui cadit aduolans, sed vni,
 Hermes vincere sed ferire doctus,
 Hermes suppositicius sibi ipsi,
 Hermes diuitiæ locariorum,
 Hermes cura, laborque ludiarum,
 Hermes belligerâ superbus hastâ,
 Hermes æquoreo minax tridente,
 Hermes callide languida timendus,
 Hermes gloria Martis vniuersi,
 Hermes omnia solus, & ter vnus.

De Charestrato. XXVI.

Quadringenta tibi non sunt Charestrate, surge.
 Lectius ecce venit: sta, fuge, curre, late.
 Ecquis, iô reuocat? discedentemque reducit?
 Ecquis, iô largas pandit amicus opes?

quem chartis famæque damus, populisq; loquendû,
qui Stygios non vult totus adire lacus.

Hoc rogo, non melius, quàm rubro pulpita nimbo

Spargere, & effuso permaduiffe croco?

quàm non sensuro dare quadringenta caballo,

Aureus vt Scorpi nasus vbique micet?

O frustra locuples, ô dissimulator amice:

Hæc legis & laudas: quæ tibi fama perit?

Ad Codrum. XXVII.

quòd alpha dixi Codre pænulatorum

Te nuper, aliquâ cùm iocarer in charta:

Si fortè bilem mouit hic tibi versus,

Dicas licebit beta me togatorum.

In fictum equitem. XXIIIX.

Ingenitum, studiûmque, tibi morésque, genûsque

Sunt equitis, fateor: cætera plebis habes.

Bis septena tibi non sunt subsellia tanti,

Vt fedetas viso pallidus Oceano.

In Mamercum. XXXIX.

Vt bene loquatur, sentiâtque Mamercus,

Efficere nullis, Aule, moribus possis:

Pietate fratres Curios licet vincas,

quiete Neruas, comitate Rufones,

Probitate Mareos, æquitate Mauricos,

Oratione Regulos, iocis Paullos.

Rubiginosis cuncta dentibus rodit,

Hominem malignum forsan esse tu credas:

Ego esse miserum credo, cui placet nemo.

Ad Gelliam. xxx.

Si quando leporem mittis mihi, Gellia, dicis,
Formosus septem marce diebus eris.

Si non derides, si verum lux mea narras:
Edisti nunquam, Gellia, tu leporem.

Ad Varronem. xxxi.

Varro Sophocleo non infitiande cothurno,
Nec minus in Calabria suspiciende lyra,
Differ opus: nec te facundi scena Catulli
Detineat, cultis aut elegia comis.

Sed lege fumoso non aspernanda Decembri
Carmina, mittuntur quæ tibi mense suo.
Commodius nisi fortè tibi, potiùsque videtur,
Saturnalicias perdere, Varro, nuces.

De ludo puerorum cum iuencis. xxxii.

Adspice, quàm placidis insultet turba iuencis,
Et sua quàm facilis pondera taurus amet.
Cornibus hic pendet summis: vagus ille per armos
Currit, & in toto ventilat arma boue.
At feritas immota riget. non esset arena
Tutior, & possent fallere plana magis.
Nec trepidant gressus: sed de discrimine palmæ
Securus puer est, sollicitumque pecus.

De Crispo. xxxiii.

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine supremis
Non dedit vxori. cui dedit ergo? sibi.

In Caussidicum. xxxiv.

Carpere caussidicus fertur mea carmina: qui sit,
Nescio: si sciero, væ tibi caussidice.

LIBER V.

129

De Erotio. XXXV.

Hanc tibi Fronto pater, genitrix Flaccilla puellam,
Oscula commendo, deliciásque meas.

Ad eandem. XXXVI.

Pallida nec nigras horrescat Erotion umbras,
Oráque Tartarei prodigiosa canis.
Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.

Inter tam veteres ludat lasciuia patronos,
Et nomen blæso garrat ore meum.
Mollia nec rigidus cespes tegat ossa, nec illi
Terra grauis fueris: non fuit illa tibi.

De Euclide. XXXVII.

Cùm sibi redire de patruelibus fundis
Ducenta clamat cochinatus Euclides,
Corinthióque plura de suburbano:
Longúmque pulcra stemma repetit à Leda,
Et suscitanti Lectio reluctatur,
Equiti superbo, nobili, locupleti,
Cecidit repentè magna de sinu clauis.

Numquam Fabulle, nequior fuit clauis.

Ad Faustinum. XXXIIX.

Laudatus nostro quidam, Faustine, libello
Dissimulat, quasi nil debeat: imposuit.

De Erotio puella. XXXIX.

Puella senibus dulcior mihi cyncis,
Agnæ Galeæ mollior Phalanini,
Concha Lucrini delicatior stagni:
Cui nec lapillos præferas Erythræos,
Nec modò politum pecudis Indicæ dentem,

R

Niuésque primas, liliúmque non tactum:
 Quæ crine vincit Bætici gregis vellus,
 Rhenique nodos, aureámque nitellam,
 Fragrauit ore, quod rosarium Pæsti:
 Quòd Atticarum prima mella cerarum:
 Quòd succinorum rapta de manu gleba:
 Cui comparatus indecens erat pavo,
 Inamabilis sciurus, & frequens Phœnix:
 Adhuc recentis tepet Erotion busto.
 Quàm pessimorum lex auara fatorum,
 Sexta peregit hieme, nec tamen tota,
 Nostros amores, gaudiúmque, lusúsque.
 Et esse tristem me meus vetat Pætus:
 Pectúsque pulsans, pariter & comam vellens,
 Deslere non te vernulæ pudet mortem?
 Ego coniugem, inquit, extuli, & tamen viuo,
 Notam, superbam, nobilem, locupletem.
 Quid esse nostro fortius potest Pæto?
 Ducenties accepit, & tamen viuit.

In Calliodorum. XL.

Calliodorus habet censum. quis nescit? equestrem,
 Sexte: sed & fratrem Calliodorus habet.
 Quadringenta fecat, qui dicit *σὺν κα μέρει*,
 Vno credis equo posse sedère duos?
 Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto?
 Non esset Pollux si tibi, Castor eras.
 Vnus cùm fitis: duo Calliodore, sedétis.
 Surge: solæcismum, Calliodore, facis.
 Aut imitare genus Ledæ: aut cum fratre sedère
 Non potes, alternis Calliodore sede.

In Charinum. XLI.

Supremas tibi tricies in anno
 Signanti tabulas Charine, mihi
 Hyblæis madidas thymis placentas.
 Defeci: miserêre iam Charine.
 Signa rarius, aut semel fac illud,
 Mentitur tua quod subinde tussis.
 Excussi loculôisque, sacculúmque.
 Cræso diuitior licet fuisset,
 Iro pauperior forem Charine,
 Si concham toties meam comesses.

Ad Artemidorum. XLII.

Pinxisti Venerem: colis Artemidore Mineruam,
 Et miraris, opus displicuisse tuum?

In Didymum. XLIII.

Spadone cùm sis euirator fluxo,
 Et concubino mollior Celæneo,
 Quem sectus vlulat matris entheæ Gallus,
 Theatra loqueris, & gradus, & edicta,
 Trabeasque, & Idus, fibulasque, censúsque:
 Et pumicata pauperes manu monstras.
 Sedere in equitum liceat an tibi scamnis,
 Videbo Didyme: non licet, maritorum.

Amicis esse donandum. XLIV.

Callidus effracta nummos fur auferet arca:
 Prosterne patrios impia flamma Lares.
 Debitor vsuram pariter, fortemque negabit.
 Non reddet sterilis semina iacta seges.
 Dispensatorem fallax spoliabit amica:
 Mercibus exstructas obruet vnda rates.

Extra fortunam est, quidquid donâtur amicis.
Quas dederis, solas semper habebis opes.

De Thaide & Lecania. XLV.

Thais habet nigros, niueos Lecania, dentes.
Quæ ratio est? emtos hæc habet, illa suos.

In Dentonem. XLVI.

Quid factum est rogo, quid repentè factum?
Ad cœnam mihi Dento, quòd vocanti,
Quis credat, quater ausus es negâre.
Sed nec respicis, & fugis sequentem:
Quem thermis modò quærere, & theatris,
Et conclaibus omnibus solebas.

Sic est: captus es vnctiore cœna,

Et maior rapuit canem culina

Iam te: sed citò cognitum, & relictum,

Cùm fastidierit popina diues,

Antiquæ venies ad ossa cœnæ.

In Bassam. XLVII.

Dicis formosam, dicis te Bassa puellam.

Istud quod non est, dicere Bassa solet.

Ad Diadumenum. XLIIIX.

Bassia dum nolo, nisi quæ luctantia carpsi:

Et placet ira mihi plus tua, quàm facies:

Vt te sæpe rogem, cedo, Diadumene, sæpè.

Consequor hoc, vt me nec timeas, nec ames.

De Philone. XLIX.

Numquam se cœnasse domi Philo iurat, & hoc est,

Non cœnat, quoties nemo vocauit eum.

De Encolpo. L.

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos

Encolpus domino, nec prohibente tamen.

Permisit, fleuitque Pudens. sic cessit habenis

Audaci questus de Phaëtonte pater.

Talis raptus Hylas, talis deprensus Achilles

Deposuit gaudens, matre dolente, comas.

Sed tu nec propera, breuibus nec crede capillis,

Tardaque pro tanto munere, barba veni.

Ad Labienum. LI.

Vidissem modò fortè cùm sedentem

Solum te Labiene: treis putavi.

Caluæ me numerus tuæ fefellit.

Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,

Quales nec puerum decere possint.

Nudum est in medio caput, nec vllus

In longa pilus area notatur.

Hic error tibi profuit Decembri,

Tunc cùm prandia misit Imperator:

Cum panariolis tribus redisti.

Talem Geryonem fuisse credo.

Vites censeo porticum Philippi,

Si te viderit Hercules, peristi.

In Charopinum. LII.

Ceno domi quoties, nisi te, Charopine vocavi?

Protinus ingentes sunt inimicitia;

Méque petis stricto medium transigere ferro,

Si nostrum sine te seis caluisse focum.

Nec semel ergo mihi furtum fecisse licèbit?

Improbius nihil est hac, Charopine, gula.

Desine iam nostram, precor, obseruare culinam,
Atque aliquando meus det tibi verba coquus.

Ad Rufum. LIII.

Hic qui libellis prægrauem gerit læuam,
Notariorum quem premit chorus leuis,
Qui codicillis hinc, & inde prolatis,
Epistolisque commodat grauem vultum,
Similis Catoni, Tullioque, Brutoque,
Exprimere Rufe, fidiculæ licet cogant,
Aue Latinum, *χαίρε* non potes Græcum.
Si fingere me istud putas, salutemus.

In Posthumum. LIV.

Quæ mihi præstiteris memini, semperque tenebo,
Cur igitur taceo Posthume, tu loqueris?
Incipio quoties alicui tua dona referre,
Protinus exclamat, dixerat ipse mihi.
Non bellè quædam faciunt duo: sufficit vnus
Huic operi: si vis, vt loquar, ipse tace.
Crede mihi, quamuis ingentia Posthume dones,
Auctoris pereunt garrulitate sui.

Ad Bassum. LV.

Colchida quid scribis, quid scribis amice Thyestem?
Quid tibi vel Niobe, Bassæ, vel Andromache?
Materia est, mihi crede, tuis aptissima chartis
Deucalion: vel, si non placet hic, Phaëthon.

De Rhetore. LVI.

Extemporalis factus est meus rhetor:
Calpurnium non scripsit, & salutauit.

De Aquila. LVII.

Dic mihi, quem portes, volucrum regina? tonantem.

Nulla manu quare fulmina gestat? amat.

Quo calet igne Deus? pueri, cur mitis aperto

Respicias ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum. LIIX.

Cui tradas, Lupe, filium magistro,

Quæris sollicitus, diuque tentas

Omnes grammaticosque, rhetorasque.

Deuites, moneo, nihil sit illi

Cum libris Ciceronis, aut Maronis.

Famæ Rutilium suæ relinquat.

Si versus facit, abdicet poetam.

Artes dicere vult pecuniosas?

Fac, discat citharædus, aut choraules.

Si duri puer ingeni videtur,

Praconem facias, vel architectum.

Ad Cinnam. LIX.

Cum voco te dominum, nolo tibi Cinna placere:

Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.

Ad Posthumum. LX.

Cras te victurum, cras dicis, Posthume, semper.

Dic mihi cras istud, Posthume, quando venit?

Quam longè cras istud vbi est, aut vnde petendum?

Numquid apud Parthos, Armeniosque latet?

Iam cras istud habet Priami, vel Nestoris annos.

Cras istud quanti dic mihi possit emi?

Cras viues: hodie iam viuere, Posthume, seruum est.

Ille sapit, quisquis, Posthume, vixit heri.

Ad Stellam. LXI.

quòd non argentum, quòd non tibi misimus aurum,
 Hoc facimus caussa, Stella diserte, tua.
 quisquis magna dedit voluit sibi magna remitti,
 Fictilibus nostris exoneratus eris.

Ad detractorem. LXII.

Allatres licet vsque nos, & vsque,
 Et gannitibus improbis laceffas.
 Certum est hanc tibi pernegâre famam,
 Olim quàm petis in meis libellis,
 qualiscùmque legâris vt per orbem.
 Nam te cur aliquis sciat fuisse?
 Ignotus pereas, miser necesse est.
 Non deerunt tamen hac in vrbe forsan
 Vnus, vel duo, trësue, quatuórue,
 Pellem rodere qui velint caninam.
 Nos hac à scabie tenemus vngues.

In Marianum. LXIII.

Crispulus iste quis est, vxori semper adhæret
 qui Mariane tuæ? Crispulus iste quis est?
 Nescio quid dominæ teneram qui garrit in aurem;
 Et sellam cubito dexteriore premit?
 Per cuius digitos currit leuis anulus omnes:
 Crura gerit nullo qui violata pilo?
 Nil mihi respondes? vxoris res agit, inquis,
 Iste meæ: sanè certus, & asper homo est,
 Procuratorem vultu qui præferat ipso:
 Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
 O quàm dignus eras alapis Mariane Latini,
 Te succelsûrum credo ego Panniculo.

Res

Res vxoris agit, res nullas Crispulus iste?

Res non vxoris, res agit iste tuas.

Ad hospites. LXIV.

Iure tuo nostris mancas licet hospes in hortis.

Si potes in nudo ponere membra solo:

Aut si portatur tecum tibi magna supellex:

Nam mea iam digitum sustulit hospitibus.

Nulla tegit fractos, nec inanis culcitra lectos:

Putris & abrupta fascia recte iacet.

Sit tamen hospitium nobis commune duobus;

Emi hortos, plus est: instrue tu, minus est.

Ad Ponticum. LXV.

Quid sentis, inquis, de nostris, Marce, libellis,

Sic me sollicitus, Pontice, sæpe rogas.

Admiror, stupeo: nihil est perfectius illis,

Ipse tuo cedit Regulus ingenio.

Hoc sentis? inquis, faciat tibi sic bene Cæsar,

Sic Capitolinus Iupiter, immò tibi.

Ad suos Ministros. LXVI.

Sextantes Calliste duos infunde Falerni:

Tu super æstiuas Alcine funde niues.

Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,

Lassenturque rosas tempora sutilibus.

Iam vicina iubent nos viuere Mausolea:

Cùm doceant, ipsos posse perire deos.

Ad Cæsarem. LXVII.

Astra, polúmque dedit. quamuis obstante nouerca,

Alcidæ, Nemeæ terror, & Arcas aper.

Et castigatum Libyæ ceroma palæstræ:

Et grauis in Siculo puluere fusus Eryx:

Siluarúmque tremor, tacita qui fraude solebat
 Ducere nec rectas Cacus in antra boues.
 Ista tuæ, Cæsar, quota pars spectatur arenæ?
 Dat maiora nouus prælia mane dies.
 Quot grauiora cadunt Nemeæo pondera monstro?
 Quot tua Mænaios collocat hasta fues?
 Reddatur si pugna triplex pastoris Iberi,
 Est tibi, qui possit vincere Geryonem.
 Sæpe licet Graiæ numeretur bellua Lernæ,
 Improba Niliacis quid facit Hydra feris?
 Pro meritis cœlum tantis Auguste dedêrunt.
 Alcida citò di, sed tibi serò dabunt.

In Pontilianum. LXIIX.

Sæpe salutatus, numquam prior ipse salutas:
 Si erit æternum, Pontiliae, vale:

De hirundine. LXIX.

Hibernos peterent solito cùm more recessus
 Atthides, in nidis vna remansit auis.
 Deprendère nefas ad tempora verna reuersæ,
 Et profugam volucres diripuère suæ.
 Serò dedit pœnas, discerpi troxia mater
 Debuerat: sed tunc, cùm lacerauit Itym.

Ad Lesbiam. LXX.

Arctoa de gente comam tibi Lesbia misi:
 Vt scires quanto sit tua flaua magis.

In M. Antonium. LXXI.

Antoni Phario nil obiecture Photino,
 Et leuius tabula quàm Cicerone nocens:
 Quid gladium demens Romana stringis in ora?
 Hoc admisset nec Catilina nefas.

Impius infando miles corrumpitur auro:

Et tantis opibus vox tacet vna tibi.

Quid profunt sacræ pretiosa silentia linguæ?

Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco. LXXII.

Infusum sibi nuper à patrono

Plenum Maxime, centies, Syrisco

In sellariolis vagus popinis

Circa balnea, quatuor peregit.

O quanta est gula, centies comesse!

Quanto maior adhuc, nec accubare!

Ad Faustinum. LXXIII.

Humida qua gelidas summittit Trebula valles,

Et viridis Cancri mensibus alget ager,

Rura Cleonæo numquam temerata leone,

Et domus Æolio semper amica Noto,

Te Faustine vocant, longas his exige messes

Collibus, hibernum iam tibi Tibur erit.

De origine Bacchi. LXXIV.

Qui potuit Bacchi matrem dixisse tonantem,

Ille potest Semelen dicere Rufe patrem.

Ad Theodorum. LXXV.

Non donem tibi cur meos libellos

Oranti toties, & exigenti,

Miraris, Theodore? magna caussa est:

Dones tu mihi ne tuos libellos.

De Pompeio & filiis. LXXVI.

Pompeios iuvenes Asia, atque Europa, sed ipsam

Terra tegit Libyes: si tamen vlla tegit.

Quid mirum toto si spargitur orbe? iacere
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quinctum. LXXVII.

Quæ legis causa nupsit tibi Lælia, Quincte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam?

Ad Cinnam. LXXIIX.

Profecit poto Mithridates sæpe veneno,
Toxica ne possent sæua nocere sibi.
Tu quoque cauisti cœnando tam malè semper:
Ne posses vumquam, Cinna, perire fame.

Ad Marullum. LXXIX.

Narratur bellè quidam dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Turanium. LXXX.

Si tristi domicenio laboras
Turani: potes esurire mecum.
Non deerunt tibi, si soles *ægritudi*.
Viles Cappadocæ, grauésque porri,
Diuisis cybium latebit ouis.
Ponetur digitis tenendus vinctis
Nigra coliculus virens patella,
Argentem modò qui reliquit hortum:
Et pulcem niueam premens botellus,
Et pallens faba cum rubente lardo,
Mensæ munera si voles secundæ,
Marcentes tibi porrigentur vixæ,
Et nomen pira quæ ferunt Syrorum.
Et quas docta Neapolis creauit,
Lento castanæ vapore tostæ,
Vinum tu facies bonum bibendo.

Post hæc omnia fortè si mouebit
 Bacchus, quàm solet, esuritionem,
 Succurrent tibi nobiles oliuæ,
 Piceni modò quas tulère rami,
 Et feruens cicer, & repens lupinus.
 Parua est cenula, quis potest negare?
 Sed finges, nihil, audiésue fictum.
 Et vultu placidus tuo recumbes,
 Nec crassum dominus leget volumen.
 Nec de Gadibus improbis puellæ
 Vibrabunt sine fine prurientes
 Lasciuos docili tremore lumbos.
 Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
 Parui tibia condyli sonabit.
 Hæc est cenula, Claudiam sequeris,
 Quam nobis cupis esse turpiorem.

In Zoilum. LXXXI.

Vndecies vna surrexisti, Zoile, cœna;
 Et mutata tibi est synthesis vndecies:
 Sudor inhæreret madida ne veste retentus,
 Et laxam tenuis læderet aura cutem,
 Quare ego non sudo, qui tecum, Zoile, cœno?
 Frigus enim magnum synthesis vna facit.

Ad Seuerum. LXXXII.

Non totam mihi si vacabis horam,
 Dones, & licet imputes Seuere,
 Dum nostras légis, exigísque nugas,
 Durum est perdere ferias: rogamus.
 Iacturam patiâris hanc, ferásque.
 Quòd si legeris ipsa cum deserto,

(Sed nunquid fumus improbi) Secundo,
 Plus multo tibi debiturus hic est,
 Quàm debet domino suo libellus.
 Nam securus erit, nec inquieta
 Lassi marmora Sisyphi videbit:
 Quem censoria cum meo Seuero
 Docti lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum. LXXXIII.

Semper eris pauper, si pauper es, Æmiliane.
 Dantur opes nulli nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum. LXXXIV.

Quid promittebas mihi millia, Gaure, ducenta:
 Si dare non poteras millia, Gaure, decem?
 An potes, & non vis? rogo non est turpius istud?
 I, tibi disperas, Gaure: pusillus homo es.

Ad Dindymum. LXXXV.

Insequeris fugio; fugis, insequor: hæc mihi mens est:
 Velle tuum nolo Dindyme, nolle volo.

Ad Gallam. LXXXVI.

Iam tristis, nucibus puer relictis
 Clamose reuocatur à magistro.
 Et blando malè proditus frit illo
 Arcana modò raptus è popina,
 Ædilem rogat vdus aleator.
 Saturnalia transiere tota,
 Nec munuscula parua, nec minora
 Misisti mihi, Galla, quæ solebas.
 Sanè sic abeat meus December.
 Scis certè puto uestra iam venire
 Saturnalia, Martias Kalendas,
 Tunc reddam tibi Galla, quod dedisti.

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER VI.

I.

 EXTVS mittitur hic tibi libellus,
 In primis mihi care Martialis:
 Quem si terferis aure diligenti,
 Audebit minus anxius, tremensque
 Magnas Cæsaris in manus venire.

Adulatorium. II.

Lufus erat sacrae connubia fallere tedæ:
 Lufus & immeritos execuiffe mares.
 Vtraque tu prohibes Cæsar, populisque futuris
 Succurris, nasci quos sine fraude iubes.
 Nec spado iam, nec mæchus erit, te præfide quisquam;
 At prius, ô mores, & spado mæchus erat.

De filio Domitiani. III.

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo,
 Vera deùm soboles: nascere magne puer.
 Cui pater æternas post sæcula tradat habenas:
 Quisque regas orbem cum seniore senex.
 Ipsa tibi niueo trahet aurea pollice fila,
 Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

Adulatorium. IV.

Censor maxime, principumque princeps,

Cùm tot iam tibi debeat triumphos,
 Tot nascentia templa, tot renata,
 Tot spectacula, tot deos, tot vrbes:
 Plus debet tibi Roma, quòd pudica est.

Ad Cæcilianum. V.

Rustica mercatus nummis sum prædia multis.

Mutua des centum, Cæciliane, rogo.

Nil mihi respondes, tacitum te dicere, credo:

Non reddes: ideò, Cæciliane, rogo.

Ad Luperum. VI.

Comædi tres sunt: sed amat tua Paulla Luperce,

Quatuor: & καφὸν Paulla τριῶντων amat.

De Thelesina. VII.

Iulia lex populis ex quo Faustine renata est:

Atque intrare domos iussa pudicitia est:

Aut minus, aut certè non plus tricesima lux est:

Et nubit decimo iam Thelesina viro.

Quæ nubit toties, non nubit: adultera lege est.

Offendor mœcha simpliciore minus.

Ad Seuerum. IIX.

Prætores duo, quatuor tribuni,

Septem caussidici, decem poëtæ,

Cuiusdam modò nuptias petebant

A quodam sene. non moratus ille

Præconi dedit Eulogo puellam.

Dignum quid fatuo, Seuere fecit?

Ad Læuinum. IX.

In Pompeiano dormis, Læuine, theatro.

Et quereris, si te suscitât Oceanus?

Petit latenter à Domitiano pecuniam. X.

Pauca Iouem nuper cùm millia fortè rogarem:

Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.

Templa quidem dedit ille Ioui, sed millia nobis

Nulla dedit: pudeat pauca rogasse Iouem.

At quàm non tetricus, quàm nulla nubilus ira,

Quàm placido nostras legerat ore preces:

Talis supplicibus tribuit diademata Dacis:

Et Capitolas itque, reditque vias.

Dic precor ô nostri, dic conscia virgo tonantis:

Si negat hoc vultu, quo solet ergo dare?

Sic ego: sic breuiter posita mihi Gorgone Pallas.

Quæ nondum data sunt, stulte, negata putas?

In Marcum. XI.

Quòd non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,

Miraris? Pylades, Marce, bibebat idem.

Nec melior panis, turdusue dabatur Oresti:

Sed par, atque eadem cœna duobus erat.

Tu Lucrina voras: me pascit aquosa Peloris:

Non minus ingenua est & mihi; Marce, gula.

Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia vestit:

Vis te purpureum, Marce, sagatus amem?

Vt præstem Pyladen, aliquis mihi præstet Orestem.

Hoc non fit verbis: Marce, vt amêris, ama.

De Fabulla. XII.

Iurat capillos esse, quos emit, suos

Fabulla, numquid, Paulle, peierat?

De statua Iulie. XIII.

Quis te Phidiaco formatam, Iulia, cœlo:

Vel quis Palladiæ non putet artis opus?

Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
Et placido fulget viuis in ore decor.

Ludit Acidalio, sed non manus aspera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.

Vt Martis reuocetur amor summique tonantis:

A te Iuno petat ceston & ipsa Venus.

In Laberium. XIV.

Versus scribere posse te disertos

Affirmas Laberi; quid ergo non vis?

Versus scribere qui potest disertos,

Non scribat, Laberi, virum putabo.

De formica succino inclusa. XV.

Dum Phaëthontea formica vagatur in umbra:

Implicuit tenuem succina gutta feram.

Sic modò quæ fuerat vita contemta manente,

Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priapum. XVI.

Tu qui penne viros terres, & falce cinædos,

Iugera sepositi pauca tuere loci.

Sed tua non intrent vetuli pomaria fures,

Sed puer, aut longis pulcra puella comis.

In Cinnamum. XVII.

Cinnam, Cinname te iubes vocari.

Non est hic, rogo, Cinna barbarismus:

Tu si Furius antè dictus esses,

Fur ista ratione dicerêris.

Ad Priscum de Salonino. XIX.

Sancta Salonini terris requiescit Iberis,

Qua melior Stygias non videt umbra domos.

Sed lugere nefas. nam qui te, Prisce, reliquit;
 Viuit, qua voluit viuere parte magis.

In Posthumum. XIX.

Non de vi, neque cæde, nec veneno,
 Sed lis est mihi de tribus capellis.
 Vicini queror has abesse furto:
 Hoc iudex sibi postulat probari,
 Tu Cannas Mithridaticumque bellum,
 Et periuria Punici furoris,
 Et Sullas, Mariosque, Muciosque
 Magna voce sonas, manûque tota.
 Iam dic Posthume, de tribus capellis.

In Phœbum. XX.

Mutua te centum sestertia Phœbe rogavi:
 Cùm mihi dixisses, exigis ergo nihil?
 Inquiris, dubitas, cunctaris, meque diebus,
 Teque decem crucias: iam rogo, Phœbe, nega.

De Hiantide & Stella. XXI.

Perpetuam Stellæ dum iungit Hiantida vati
 Latâ Venus, dixit: plus dare non potui.
 Hæc coram domina: sed nequius illud in aurem,
 Tu ne quid pecces exitiose vide.
 Sæpe ego lasciuum Martem furibunda cecidi,
 Legitimos esset cùm vagus ante toros.
 Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit;
 Tam frugi Iuno vellet habere Iouem.
 Dixit, & arcano percussit pectora loro.
 Plaga iuuat: sed tu iam dea cæde duos.

In Proculinam. XXII.

Quòd nubis, Proculina, concubino,

EPIGRAMMATON

Et mœchum modò, nunc facis maritum,
 Ne lex Iulia te notâre possit:
 Non nubis, Proculina, sed fateris.

In Lesbiam. XXIII.

Stare iubes nostrum semper tibi, Lesbiam, penem:
 Crede mihi, non est mentula, quod digitus.
 Tu licet & manibus blandis, & vocibus infles:
 Contra te facies imperiosa tua est?

De Charisiano. XXIV.

Nil lasciuius est Charisiano.
 Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum. XXV.

Marcelline boni soboles sincera parentis,
 Horrida Parrhasio quem tegit vrsa iugo:
 Ille vetus pro te, patriusque quod optet amicus,
 Accipe, & hæc memori pectore vota tene:
 Cauta sit vt virtus ne temerarius ardor.
 In medios enses, sæuâque tela ferat.
 Bella velint, Martemque ferum rationis egentes:
 Tu potes & patriæ miles, & esse decus.

De Sotade. XXVI.

Periclitatur capite Sotades noster,
 Reum putatis esse Sotadem, non est.
 Arrigere desit posse Sotades: lingit.

Ad Neporem. XXVII.

Bis vicine Nepos (nam tu quoque proxima Floræ
 Incolis, & veteres tu quoque Ficelias)
 Est tibi, quæ patrij signatur imagine vultus,
 Testis maternæ nata pudicitia.

Tu tamen annoſo nimium ne parce Falerno:

Et potius plenos ære relinque cados.

Sit pia, ſit locuples, ſed potet filia muſtum.

Amphora cum domina nunc noua fiat anus.

Cæcuba non ſolos vindemia nutriat orbos:

Poſſunt & patres viuere, crede mihi.

Epitaphium Glauciae ad viatorem. XXIX.

Libertus Melioris ille notus,

Tota qui cecidit dolente Româ,

Cari deliciæ breues patroni,

Hoc ſub marmore Glaucias humatus.

Iuncto Flaminiae iacet ſepulcro:

Caſtus moribus, integer pudore,

Velox ingenio, decore felix.

Bis ſenis modò menſibus peractis,

Vix vnum puer applicabat annum.

Qui ſles talia, nil ſleas viator.

De eodem. XXX,

Non de plebe domus, nec auaræ verna cataſtæ,

Sed domini ſancto dignus amore puer:

Munera cùm poſſet non dum ſentire patroni,

Glaucia libertus iam Melioris erat.

Moribus hoc formæque datum, quis blandior illo?

Aut quis Apollineo pulcrior ore fuit?

Immodicis breuis eſt ætas, & rara ſenectus:

quidquid amas, cupias non placuiſſe nimis.

In Patum. XXX.

Sex ſeſtertia ſi ſtatim dediffes,

Cùm dixti mihi: ſume, tolle, dono:

Deberem tibi, Pæte, pro ducentis.

At nunc cùm dederis diu moratus,
 Post septem puto, vel nouem Kalendas,
 Vis dicam tibi veriora veris,
 Sex festertia, Pæte, perdidisti.

In Charidemum. XXXI.

Vxorem, Charideme, tuam scis ipse, sinisque
 A medico futui, vis sine febre mori.

De morte Othonis. XXXII.

Cùm dubitaret adhuc belli ciuilis Enyo
 Forsitan, & posset vincere mollis Otho,
 Damnauit multo saturum tam sanguine Martem,
 Et fodit certa pectora nuda manu.

Sit Cato, dum viuit, sanè vel Cæsare maior:
 Dum moritur, numquid maior Othone fuit?

In Sabellum. XXXIII.

Nil miserabilius, matho, pædicone Sabello
 Vidisti, quo nil lætius antè fuit.
 Furta, fugæ, mortes seruorum, incendia, luctus
 Affligunt hominem. tam miser, & futuit.

Ad Diadumenum. XXXIV.

Basia da nobis, Diadumene, pressa. quot inquis?
 Oceani fluctus me numerare iubes:
 Et maris Ægæi sparsas per litora conchas,
 Et quæ Cecropio monte vagantur apes:
 Quæque sonant pleno vocésque, manusque theatro.
 Cùm populus subiti Cæsaris ora videt.
 Nolo quot arguto dedit exorata Catullo
 Lesbia: pauca cupit, qui numerare potest.

LIBER VI.

151

Ad Cæcilianum. XXXV.

Septem clepsydras magna tibi voce petenti

Arbiter inuitus, Cæciliane, dedit.

At tu multa diu dicis: vitreisque tepentem

Ampullis potas semisupinus aquam.

Vt tandem saties vocemque, sitimque, rogamus,

Iam de clepsydra, Cæciliane, bibas.

Ad Papilum. XXXVI.

mentula tam magna est, tantus tibi Papile nasus:

Vt possis, quoties arrigis, olfacere.

In Charinum. XXXVII.

Seæti podicis vsque ad vmbilicum,

Nullas relliquias habet Charinus:

Et prurit tamen vsque ad vmbilicum:

O quanta scabie miser laborat!

Culum non habet, est tamen cinædus:

De filio Reguli. XXXVIII.

Adspicis vt paruus, nec adhuc trieteride plena

Regulus auditum laudat & ipse patrem?

Maternósq; sinus viso genitore relinquat,

Et patrias laudes sentiat esse suas?

Iam clamor centúmque viri, densúmque coronæ

Vulgus, & infanti Iulia recta placent.

Acris equi soboles magno sic puluere gaudet.

Sic vitulus molli prælia fronte cupit.

Di seruâte, precor, matri sua vota, patrique,

Audiat vt natum Regulus, illa duos.

In Cinnam. XXXIX.

Pater ex marulla, Cinna, factus es septem,

Non liberorum. namque nec tuus quisquam,

Nec est amici, filiúsque vicini:
 Sed in grabatis, tegetibúsque concepti
 Materna produnt capitibus suis furta.
 Hic qui retorto crine maurus incedit,
 Sobolem faterur esse se Cogifantræ.
 At ille sima nare, turgidis labris,
 Ipsa est imago Pannici palestritæ,
 Pistoris esse tertium quis ignorat?
 Quicumque lippum nouit, & videt Damam?
 Quartus cinæda fronde, candido vultu,
 Ex concubino natus est tibi Lygdo:
 Præcide, si vis filium, nefas non est.
 Hunc verò acuto capite, & auribus longis,
 Quæ sic mouentur, vt solent asellorum,
 Quis morionis filium neget Gyrthæ?
 Duæ sorores, illa nigra, & hæc rufa
 Croti choraule, villicique sunt Carpi.
 Iámque hybridarum grex tibi foret plenus,
 Si spado Coreulus, Dindymúsque non esset?

Ad Lycorim. XL.

Fœmina præferri potuit tibi nulla Lycori:
 Præferri Glyceræ fœmina nulla potest.
 Hæc erit hoc, quod tu: tu non potes esse, quod hæc est.
 Tempora quid faciunt? hanc volo, te volui.

In raucum poetam colla lanâ tegentem. XLI.

Qui recitat lanâ fauces, & colla reuinctus,
 Hic se posse loqui, posse tacere negat.

De Etrusci thermis. XLII.

Etrusci nisi thermulis lauêris,
 Illotus moriêris Oppiane.

Nullæ sic tibi blandientur vnda,
 Nec fontes Aponi rudes puellis,
 Non mollis Sinuessæ, feruidique
 Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,
 Non Phœbi vada, principésque Baiæ.
 Nusquam tam nitidum micat serenum:
 Lux ipsa est ibi longior, diésque
 Nullo tardius à loco recedit.
 Siccos pinguis onyx anhelat æstus.
 Illic Taygeti virent metalla,
 Et certant vario decore saxa
 Quæ Phryx, & Libys altius cecidit,
 Et flamma tenui calent Ophitæ.
 Ritus si placeant tibi Laconum,
 Contentus potes arido vapore,
 Cruda virgine, Martiaque mergi:
 Quæ tam candida, tam serena lucet,
 Vt nullas ibi suspicaris vndas,
 Et credas vacuam nitère Lygdon.
 Non attendis, & aure me supina,
 Iam dudum quasi negligenter audis.
 Illotus moriêris, Oppiane.

Ad Castricum. XLIII.

Dum tibi fœlices indulgent, Castrice, Baiæ:
 Canaque sulfureis nympha natatur aquis:
 Me Nomentani confirmant otia ruris,
 Et casa iugeribus non onerosa suis.
 Hic mihi Baiani Soles, mollisque Lucrinus:
 Hic nostræ mihi sunt, Castrice, diuitiæ.

Quondam laudatas quocumque libebat ad vendas
 Currere, nec longas pertrivisse vias.
 Nunc vrbi vicina iuuant, facilisque recessus,
 Et satis est, pigro si licet esse mihi.

In Calliodorum. XLIV.

Festiuè credis te, Calliodore, iocari,
 Et solum multo permaduiffe sale.
 Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes,
 Sic te conuiuam posse placere putas.
 At si ego non bellè, sed verè dixero quiddam:
 Nemo propinabit, Calliodore, tibi.

In Lectoriam. XLV.

Lufistis, satis est: lasciui nubite cunni:
 Permissa est vobis non nisi casta Venus:
 Hæc est casta Venus: nubit Lectoria Lygdo:
 Turpior vxor erit, quàm modò mœcha fuit.

Ad Catianum. XLVI.

Vapulat assiduo Veneti quadriga flagello,
 Nec currit: magnam rem, Catiane, facit.

Ad Hiantidam nympham. XLVII.

Nympha, mei Stellæ quæ fonte domestica puro
 Laberis, & domini gemmea tecta subis:
 Siue Numæ coniux Triuiæ te misit ab antro:
 Siue Camænarum de grege nona venis:
 Exsoluit votis hac se tibi virgine porca
 Marcus, furtiuam quod bibit æger aquam.
 Tu contenta meo iam crimine, gaudia fontis
 Da secura tui: sit mihi sana sitis.

LIBER VI.

155

In Pomponium. XLIX.

Quòd tam grande sophos clamat tibi turba togata?
Non tu, Pomponi, cœna disertata tua est.

De Priapo. XLIX.

Non sum de fragili dolatus ulmo:
Nec quæ stat rigida supina vena,
De ligno mihi quolibet columna est.
Sed viua generata de cupresso.

Quæ nec sæcula centies peracta,
Nec longæ cariem timet senectæ.
Hanc, tu quisquis es ô malus, timeto:

Nam si vel minimos manu rapaci
Hoc de palmitæ læseris racemos:
Nascetur, licet hoc velis negare,
Inserta tibi ficus in cupresso.

De Thelesino. L.

Cùm coleret pueros pauper Thelesinus amicos,
Errabat gelida sordidus in togula.

Obscenos postquam cœpit curare cinædos,
Argentum, mensas, prædia, solus emit.

Vis fieri diues Bithynice? conscius esto.

Nil tibi, vel minimum. basia pura dabunt.

Ad Luperum. LI.

Quòd conuiuaris sine me tam sæpe Luperce:

Inueni, noxam qua ratione tibi.

Trascar, licet vsque voces, mittasque, rogasque.

Quid facies? inquis. quid faciam? veniam.

Epitaphium Pantagathi. LII.

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis

Pantagathus, domini cura, dolorque sui,

Vix tangente vagos ferro refecare capillos

Doctus & hirsutas excoluisse genas.
Sis licet, inde sibi tellus placata, leuisque,
Artificis leuior non potes esse manu.

De Andragora. LIII.

Lotus nobiscum est hilaris, cœnauit & idem:
Inuentus mâne est mortuus Andragoras.

Tam subitæ mortis caussam, Faustine, requiris?
In somnis medicum viderat Hermocratem.

De Sextiliano. LIV.

Tantos, & tantas si dicere Sextilianum
Aule vetes: iunget vix tria verba miser.

Quid sibi vult? inquis. dicam, quid suspicer esse:
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum. LV.

Quòd semper casiâque, cinnamóque,
Et nido niger alitis superbæ

Fragras plumbea Niceroniana,
Rides nos, Coracine, nil olentes:

Malo, quàm bene olère, nil olère.
In Charidemum. LVI.

Quòd tibi crura rigent setis, & pectora villis:
Verba putas famæ te, Charideme, dare.

Exstirpa, mihi crede, pilos de corpore toto,
Téque pilare tuas testificare nates.

Quæ ratio est? inquis. scis multos dicere multa.
Fac, prædicari te, Charideme putent.

In Phœbum. LVII.

Mentiris fictos vnguento, Phœbe, capillos,
Et tegitur pictis sordida calua comis.

Tonsorem capiti non est adhibere necessum:

Radere te melius spongia, Phœbe, potest.

Ad Aulum Pudentem. LII X.

Cernere Parrhasios dum te iuuat, Aule, Triones

Cominus & Scythici sidera ferre poli.

O quàm pæne tibi Stygias ego raptus ad vndas

Elysiæ vidi nubila fusca plagæ!

Quamuis lassâ tuos quærebant lumina vultus,

Atque erat in gelido plurimus ore Pudens.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores

Stamina, nec furdos vox habet ista deos:

Sospite me sospes Latias reuehêris ad vrbes,

Et referes pili præmia clarus eques.

In Baccaram. LIX.

Et dolet, & queritur, sibi non contingere frigus

Propter sexcentas Baccara gauſapinas:

Optat & obscuras luces, ventosque, niuésque:

Odit & hibernos, si tepuère, dies.

Quid fecère mali nostræ tibi, sæua, lacernæ?

Tollere de scapulis quas leuis aura potest?

Quanto simplicius, quanto est humanius illud:

Mense vel Augusto sumere gauſapinas?

De Pompillo. LX.

Rem factam Pompillus habet, Faustine, legêtur.

Et nomen toto sparget in orbe suum.

Sic leue flauorum valeat genus Vſipiorum,

Quisquis & Aufonium non amat imperium.

Ingeniosa tamen Pompilli scripta feruntur:

Sed famæ non est hoc, mihi crede, satis.

Quàm multi tineas pascunt, blattasque disertis

Et redimunt foli carmina docta coci!

Nescio quid plus est, quod donat sæcula chartis,

Victurus Genium debet habere liber.

In inuidum. LXI.

Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos

Méque sinus omnis, me manus omnis habet.

Ecce rubet quidam, pallet, stupet, oscitat, odit.

Hoc volo: nunc nobis carmina nostra placent.

Ad Apianum. LXII.

Amisit pater vnicum Silanus,

Cessas mittere munera Apiane?

Heu crudele nefas, malæque Parcæ,

Cuius vulturis hoc erit cadauer?

Ad Marianum. LXIII.

Scis te captari: scis hunc, qui captat, avarum:

Et scis qui captat, quid, Mariane, velit:

Tu tamen hunc tabulis hæredem, stulte, supremis

Scribis, & esse tuo vis, furiose, loco.

Munera magna quidem misit, sed misit in hamo.

Et piscatorem piscis amare potest?

Hiccine deslebit vero mea fata dolore?

Si cupis, ut pleret: des Mariane, nihil.

In detractorem. LXIV.

Cùm sit nec rigida Fabiorum gente creatus,

Nec qualem Curio, dum prandia portat aranti,

Hirsuta peperit rubicunda sub ilice coniux:

Sed patris ad speculum tonsi, matrisque rogata

Filius, & sponsam possit te sponsa vocare:

Emendare meos, quos nouit fama, libellos,

Et tibi permittis fœlices carpere nugas:
 Has inquam nugas, quibus aurem aduertere totam
 Non aspernantur proceres vrbisque, forisque:
 Quas & perpetui dignantur scrinia Sili,
 Et repetit toties facundo Regulus ore,
 Quique videt propiùs magni certamina Circi.
 Laudat Auentinæ vicinus Sura Dianæ:
 Ipse etiam tanto dominus sub pondere rerum
 Non dedignatur bis, térque reuolucere Cæsar.
 Sed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerua.
 Acrius & tenues fixerunt pectus Athenæ.
 Ne valeam, si non multo sapit alius istud:
 Quid cum panticibus laxis, & cum pede grandi,
 Et rubro pulmone vetus, nasisque timendum,
 Omnia crudelis Lanius per compita portat.
 Audes præterea, quos nullus nouerit, in me
 Scribere versiculos, miseras & perdere chartas:
 At si quid nostræ tibi bilis inusserit ardor,
 Viuet & hærebit, totóque legêtur in orbe.
 Stigmata nec vafra delebit Cinnamûs arte:
 Sed miserere tui, rabido nec perditus ore
 Fumantem nasum viui tentaueris vrsi.
 Sit placidus licet, & lambat digitosque, manusque,
 Si dolor, & bilis, si iusta coëgerit ira,
 Vrsus erit: vacua dentes in pelle fatiges,
 Et tacitus quæras, quam possit rodere carnem.

Ad Tuccam. LXV.

Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuccam,
 Tucca solet fieri denique Tucca licet.

Sed tamé hoc longú est, solet hoc quoque Tucca licére,

Si breuiora probas, disticha sola legas.

Conueniat nobis, vt fas, epigrammata longa

Sit transire tibi: scribere Tucca mihi.

De præcone puellam vendente. LXVI.

Famæ non nimium bonæ puellam.

Quales in media sedent Subura,

Vendebat modò præco Gellianus.

Paruo cum pretio diu liceret,

Dum puram cupit approbare cunctis:

Attraxit prope se manu negantem:

Et bis, térque, quaterque basiauit.

quid profecerit osculo, requiris?

Sexcentos modò qui dabat, negauit.

Ad Pannicum. LXVII.

Cur tantùm eunuchos habeat tua Gellia, quæris

Pannice? vult futui, Gellia non pátere.

De morte Eutychi pueri. LXIIIX.

Flete nefas, vestrum, sed toto flete Lucrino

Naiades, & luctus sentiat ipsa Thetis.

Inter Baianas raptus puer occidit vndas

Eutyclus: ille tuum, Castrice, dulce latus.

Hic tibi curarum focius, blandúmque leuamen;

Hic amor, hic nostri vatis Alexis erat.

Numquid te vitreis nudum lasciuæ sub vndis

Vidit, & Alcidaæ nympa remisit Hylam?

An dea fœmineum iam negligit Hermaphroditum,

Amplexu teneri sollicitata viri?

Quidquid id est, subita quæcumque est caussa rapinae,

Sit precor & tellus mitis, & vnda tibi.

De Bassa. LXIX.

Non miror, quòd potat aquam tua Bassa, Catulle:

Miror, quòd Bassi filia potat aquam.

Ad Martianum. LXX.

Sexagesima, Martiane messis
Acta est, & puto iam secunda Cottæ,
Nec se tædia lectuli calentis
Expertum meminit die vel vno.
Ostendit digitum, sed impudicum,
Alconti, Dasióque, Symmachóque.
At nostri bene computentur anni,
Et quantùm tetricæ tulère febres,
Aut languor grauis, aut mali dolores,
A vita meliore separentur:
Infantes sumus, & senes videmur.
Ætatem Priamíque, Nestorísque
Longam qui putat esse, Martiane,
Multùm decipitúrque, fallitúrque.
Non est viuere, sed valère, vita.

De Thelesina. LXXI.

Edere lasciuos ad Bætica crismata gestus,
Et Gaditanis ludere docta modis.
Tendere quæ tremulum Pelian, Hecubæque maritum
Posset ad Hectoreos sollicitare rogos.
Vrit, & excruciat dominum Thelesina priorem,
Vendidit ancillam, nunc redimit dominam.

De Cilice fure. LXXII.

Fur notæ nimium rapacitatis
Compilare Cilix volebat hortum:
Ingenti sed erat, Fabulle in horto

Præter marmoreum nihil Priapum,
 Dum non vult vacua manu redire;
 Ipsum furripuit Cilix Priapum.

De Priapo. LXXIII.

Non rudis indocta fecit me falce colonus.
 Dispensatoris nobile cernis opus.
 Nam Ceretani cultor notissimus agri
 Hos Hilarus colles, & iuga læta tenet.
 Adspice, quàm certo videar non ligneus ore,
 Nec deuota focis inguinis arma geram:
 Sed mihi perpetua numquam moritura cupresso
 Phidiaca rigeat mentula digna manu.
 Vicini, moneo, sanctum celebrâte Priapum,
 Et bis septenis parcite iugeribus.

Ad Esculanum. LXXIV.

Medio recumbit imus ille qui lecto
 Caluam Triphilem segmentatus vnguento,
 Foditque tonsis ora laxa lentiscis:
 Mentitur Esculane: non habet dentes.

In Pontiam. LXXV.

Cùm mittis turdumque mihi, quadràmue placenta
 Siue femur leporis, siue quid his simile,
 Buccellas misisse tuas te, Pontia, dicis.
 Has ego nec mittam, Pontia, sed nec edam:

Epitaphium Fusci. LXXVI.

Ille sacri lateris custos, Martisque togati,
 Credita cui summi castra fuere ducis:
 Hic situs est Fuscus, licet hoc fortuna fateri,
 Non timet hostiles iam lapis iste minas.

Grande iugum domitâ Dacus ceruice recepit,
Et famulum victrix possidet vmbra nemus.

In Afrum. LXXVII.

Cùm sis tam pauper, quàm nec miserabilis Irus;
Tam iuuenis, quàm nec Parthenopæus erat;
Tam fortis, quàm nec, cùm vinceret, Artemidorus;

Quid te Cappadocum sex onus esse iuuat?

Rideris, multoque magis traduceris, Afer,

Quàm nudus medio si spatière foro.

Non aliter monstratur Atlas cum compare mulo,

Quæque vehit similem bellua nigra Libyn.

Inuidiosa tibi quàm sit lectica, requiris?

Non debes ferri mortuus hexaphoro.

Ad Aulum de lusco. LXXIIX.

Potor nobilis, Aule, lumine vno

Luscus Phryx erat, alteroque lippus:

Huic dicit medicus, bibas caueto

Vinum: si biberis; nihil videbis.

Ridens Phryx oculo, valebis, inquit.

Misceri sibi protinus deunces,

Sed crebros iubet: exitum requiris?

Vinum Phryx, oculus bibit venenum.

Ad Lupum. LXXIIX.

Tristis es, & fœlix sciat hoc fortuna, caueto:

Ingratum dicet te, Lupe, si scierit.

De rosis ad Cæsarem missis. LXXX.

Vt noua dona tibi, Cæsar, Nilotica tellus

Miserat hibernas ambitiosa rosas:

Nauita derisit Pharios memphiticus hortos,

Vrbis vt intrauit limina prima tuæ.

Tantus veris honos, & odora gratia Floræ,
 Tantâque Pæstani gloria ruris erat.
 Sic quacumque vagus, gressumque, oculosque ferebat,
 Textilibus fertis omne rubebat iter.

At tu Romanæ iussus iam cedere brumæ,
 Mitte tuas messes, accipe, Nile, rosas.

In Charidemum. LXXXI.

Iratus tamquam populo, Charideme, lauâris:
 Inguina sic toto subluvis in folio.

Nec caput hic vellem, sic te, Charideme, lauâre:
 Et caput ecce lauas: inguina malo laues.

Ad Rufum. LXXXII.

Quidam me modò, Rufe, diligenter
 Inspectum, velut emtor, aut lanista
 Cùm vultu, digitoque subnotasset,
 Tùne es, tùne, ait, ille Martialis,
 Cuius nequitias, iocòsque nouit
 Aurem qui modò non habet seueram?

Subrifi modicè: leuique nutu
 Me, quem dixerat esse, non negaui.

Cur ego, inquit, habes malas lacernas?

Respondi: quia sum malus poëta.

Hoc ne sæpius accidat poëtæ,

Mittas, Rufe, mihi bonas lacernas.

Ad Casarem Domitianum. LXXXIII.

Quantùm sollicito fortuna parentis Etrusco:

Tantùm, summe ducum, debet vterque tibi.

Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra:

Hos cuperem mores ignibus esse Iouis.

Si tua sit, summo Cæsar, natura tonanti,
Vtetur toto fulmine rara manus.

Muneris hoc vtrumque tui testatur Etruscus,
Esse quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo. LXXXIV.

Octaphoro, sanus portatur, Auite, Philippus:
Hunc tu si sanum credis, Auite, furis.

Flet mortem Rufi. LXXXV.

Editus est sextus sine te mihi, Rufe, Camœnis:
Nec te lectorem sperat amice liber.

Impia Cappadocum tellus, & numine læuo
Visa tibi, cineres reddit, & ossa patri.

Funde tuo lacrymas, orbata Bononia Rufe:
Et resonet tota planctus in Æmilia.

Heu qualis pietas! heu quàm breuis occidit ætas!
Viderat Alpei præmia quinque modo.

Pectore tu memori nostros euoluere lusus:
Tu solitus nostros, Rufe, tenêre iocos.

Accipe cum fletu mœsti breue carmen amici,
Atque hæc absentis iura fuisse puta.

In bibentes aquam. LXXXVI.

Setinum, dominæque niues, densique trientes,
Quando ego vos, medico non prohibente, bibam?

Stultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,
Qui mauult hæres diuitis esse Midæ.

Possideat Libycas messes, Hermumque, Tagumque,
Et potet calidam qui mihi laudat aquam.

Ad Cæsarem. LXXXVII.

Di tibi dent, & tu Cæsar quæcumque merêris:

Di mihi dent, & tu, quæ volo, si merui.

Ad Cæcilianum. LXXXIIX.

mâne salutavi vero te nomine casu:

Nec dixi dominum, Cæciliane, meum.

Quanti libertas constet mihi tanta, requiris?

Centum quadrantes abstulit illa mihi.

De Panareto potore. LXXXIX.

Cùm peteret seram media iam nocte matellam

Arguto madidus pollice Panaretus:

Spoletina data est, sed quam siccauerat ipse:

Nec fuerat soli tanta lagena satis

Ille fide summa testæ sua vina remensus

Reddidit œnophori pondera plena sui.

mirâris, quantum biberat, cœpisse lagenam?

Desine mirâri Rufe: merum biberat.

De Gellia. XC.

mœchum Gellia non habet, nisi vnum.

Turpe est hoc magis, vxor est duorum.

In Zoilum. XCI.

Sancta ducis summi prohibet censura, vetâtque

Mœchari, gaude Zoile, non futues.

In Amianum. XCII.

Cælatus tibi cùm sit, Amiane,

Serpens in patera myronis arte:

Vaticana bibis: bibis venenum.

De Thaide. XCIII.

Tam malè Thais olet, quàm non fullonis auaræ

Testa vetus, media sed modò fracta via.

Non ab amore recens hircus, non ora leonis,

Non detracta cani Transiberina cutis.

Felix sorte tua es: sacrum cui tangere pectus.

Fas erit, & nostri mente calêre dei.

I comes, & magnos illæsa merêre triumphos,

Palmatæque ducem, sed citò, redde togæ.

Ad Pontilianum. II.

Cur non mitto meos tibi, Pontiliane libellos?

Ne mihi tu mittas, Pontiliane, tuos.

De Oppiano. III.

Esset, Castrice, cùm mali coloris,

Versus scribere cœpit Oppianus.

Ad Cæsarem Domitianum. IV.

Si desiderium, Cæsar, populique, patrùmque,

Respicias, & Latia gaudia vera togæ,

Redde deum votis poscentibus: invidet hosti

Roma suo, veniat laurea multa licet.

Terrarum dominum propius videt ille; tuoque

Terretur vultu barbarus, & fruitur.

De fama reditus Domitiani. V.

Ecquid hyperboreis ad nos conuersus ab oris

Aufonias Cæsar iam parat ire vias?

Certus abest auctor, sed vox hoc nuntiat omnis.

Credo tibi, verum dicere, Fama, soles.

Publica victrices testantur gaudia chartæ:

Martia laurigerâ cuspide pila virent.

Rursus io magnos clamat tibi Roma triumphos,

Inuictusque tua Cæsar, in vrbe sonas.

Sed iam lætitiæ quò sit fiducia maior,

Sarmaticæ laurus nuntius ipse veni.

Ad Cæsarem Domitianum. VI.

Hiberna quamuis Arctos, & rudis Peuce,

Et vngularum pulsibus calens Ister,
 Fractusque cornu iam ter improbo Rhenus,
 Teneat domantem regna perfidæ gentis,
 Te summe mundi rector, te parens orbis:
 Abesse nostris non tamen potes votis.
 Illic & oculis, & animis fumus, Cæsar,
 Adeoque mentes omnium tenes vnus,
 Vt ipsa magni turba nesciat Circi,
 Vtrumne currat Passerinus, an Tigris.

De reditu Domitiani. VII.

Nunc hilares, si quando mihi, nunc ludite Musæ:
 Victor ab Othryfio redditur orbe deus.

Certa facis populi tu primus vota, December;

Iam licet ingenti dicere voce, venit.

Felix sorte tua, poteras non cedere Iano,

Gaudia si nobis, quæ dabat ille, dares.

Festa coronatus ludet conuicia miles,

Inter laurigeros cum comes ibit equos.

Fas audire iocos, leuioraque carmina, Cæsar,

Sit tibi: si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio. IIX.

Cum sexaginta numeret Casselius annos,

Ingeniosus homo est: quando disertus erit?

In Olym. IX.

Pædicatur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te?

De cute quid faciat ille, vel illa sua?

Centenis fuit Matho millibus, Ole quid ad te?

Non tu propterea, sed Matho pauper erit.

In lucem cœnat Sertorius, Ole quid ad te?

Cum liceat tota stertere nocte tibi.

Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?
 Assen ne dederis, crediderisue Lupo.
 Illud dissimulas, ad te quod pertinet Ole:
 Quódque magis curæ conuenit esse tuæ.
 Pro togula debes; hoc ad te pertinet Ole.
 Quadrantem nemo iam tibi credet: & hoc.
 Vxor mœcha tibi est: hoc ad te pertinet, Ole.
 Poscit iam dotem filia grandis: & hoc.
 Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te:
 Sed quid agas, ad me pertinet, Ole, nihil.

Ad Pudentem. X.

Cogis me calamo, manúque nostra
 Emendare meos, Pudens, libellos.
 O quàm me nimium probas, amásque,
 Qui vis archetypas habere nugas!

Ad Faustinum. XI.

Sic me fronte legat dominus, Faustine, serena,
 Excipiátque meos qua solet aure iocos:
 Vt mea nec iustè quos odit, pagina lædit,
 Et mihi de nullo fama rubore placet.
 Quid prodest, cupiant cùm quidam nostra videri,
 Si qua Lycambeo sanguine tela madent?
 Vipereúmque vomant nostro sub nomine virus,
 Qui Phœbi radios ferre, diémque negant?
 Ludimus innocuis verbis, hoc iuro potentis
 Per genium famæ, Castalidúmque gregem:
 Pérque tuas aures magni mihi numinis instar,
 Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride. XII.

Dum Tiburtinis albescere collibus audit

Antiqui dentis fusca Lycoris ebur,

Venit in Herculeos colles: quid Tiburis alti

Aura valet? paruo tempore nigra redit.

De sua puella. XIII.

Accidit infandum nostræ scelus, Aule, puellæ;

Amisit lusus, deliciâsque suas:

Non quales teneri ploravit amica Catulli

Lesbia, nequitiis passeris orba sui,

Vel Stellæ cantata meo, quam fleuit, Hiantis,

Cuius in Elysio nigra columba volat.

Lux mea non capitur nugis, nec amoribus istis,

Nec dominæ pectus talia damna mouent.

Bis denos puerum numerantem perdidit annos,

Mentula cui non dum sesquipedalis erat.

Ad Arginum puerum. XIV.

Quis puer hic nitidis absistit Hiantidos vndis,

Et fugit ad dominam Naiada? numquid Hylas?

O bene, quòd filua colitur Tirynthius ista,

Et quòd amatrices tam propè seruat aquas.

Securus licet hos fontes, Argine, ministres:

Nil faciunt nymphæ: ne velit ipse, caue.

Ad Regulum. XV.

Aera domi non sunt. super est hoc, Regule, tantum,

Vt tua vendamus munera: numquid emis?

Ad bibliothecam Iulij Marcialis. XVI.

Ruris bibliotheca delicati,

Vicinam videt vnde lector urbem,

Inter carmina sanctiora si quis

Lasciuæ fuerit locus Thaliæ,
 Hos nido licet inferas vel imo,
 Septem quos tibi misimus libellos
 Auctoris calamo sui notatos:
 Hæc illis pretium facit litura.
 At tu munere dedicata paruo,
 Quæ cantaberis orbe nota toto:
 Pignus pectoris hoc mei tuere
 Iuli bibliotheca Martialis.

In Gallam. XVII.

Cùm tibi sit facies, de qua nec fœmina possit
 Dicere, cùm corpus nulla litura notet:
 Cùm te tam rarus cupiat, repetâtque fututor,
 Mirâris vitium est non leue, Galla, tibi.
 Accessi quoties ad opus, mistisque mouemur
 Inguinibus: cunnus non tacet, ipsa taces.
 Di facerent vt tu loquerêris, & ipse taceret:
 Offendor cunni garrulitate tui.
 Pedere te malle: namque hoc nec inutile dicit
 Symmachus, & risum res mouet ista simul.
 Quis ridere potest fatui poppysmata cunni:
 Cùm sonat hic, cui non mentula, mensque cadit?
 Dic aliquid saltem, clamorôque obstrepe cunno.
 Et si adè muta es, disce vel inde loqui.

De fragmento Argus. XIII.

Fragmentum, quod vile putas, & inutile lignum,
 Hæc fuit ignoti prima carina maris.
 Quam nec Cyaneæ quondam potuère ruinae
 Frangere, nec Scythici tristior vnda freti,

Sæcula vicèrunt: sed quamuis cesserit annis,
Sanctior est salua parua tabella rate.

In Sanctram. XIX.

Nihil est miserius, nec gulosius Sanctra,
Rectam vocatus cùm recurrit ad cœnam,
Quam tot diebus, noctibúsq; captauit:
Ter poscit apri glandulas, quater lumbum,
Et vtramque coxam leporis, & duos armos:
Nec erubescit peierare de turdo,
Et ostreorum rapere liuidos cirros.
Dulci placenta sordidam linit mappam.
Illic & vuz collocantur ollares,
Et punicorum pauca grana malorum,
Et excauatæ pellis indecens vuluæ,
Et lippa ficus, debilisque boletus.
Sed mappa cùm iam mille rumpitur furtis,
Rosos tepenti sphondylos sinu condit,
Indeuorato capite turturem, truncum
Colligere longa turpe nec pudet dextra
Analecta, quidquid & canes reliquêrunt.
Nec esculenta sufficit gulæ præda,
Misto lagenam replet ad pedes vino.
Hæc per ducentas cùm dómum tulit scalas,
Séque obserata clausit anxius cella,
Gulosus ille, postero die vendit.

De natali Lucani. XX.

Hæc est illa dies, quæ magni conscia partus,
Lucanum populis, & tibi Polla dedit.
Heu Nero crudelis, nullaque inuisior vmbra:
Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De eodem. XXI.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit: Aonidum turba fauête sacris.
Hæc meruit, cùm te terris Lucane dedisset,
Mixtus Castaliæ Bætis vt esset aquæ.

De eodem ad Phæbum. XXII.

Phœbe veni; sed quantus eras, cùm bella canenti
Ipse dares Latiae pleetra secunda Lyra.
Quid tanta pro luce precer? tu Polla maritum
Sæpe colas, & se sentiat ipse coli.

In maledicum. XXIII.

Cum Iuuenale meo quæ me committere tentas,
Quid non audebis perfida lingua loqui?
Te fingente nefas, Pyladem odisset Orestes:
Thesea Pirithoi destituisset amor.
Tu Siculos fratres, & maius nomen Atridas,
Et Ledæ poteras dissociare genus.
Hoc tibi pro meritis, & talibus imprecor ausis,
Vt facias illud, quod, puto, lingua facit.

In malum poëtam. XXIV.

Dulcia cùm tantùm scribas epigrammata semper,
Et cerussata candidiora cute:
Nullaque mica salis, nec amari fellis in illis
Gutta sit: ô demens, vis tamen illa legi!
Nec cibus ipse iuuat morsu fraudatus aceti:
Nec grata est facies, cui gelasinus abest.
Infanti melimela dato, fatuâsque mariscas:
Nam mihi, quæ nouit pungere, Chia sapit.

Scazona mittit ad Apollinarem. XXV.

Apollinarem conueni meum, Scazon,

Et si vacabit, ne molestus accedas,
 Hoc quaecumque, cuius aliqua pars ipse est,
 Dabis: hoc facetum carmen imbuant aures.
 Si te receptum fronte videris tota,
 Noto rogabis vt fauore sustentet.
 Quanto mearum scis amore nugarum
 Flagret: nec ipse plus amare te possum.
 Contra malignos esse si cupis tutus,
 Apollinarem conueni meum, Scazon.

De apro à se occiso. XXVI.

Tuscaë glandis aper populator, & ilice multa
 Iam piger, Ætolæ fama secunda feræ,
 Quem meus intrauit splendenti cuspide culter,
 Præda iaces nostris inuidiosa focis.
 Pinguescant madidi læto nidore Pœnates,
 Flagret & exciso festa culina iugo.
 Sed coquus ingentem piperis consumet aceruum,
 Addet & arcano mista Falerna garo.
 Ad dominum redeas: noster te non capit ignis
 Conturbator aper. vilius esurio.

Ad Fuscum. XXVII.

Sic Tiburtinæ crescat tibi silua Dianæ,
 Et properet cæsum sæpe redire nemus.
 Nec Tartessiacis Pallas tua, Fusce, trapetis
 Cedat, & immodici dent bona musta lacus.
 Sic fora mirentur, sic te pallatia laudent,
 Excolat & geminas plurima palma fores:
 Otia dum medius præstat tibi parua December,
 Excipe, sed certa quos legis aure iocos.

Scire licet verum, res est hæc ardua: sed tu
 Quod tibi vis dici, dicere, Fusce, potes.

Ad Testilum puerum. XXIIIX.

Testile Victoris tormentum dulce Voconi,
 Quo nemo est toto notior orbe puer:
 Sic etiam positis formosus amère capillis,
 Et placeat vati nulla puella tuo:
 Paulisper domini doctos sepone libellos,
 Carmina Victori dum lego pauca tuo:
 Et Meccænati Maro cùm cantaret Alexim,
 Nota tamen Marfi fusca Melænis erat.

In Caliam. XXIX.

Das Cattis, das Germanis, das Cælia Dacis:
 Nec Cilicum spernis, Cappadocùmque toros:
 Et tibi de Pharia Memphiticus vrbe fututor,
 Nauigat à rubris & niger Indus aquis:
 Nec recutitorum fugis inguina Iudæorum,
 Nec te Sarmatico transit Alanus equo.
 Qua ratione facis, cùm sis Romana puella,
 Quòd Romana tibi mentula nulla placet?

Ad Regulum. XXX.

Raucæ cortis aues, & oua matrum,
 Et flauas medio vapore Chias,
 Et fetum querulæ rudem capellæ,
 Nec iam frigoribus pares oliuas,
 Et canum gelidis olus pruinis
 De nostro tibi rure missa credis.
 O quàm, Regule, diligenter erras.
 Nil nostri nisi me, ferunt agelli.
 Quidquid villicus Vmber, aut colonus,

Aut Tusci tibi, Tusculiue mittunt,

Aut rus marmore tertio notatum:

Id tota mihi nascitur Subura.

Ad Atticum. XXXI.

Attice, facundæ renouas qui nomina gentis,

Nec finis ingentem conticuisse domum:

Te pia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ,

Te secreta quies, te sophos omnis amat.

At iuuenes alios fracta colit aure magister,

Et rapit immeritas sordidus vnctor opes.

Non pila, non follis, non te paganica thermis

Præparat, aut nudi stipitis ictus hebes:

Vara, nec iniecto ceromate brachia tendis:

Non harpasta vagus puluerulenta rapis:

Sed curris niueas tantum prope virginis vndas,

Aut vbi Sidonio taurus amore calet.

Per varias arteis, omnis quibus area seruit,

Ludere cum liceat: currere pigritia est.

In Cinna. XXXII.

Sordidior cæno cum sit roga, calceus autem

Candidior prima sit tibi, Cinna, niue:

Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?

Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum. XXXIII.

Quo possit fieri modo, Seure,

Vt vir pessimus omnium Charinus

Vnam rem bene fecerit, requiris?

Dicam sed citò, quid Nerone peius?

Quid thermis melius Neronianis?

Non deest protinus ecce de malignis,

Qui sic rancidulo loquatur ore,
 Vt quid tu domini, deique nostri
 Præfers muneribus Neronianas?
 Thermas præfero balneis cinædi.

In Marronam. XXXIV.

Inguina succinctus nigra tibi feruus aluta
 Stat, quoties calidis tota fouêris aquis.
 Sed meus, vt de me taceam, Lecania feruus
 Iudæum nulla sub cute pondus habet.
 Sed nudi tecum iuuenésque, senésque lauamur.
 An sola est ferui mentula vera tui?
 Ecquid fœmineos séqueris matrona recessus?
 Secretúsque tua cunne lauaris aqua?

Ad Stellam. XXXV.

Cùm pluuias, madidúmque Iouem perferre negaret,
 Et rudis hibernis villa nataret aquis,
 Plurima quæ posset subitos effundere nimbos,
 Muneribus venit tegula missa tuis.
 Horridus ecce sonat Boreæ stridore December:
 Stella tegis villam, non tegis agricolam.

Ad Castricum de theta. XXXVI.

Nosti moriferum quæstoris, Castrice, signum.
 Est operæ pretium discere theta nouum.
 Exprimeret quoties rorantem frigore nasum,
 Lethalem iuguli iusserat esse notam:
 Turpis ab inuiso pendeat stiria naso,
 Cùm fleret madida fauce December atrox,
 Collegæ tenuêre manus; quid plura requiris?
 Emungi misero, Castrice, non licuit.

De Polyphemo. XXXVII.

Tantus es, & talis nostri Polypheme Seueri:

Vt te mirari possit & ipse Cyclops.

Sed nec Scylla minus. quod si fera monstra duorum

Iunxeris alterius fiet vterque timor.

De Calio. XXXVIII.

Discurfus varios, vagumque mane,

Et fastus, & aue potentiorum,

Cum perferre, patique iam negaret,

Cœpit fingere Cælius podagram.

Quam dum vult nimis approbare veram,

Et sanas linit, obligatque plantas,

Inceditque gradu laborioso,

Quantum cura potest, & ars doloris?

Desit fingere Cælius podagram.

Epitaphium patris Etrusci. XXXIX.

Hic iacet ille senex Augusta notus in aula,

Pectore non humili passus vtrumque deum?

Natorum pietas sanctis quem coniugis vmbis

Miscuit: Elysiū possidet vmbra nemus.

Occidit illa prior viridi fraudata iuuenta:

Hic propè ter senas vidit Olympiadas.

Sed festinatis raptum te credidit annis,

Adspexit lacrymas quisquis, Etrusce, tuas.

Ad Sempronium Tuccam. XL.

Cosmicos esse tibi Semproni Tucca videris:

Cosmica Semproni tam mala, quam bona sunt:

Ad Castricum. XLI.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,

Audeat hic etiam, Castrice, carminibus.

Nos ten ues in utroque sumus, vinctique parati
 Inde sopor nobis, & placet alta quies.
 Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris?
 Alcinoò nullum poma dedisse putas?

In Cinnam. XLII.

Primum est, ut præstes, si quid te Cinna, rogabo:
 Illud deinde sequens, ut citò, Cinna, neges.
 Diligo præstantem: non odi, Cinna, negantem.
 Sed tu nec præstas, nec citò, Cinna negas.

Ad Ouidium. XLIII.

Maximus ille tuus, Ouidi, Cæsonius hic est,
 Cuius adhuc vultum viuida cera tenet.
 Hunc Nero damnauit: sed tu damnare Neronem
 Ausus es, & profugi, non tua fata sequi.
 Æquora per Scyllæ magnus comes exulis isti:
 Qui modò nolueras consulis ire comes.
 Si victura meis mandantur nomina chartis,
 Et fas est cineri me superesse meo:
 Audiet hæc præsens, venturæque turba: fuisse.
 Illi te. Senecæ quod fuit ille suo.

Ad eundem. XLIV.

Facundi Senecæ potens amicus,
 Caro proximus, aut prior sereno,
 Hic est Maximus ille, quem frequenti
 Fœlix littera pagina salutat:
 Hunc tu per Siculas secutus vndas,
 O nullis Ouidi tacende linguis.
 Spreuisti domini furentis iras.
 Miretur Pyladem suum vetustas,
 Hæsit qui comes exuli parentis.

Quis discrimina comparet duorum?

Hæſiſti comes exſuli Neronis.

Ad Priſcum. XLV.

Commendare tuum dum vis mihi carmine munus,

Mæonióque cupis doctiùs ore loqui:

Excrucias multis pariter, me téque diebus:

Et tua de noſtro, Priſce, Thalia placet.

Diuitibus poteris muſas, elegóſque ſonantes

Mittere pauperibus munera pexa dato.

Ad Licinium. XLVI.

Doctorem Licini celeberrime, ſumme virorum,

Cuius priſca graues lingua reduxit auos:

Redderis heu quanto fatorum munere nobis,

Guſtata Lethes pæne remiſſus aqua.

Perdiderant iam vota metum, ſecuráque flebat

Triftitia: & lacrymis iámque peractus eras.

Non tulit inuidiam taciti regnator Auerni,

Et raptas fatiſ reddidit ipſe colos.

Scis igitur, quantas hominum mors falſa querelas

Mouerit? & frueris poſteritate tua.

Viue velut rapto, fugitiuáque gaudia carpe:

Perdiderit nullum vita reuerſa diem.

De Annio. XLVII.

Cùm menſas habeat ferè ducentas,

Pro menſis habet Annius miniſtros:

Transcurrunt gabatæ, volántque lances:

Has vobis epulas habere lauti.

Nos offendimur ambulante cœna.

EPIGRAMMATON

Ad Seuerum. XLIIIX.

Parua suburbani munuscula mittimus horti;
Faucibus oua tuis: poma, Seuere, gulæ.

Ad fontem Hiantidos. XLIX.

Fons dominæ, regina loci, quo gaudet Hiantis,
Gloria conspicuæ, deliciûmque domus:

Cùm tua tot niueis ornetur ripa ministris,

Et Ganymedeo luceat vnda choro:

Quid facit Alcides silua sacratus in ista?

Tam vicina tibi cur tenet antra deus?

Numquid nympharum notos obseruat amores?

Tam multi pariter ne rapiantur Hylæ?

Ad Urbicum. L.

Mercari nostras si te piget, Urbice, nugas:

Et lasciua tamen carmina nosse libet:

Pompeium quæras: & nosti forsitan Auctum,

Vltoris prima Martis in æde sedet.

Iure madens, varióque togæ limatus in vsu,

Non lector meus hic, Urbice, sed liber est.

Sic tenet absentis nostros, cantátque libellos:

Vt pereat chartis littera nulla meis.

Denique, si vellet, poterat scripsisse videri,

Sed famæ mauult ille fauere meæ.

Hunc licet à decima (nec enim satis antè vacâbit)

Solicites: capiet cenula parua duos.

Ille leget, bibe tu: nolis licet, ille sonabit:

Et cùm iam satis est, dixeris, ille leget.

Ad Auctum. LI.

Gratum est, quòd Celeri nostros legis, Aucte, libellos;

Si tamen & Celerem quod legis, Aucte, iuuat.

Ille meas gentes, & Celtas rexit Iberos,
 Nec fuit in nostro certior orbe fides.
 Maior me tanti reuerentia turbat: & aures
 Non auditoris, iudicis esse puto.

In Vmbrum. LII.

Omnia misisti mihi Saturnalibus, Vmber,
 Munera, contulerant quæ tibi quinque dies:
 Bis senos triplices, & dentiscalpia septem:
 His comes accessit spongia, mappa, calix,
 Semodiúsque fabæ cum vimine Picenarum,
 Et Caletanæ nigra lagena sapæ:

Paruâque cum canis venerunt coctana prunis,
 Et Libycæ fici pondere testa grauis,

Vix puto triginta nummorum tota fuisse
 Munera, quæ grandes octo tulere Syri.

Quantò commodius nullo mihi ferre labore
 Argenti potuit pondera quinque, puer?

In Nasidianum. LIII.

Semper mâne mihi de me mera somnia narras,
 Quæ moueant animum, sollicitentque meum.

Iam prior ad fecem sed & hæc vindemia venit,
 Exorat noctes dum mihi saga tuas.

Consumpsi falsâsque molas, & thuris aceruos:
 Decreuere greges, dum cadit agna frequens.

Non porcus, non cortis aues, non oua supersunt.
 Aut vigila, aut dormi, Nasidiane, tibi.

In Chrestum. LIV.

Nulli munera Chreste si remittis,
 Nec nobis dederis, remiserisque,
 Credam te satis esse liberalem.

Sed si reddis Apicio, Lupóque,
 Et Gallo, Ticioque, Gellioque,
 Lingas non mihi (nam proba & pusilla est)
 Sed quæ de Solyms venit perustis
 Damnatam modò mentulam tributis.

Ad Rabirium. LV.

Astra polúmque tua cepisti mente Rabiri:
 Parrhasiam mira qui struis arte domum.
 Phidiaco si digna Ioui dare templa parauit,
 Has petat à nostro Pisa tonante manus.

De Achilla. LVI.

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam:
 Pyxagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam. LVII.

Iam sex, aut septem nupsisti, Galla, cinædis:
 Dum coma te nimium, pexáque barba iuuat.
 Deinde experta latus, madidóque simillima loro
 Inguina, nec lasa stare coacta manu:
 Deseris imbelles thalamos, mollémque maritum:
 Rursus & in similes decidis vsque toros.
 Quare aliquem Curios semper Fabiosque loquentem,
 Hirsutum, & dura rusticitate trucem
 Inuenies: sed habet tristis quoque turba cinædos:
 Difficile est, vero nubere, Galla, viro.

De Cæciliano. LIX.

Non cœnat sine apro noster, Tite, Cæcilianus.
 Bellum conuiuam Cæcilianus habet.

Ad Iouem. LIX.

Tarpeiæ venerande rector aulæ,
 Quem saluo duce credimus tonantem,

Cùm votis sibi quisque te fatiget,

Et poscat dare, quæ dei potestas:

Nil pro me mihi Iuppiter petenti,

Ne succensueris, velut superbo.

Te pro Cæsare debeo rogare:

Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Domitianum. LX.

Abstulerat totam temerarius institor urbem,

Inque suo nullum limine limen erat:

Iussisti tenues, Germanice, crescere vicos;

Et modò quæ fuerat semita, facta via est.

Nulla catenatis pila est præcincta lagenis:

Nec prætor medio cogitur ire luto.

Stringitur in densa nec cæca nouacula turba:

Occupat aut totas nigra popina vias.

Tonsor, caupo, coquus, lanius sua limina seruant.

Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In Amillum. LXI.

Reclusis foribus grandes præcidis Amille:

Et te deprendi, cùm facis ista, cupis,

Nequid liberti narrent, seruique paterni,

Et notet obliqua garrulitate cliens.

Non pædicari se qui testatur Amille,

Illud sæpe facit, quod sine teste facit.

De Silio. LXII.

Perpetui numquam moritura volumina Sili

Qui legis, & Latia carmina digna toga,

Pierios tantùm vati placuisse recessus

Credis, & Aoniæ Bacchica ferta comæ.

Sacra cothurnati non attigit antè Maronis,
 Impleuit magni quàm Ciceronis opus.
 Hunc miratur adhuc centum grauis hasta virorum:
 Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.
 Postquam bis senis ingentem fascibus annum
 Rexerat, asserto qui sacer orbe fuit:
 Emeritos Musis, & Phœbo tradidit annos:
 Próque suo celebrat nunc Heliconæ foro.

In Cinnamum. LXIII.

Qui tonsor fueras tota notissimus vrbe,
 Et posthæc dominæ munere factus eques:
 Sicilianas vrbes, Aethnæaque regna petisti
 Cinname, cùm fugeres tristia iura fori.
 Qua nunc arte graues tolerabis inutilis annos?
 Quid facit infelix, & fugitiua quies?
 Non rhetor, non grammaticus, ludicæ magister,
 Non Cynicus, non tu Stoicus esse potes.
 Vendere nec vocem Siculis, plausumque theatris.
 Quod superest, iterum, Cinname, tonsor eris.

In Gargilianum. LXIV.

Lis te bis decimæ numerantem frigora brumæ
 Conterit vna tribus, Gargiliane, foris.
 Ah miser, & demens, viginti litigat annis
 Quisquam? cui vincit, Gargiliane, licet?

De Labieno. LXV.

Hæredem Fabius Labienum ex asse reliquit:
 Plus meruisse tamen se Labienus ait.

In Philanum. LXVI.

Pædicat pueros tribas Philænis,
 Et tentigine sauior mariti

Vndenas vorat in die puellas,
 Harpasto quoque subligata ludit,
 Et flauescit happe, grauisque draucos,
 Alterno facili rotat lacerto,
 Et putri lutulenta de palæstra
 Vncti verbere vapulat magistri.

Nec cœnat priùs, aut recumbit antè,
 Quàm septem vomuit meros deunces:

Ad quos fas sibi tunc putat reuerti,

Cùm coliphia sexdecim comedit.

Post hæc omnia cùm libidinatur,

Non fellat: putat hoc parum virile:

Sed planè medias vorat puellas.

Di mentem tibi dent tuam Philæni:

Cunnum lingere, quæ putas virile.

Ad Rufum. LXVII.

Commendare meas instanti, Rufe, Camœnas

Parce precor fœcero, seria forsan amat.

Quòd si lasciuos admittit & ille libellos,

Hæc ego vel Curio, Fabriciòque legam.

De Theophila ad Canium. LXIIX.

Hæc est illa tibi promissa Theophila, Cani,

Cuius Cecropia pectora voce madent.

Hanc sibi iure petat magni senis altus in hortis:

Nec minus esse suam Stoica turba velit.

Viuet opus quodcùmque per istas miseris aures:

Tam nec fœmineum, nec populare sapit.

Non tua Parthenis nimiùm se præferat illi,

Quamuis Pierio sit bene nota choro.

Carmina fingentem Sappho laudauit amatrix:
Castior hæc, & non doctior illa fuit.

In Philenim. LXIX.

Ipsarum tribadum tribas Phileni
Rectè quam futuis, vocas amicam.

De familia ficosa. LXX.

Ficosa est vxor, ficosus & ipse maritus:

Filia ficosa est, & gener, atque focer:

Nec dispensator, nec villicus vlcere turpi,

Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.

Cùm sint ficosi pariter iuuenésque, senésque:

Res mira est, ficos non habet vnus ager.

Ad Paullum. LXXI.

Gratus sic tibi, Paulle, sic December:

Nec vani triplices, breuésque mappæ,

Nec turis veniant leues selibræ;

Sed lances ferat, aut scyphos auorum,

Aut grandis reus, aut potens amicus:

Seu quod te potius iuuat, capítque,

Sic vincas Nouiúmque, Publiúmque

Mandris, & vitreo latrone clausos:

Sic palmam tibi de trigone nudo

Vnctæ det fauor arbiter coronæ,

Nec laudet Polybi magis sinistras.

Si quisquam mea dixerit malignus:

Atro carmina quæ madent veneno,

Et vocem mihi commodos patronam,

Et, quantum poteris, sed vsque, clames,

Non scripsit meus ista Martialis.

Ad Maximum. LXXII.

Esquiliis domus est, domus est tibi colle Dianæ,
 Et tua patricius culmina vicus habet:
 Hinc viduæ Cybeles, illinc sacra Vestæ;
 Inde nouum, veterem prospicis inde Iouem,
 Dic, vbi conueniam: dic, qua te parte requiram.
 Quisquis ubique habitat, Maxime, nusquam habitat.

Ad Mercurium. LXXIII.

Cyllenes, cœlique decus facunde minister,
 Aurea cui torto virga dracone viret:
 Sic tibi lasciui non desit copia furti,
 Siue cupis Paphien, seu Ganymede cales:
 Maternæque sacris orientur frondibus Idus,
 Et senior parca mole prematur auus:
 Hunc semper Norbana diem cum coniuge caro
 Læta colat, primis qua coiêre toris.
 Hic prius antistes sophiæ sua dona ministrat:
 Hic te ture vocat fidus & ipse Ioui,

In anum deformem. LXXIV.

Vis futui gratis, cum sis deformis, anusque.
 Res parridicula est: vis dare, nec dare vis.

Ad Philomusum. LXXV.

Quòd te diripiunt potentiores
 Per conuiuia, porticus, theatra,
 Et tecum, quoties ita incidisti,
 Gestari iuuat, & iuuat lauari:
 Nolito nimium tibi placere.
 Delectas Philomusc: non amaris.

EPIGRAMMATON

In Tuccam. LXXVI.

Exigis vt nostros donem tibi, Tucca, libellos.
Non faciam: nam vis vendere non legero.

In Papilum. LXXVII.

Cùm Saxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene si cœnas, conchis inuncta tibi est:
Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mullos,
Mittis. habes nec cor Papile nec genium.

Ad Seuerum. LXXIIIX.

Potauì modò consulare vinum.
Quæris quàm vetus atque liberale
Ipso consule conditum: sed ipse
Qui ponebat, erat, Seuere, consul.

Ad Faustinum. LXXIX.

Quatenus Odryfios iam pax Romana Triones
Temperat, & tetricæ conticuere rubæ,
Hunc Marcellino poteris, Faustine, libellum
Mittere. iam chartis, iam vacat ille iocis.
Sed si parua tui munuscula quæris amici
Commendare, ferat carmina nostra puer:
Non qualis Geticæ satiatus lacte iuuençæ
Sarmatica gelido ludit in amne rota:
Sed Mitylenæi rosens mangonis ephebus,
Vel non cæsus adhuc matre iubente Lacon.
At tibi captiuo famulus mittetur ab Istro,
Qui Tiburtinas pascere possit oues.

Ad Lausum. LXXX.

Triginta toto mala sunt epigrammata libros:
Si totidem bona sunt, Lause, liber bonus est.

De Menophilo. LXXXI.

Menophili pœnem tam grandis fibula vestit,
 Ut sit comœdis omnibus vna satis.

Hunc ego credideram (nam sæpe lauamur in vno)
 Solicitum voci parcere, Flacce, suæ:
 Dum ludit media populo spectante palæstra,
 Delapsa est misero fibula, verpus erat.

De Eutrapelo. LXXXII.

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci,
 Expungitque genas: altera barba subit.

Ad librum. LXXXIII.

Dum mea Cæcilio formatur imago Secundo,
 Spirat & arguta picta tabella manu:
 I liber ad Geticam Peucen, Istrumque tacentem:
 Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet
 Parua dabis caro, sed dulcia dona sodali:
 Certior in nostro carmine vultus erit.
 Casibus hic nullis, nullis delebilis annis
 Viuet, Apelleum eum morietur opus.

Ad Sabellum. LXXXIV.

quòd non insulsè scribis tetrasticha quædam,
 Disticha quòd bellè pauca, Sabelle, facis:
 Laudo, nec admiror. facilè est epigrammata bellè
 Scribere: sed librum scribere, difficile est.

In Sextum. LXXXV.

Ad natalicias dapes vocabar,
 Essem cum tibi, Sexte, non amicus.
 quid factum est, rogo, quid repentè factum
 Post tot pignora nostra, post tot annos,
 quòd sum præteritus vetus sodalis?

Sed caussam scio. nulla venit à me
 Argenti tibi libra postulati.
 Nec leuis toga, nec rudes lacernæ,
 Non est sportula, quæ negotiatur.
 Poscis munera Sexte, non amicos.
 Iam dices mihi, vapulet vocator.

De se. LXXXVI.

Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus,
 Si fruitur tristi Canius Æthiope:
 Publius exiguæ si flagrat amore catellæ,
 Si Cronus similem cercopithecon amat:
 Delectat Marium si perniciosus ichneumon:
 Pica salutatrix si tibi Lause placet:
 Si gelidum collo nectit Glacilla draconem:
 Luscinia tumulum si Thelesina dedit:
 Blanda cupidinei cur non amet ora Labycæ,
 Qui videt hæc dominis monstra placere suis?

De suis libris. LXXXVII.

Fertur habere meos, si vera est fama, libellos
 Inter delicias pulcra Vienna suas.
 Me legit omnis ibi senior, iuuenisque, puérque,
 Et coram tetrico casta puella viro.
 Hoc ego maluerim, quàm si mea carmina cantent,
 Qui Nilum ex ipso protinus ore bibunt.
 Quàm meus Hispano si me Tagus impleat auro,
 Pascat & Hybla meas, pascat Hymettos apes.
 Non nihil ergo sumus, nec blandæ murmure lingua
 Decipimur. credam iam puto, Lause, tibi.

Ad rosam. LXXXIIX.

I fœlix rosa, mollibusque fertis

Nostri

Nostri cinge comas Apollinaris.
 Quas tu neçtere candidas sed olim,
 Sic te semper amet Venus, memento.

Ad Criticum. LXXXIX.

lactat inæqualem, Matho, me fecisse libellum:

Si verum est, laudat carmina nostra Matho.

Æquales scribit libros Calvinus, & Vmber.

Æqualis liber est, Critice, qui malus est.

Ad Iuvenalem. XC.

De nostro facunde tibi Iuuenalis agello

Saturnalicias mittimus ecce nuces.

Cætera lasciuis donauit poma puellis

Mentula custodis luxuriosa dei.

In Baccharam. XCI.

Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum,

Bis nobis dicis, Bacchara, térque die.

Appellat rigida tristis me voce Secundus.

Audis, sed nescis, Bacchara, quid sit opus.

Pensio te coram petitur claréque, palámque:

Audis, sed nescis, Bacchara, quid sit opus.

Esse queror gelidásque mihi, tritásque lacernas:

Audis, sed nescis, Bacchara, quid sit opus.

Hoc opus est, subito fias vt fidere mutus,

Dicere ne possis, Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam. XCII.

Narnia sulfureo quam gurgite candidus amnis

Circuit, ancipiti vix adeunda iugo.

Quid tam sæpe meum nobis abducere Quinctum?

Te iuuat, & lenta detinuisse mora?

Quid Nomentani caussam mihi perdis agelli,
 Propter vicinum qui pretiosus erat?
 Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto;
 Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo. XCIII.

Vnguentum fuerat, quod onyx modò parua gerebat
 Olfecit postquam Papilus, ecce garum est.

In Linum. XCIV.

Bruma est, & riget horridus December,
 Audes tu tamen osculo niuali
 Omnes obuios hinc, & hinc tenère,
 Et totam Line, basiare Romam.
 Quid possis grauiusque, sæuiusque
 Percussus facere, atque verberatus?
 Hoc me frigore basiet nec vxor,
 Blandis filia nec rudis labellis.
 Sed tu dulcior, elegantiorque,
 Cuius liuida naribus caninis
 Dependet glacies, rigetque barba,
 Qualem forcipibus metit supinis,
 Tonfor Cyniphio Cilix marito.
 Centum occurrere malò cunnilingis:
 Et Gallum timeo minus recentem.
 Quare si tibi fensus est, pudorque:
 Hibernas, Line, basiationes,
 In mensẽm rogo differas Aprilem.

Epitaphium Urbici pueri. XCV.

Conditus hinc ego sum, Bassi dolor Urbicus infans:
 Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.

Sex mihi de prima decrant trieteride menses,
 Rupêrunt tetricæ cùm mala pensa deæ.
 Quid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas?
 Da lacrymas tumulo, qui legis ista, meo.
 Sic ad Lethæas, nisi Nestore serior, undas
 Non eat, optabis quem superesse tibi.

Ad librum suum. XCVI.

Noſti ſi bene Cæſium libelle,
 Montanæ decus Vmbriæ Sabinum,
 Auli municipem mei Pudentiſ:
 Illi tu dabis hæc vel occupato.
 Inſtent mille licet, premântque curæ,
 Noſtris carminibus tamen vacabit.
 Nam me diligit ille, proximúmque
 Turni nobilibus leget libellis.
 O quantum mihi nominis paratur!
 O quæ gloria, quàm frequens amator!
 Te conuiuia, te forum ſonabit,
 Ædes, compita, porticus, tabernæ.
 Vni mitteris, omnibus legêris.

Ad Caſtorem. XCVII.

Omnia, Caſtor, emis: ſic fiet, vt omnia vendas.

Ad Criſpinum. XCIX.

Sic placidum videas ſemper, Criſpine, tonantem:
 Nec te Roma minùs, quàm tua Memphis amet,
 Carmina Parrhaſia ſi noſtra legentur in aula:
 Namque ſolent ſacra Cæſaris aure frui:
 Dicere de nobis, vt lector candidus audet,
 Temporibus præſtat non nihil iſte tuis.

Nec Marso nimium minor est, doctoque Catullo.

Hoc satis est ipsi, cœtera mando deo.

Ad Ponticum. XCIX.

Pontice, per reges discurras, & omnia lustras:

Magna quidem sequeris, Pontice, magnus homo es.
Pontice, si qua facis, sine teste facis, sine turba:

Non adhibes multos, Pontice, cautus homo es.
Pontice, te celebrem formâ natura creauit:

Dignus eras Helena, Pontice, pulcher, homo es.
Pontice, voce tua posses adamanta mouère;

Vox tua dulcè sonat, Pontice, dulcis homo es.
Pontice, sic alios, sic te quoque decipit error:

Vis dicam verum, Pontice, nullus homo es.

Ibidem de vetula. C.

Tacta places, audita places. si non videâre.

Tota places: neutro, si videâre, places.

Ibidem de Milone. CI.

Milo domi non est: peregre Milone profecto

Arua vacant: vxor non minus inde parit.

Cur sit ager sterilis, cur vxor lactitet, edam:

Quo fodiat ager non habet, vxor habet.

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER IX.

LMPERATORIDomitiano Casari Augusto, Germanico, Dacio, Valerius Martialis salutem. Omnes quidem libelli mei domine, quibus tu famam, id est, vitam dedisti, tibi supplicant: & puto propter hoc leguntur.

Hic tamen, qui operis nostri octauus inscribitur, occasione pietatis frequentius fruitur. Minus itaque ingenio laborandum fuit, in cuius locum materia successerat, quam quidem subinde aliqua iocorum mistura variare tentauimus, ne cælesti verecundie tuæ laudes suas, quæ facilius te fatigare possunt, quam nos satiare, omnis versus ingereret. Quamuis autem epigrammata seuerissimis quoque, & supremæ fortunæ viris ita scripta sint, vt nimiam verborum licentiam affectasse videantur: ego tamen illis non permisi tam lasciuè loqui, quam solent, cum pars libri & maior, & melior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit. Meminerit non nisi religionis purificatione lustratus accedere ad templa debere. Quod vt custoditurum me lecturi sciant, in ipso libelli huius limine profiteri breuissimo placuit epigrammate.

Ad librum suum. I.

LAURIGEROS domini liber intratùre Penates,
Disce verecundo sanctiùs ore loqui.

Nuda recede Venus: non est tuus iste libellus.

Tu mihi, tu Pallas Cæsariana veni.

Ad Ianum. II.

Fastorum genitor, parénsque Ianus
 Victorem modò cum videret Istri,
 Tot vultus sibi non satis putauit,
 Optauitque oculos habere plures,
 Et lingua pariter locutus omni
 Terrarum domino, deoque rerum
 Promisit Pyliam quater senectam.
 Addas Iane tuam pater rogamus.

Ad Musam. III.

quinque satis fuerant, vel sex, septémque libelli,
 Est nimium: quid adhuc ludere Musa iuuat?
 Sit pudor, & finis iam plus nihil addere nobis
 Fama potest: teritur noster vbique liber.
 Et cum rupta situ Messallæ saxa iacebunt,
 Altaque cum Licini marmora puluis erunt:
 Me tamen ora legent, & secum plurimus hospes
 Ad patrias sedes carmina nostra feret.
 Finieram, cum sic respondit nona sororum,
 Cui coma, & vnguento sordida vestis erat:
 Tunc potes dulces ingrâte relinquere nugas?
 Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
 An iuuat ad tragicos foccum transferre cothurnos,
 Aspera vel paribus bella tonare modis,
 Perlegat vt tumidus raucâ te voce magister,
 Oderit & grandis virgo bonusque puer?
 Scribant ista graues nimium, nimiumque seueri,
 Quos media miseros nocte lucerna videt.
 At tu Romano lepidos sale tinge libellos;
 Agnoscat mores vita, legatque suos.

Angusta cantare licet videaris auena,
Dum tua multorum vincat auena tubas.

Ad Casarem Domitianum. IV.

Quantus io Latias mundi conuentus ad aras
Suscipit & soluit pro duce vota suo.

Nam non hæc hominum Germanice gaudia tantum,
Sed faciunt ipsi nunc puto sacra dei.

Ad Macrum. V.

Dum donas, Macer, anulos puellis,
Desisti, Macer, anulos habere.

In Euctum. VI.
Archetypis vetuli nihil est odiosius Eucti,

Ficta Saguntino cymbia malo luto.
Argenti furiosa sui cum stemmata narrat.

Garrulus, & verbis mucida vina facit.
Laomedontæ fuerant hæc pocula mensæ.

Ferret ut hæc, muros struxit Apollo lyra,
Hoc cratere ferox commisit prælia Rhætus.

Cum Lapithis pugna: debile cernis opus.
Hi duo longæuo cententur Nestore fundi:

Pollice de Pyllo trita columba nitet.
Hic scyphus est, in quo misceri iussit amicis.

Largius Æacides, & bibit ipse merum.
Hac propinauit Bytia pulcherrima Dido,

In patera Phrygio cum data cœna viro est.
Miratus fueris cum prisca torcumata multum,

In Priami cyathis Astyanacta bibes.
In Cinna. VII.

Hoc agere est causas, hoc dicere, Cinna, diserte,
Horis, Cinna, decem dicere verba nouem?

Sed modò clepsydras ingenti voce petisti
 Quatuor: ò quantum, Cinna, tacere potes!

Ad Ianum. II. X.

Principium des, Iane, licet velocibus annis,
 Et reuoces vultu sæcula longa tuo:

Te primum pia cura rogent, te voce saluent:

Purpura te fœlix, te colat omnis honos:

Tu tamen hoc mauis, Latix quod contigit vrbi,
 Mense tuo reducem, Iane, videre deum.

Ad Quintum. IX.

Soluere dodrantem nuper tibi, Quinte, volebat

Lippus Hylas: luscus vult dare dimidium.

Accipe quam-primùm: breuis est occasio lucri.

Si fuerit cæcus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso. X.

Emit lacernas millibus decem Bassus,

Tyrias coloris optimi, lucrificit.

Adeò bene emit? inquis. immo non soluit.

Ad Cæsarem Domitianum. XI.

Peruenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem:

Nam populi voces audit, & ille tui.

Sarmaticas etiam gentes, Istrumque, Getasque

Lætitiæ clamor terruit ipse nouæ.

Dum te longa sacro venerantur gaudia circo,

Nemo quater missos currere sensit equos.

Nullum Roma ducem, nec te sic Cæsar amauit:

Te quoque iam non plus, vt velit ipsa, potest.

Ad Priscum. XII.

Vxorem quare locupletem ducere nolim

Queritis? vxori nubere nolo meæ.

Inferior matrona suo sit, Prisce, marito:

Non aliter fuerint fœmina, virque pares.

Ad Gargilianum. XIII.

Morio dictus erat, viginti millibus emi.

Redde mihi nummos Gargiliane: sapit.

In crudelem amicum. XIV.

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam,

Mordeat & tenerum fortior aura nemus.

Hibernis obiecta notis specularia pueros

Admittunt soles, & sine fece diem.

At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,

In qua nec Boreas ipse manere velit.

Sic habitare iubes veterem crudelis amicum?

Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.

Ad Domitianum. XV.

Dum noua Pannonici narratur gloria belli,

Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem:

Dat populus, dat gratus eques, dat thura senatus,

Et ditant Latias tertia dona tribus.

Hos quoque secretos memorabit Roma triumphos,

Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.

Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?

Principis est virtus maxima, nosse suos.

In Ciperum. XVI.

Pistor qui fueras diu, Cipere,

Nunc caussas agis, & ducenta quæris;

Sed consumis, & vsque mutuaris.

A pistore, Cipere, non recedis,

Et panem facis, & facis farinam.

Ad Sextum. XVII.

Egi, Sexte, tuam pactus duo millia caussam.

Misisti nummos quot mihi? mille, quid est?

Narraſti nihil inquis, & à te prodita caussa est:

Tanto plus debes, Sexte, quòd erubui.

Ad Cirinium. XIX.

Sic tua, Cirini, promas epigrammata vulgo,

Vt mecum possis vel prior ipse legi:

Sed tibi tantus inest veteris respectus amici,

Carior vt mea fit, quàm tua fama tibi.

Sic Maro nec Calabri tentauit carmina Flacci,

Pindaricos posset cùm superare modos.

Et Vario cessit Romani laude cothurni,

Cùm posset tragico fortiùs ore loqui.

Aurum, & opes, & rura frequens donabit amicus:

Qui velit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna. XIX.

Pauper videri vult Cinna, & est pauper.

Ad Varum. XX.

Cùm facias versus nulla non luce ducentos,

Vare, nihil recitas: non sapis, atque sapis.

Ad Luciferum. XXI.

Phosphore redde diem. quid gaudia nostra moraris?

Cæsare venturo, Phosphore, redde diem.

Roma rogat, placidi numquid te pigra Bootæ

Plaustra vehunt, lento quòd nimis igne venis?

Ledæo poteras abducere Cyllaron astro:

Ipse suo cedit nunc tibi Castor equo.

Quid cupidum Titana tenes? iam Xanthus, & Æthon

Frena volunt: vigilat Memnonis alma parens.

Tarda tamen nitidæ non cedunt sidera luci,

Et cupit Aufonium Luna videre ducem.

Iam, Cæsar, vel nocte veni: sint astra licebit,

Non deerit populo te veniente dies.

In Gallicum. XXII.

Inuitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum.

Hybrida sum, si das, Gallice, verba mihi.

Ad Rusticum. XXIII.

Esse tibi videor sæuus, nimitumque gulosus,

Qui propter cœnam, Rustice, cædo cocum?

Si leuis ista tibi flagrorum caussa videtur,

Ex qua vis caussa vapulet ergo cocus?

Ad Cæsarem Domitianum. XXIV.

Si quid fortè petam timido, gracilique libello,

Improbæ non fuerit si mea charta, dato.

Et si non dederis, Cæsar, permitte rogari:

Offendunt numquam thura, precèsque Iouem.

Qui fingit sacros auro, vel marmore vultus,

Non tacit ille deos: qui rogat, ille facit.

In Oppianum. XXV.

Vidisti semel, Oppiane, tantum

Agrum me malè: sæpe te videbo.

Ad Cæsarem Domitianum. XXVI.

Non tot in Eois timuit Gangeticus aruis

Raptor, in Hyrcano qui fugit albus equo,

Quot tua Roma nouas vidit Germanice tigres:

Delicias potuit nec numerare suas.

Vicit Erythræos tua, Cæsar, arena, triumphos,

Et victoris opes, diuitiasque dei.

Nam cū captiuos ageret sub curribus Indos,
Contentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurrum. XXVII.

Munera qui tibi dat locupleti, Gaure, senique,
Si fapis, & sentis, hic tibi ait, mórere.

De Partheniana toga. XXIX.

Dic toga facundi gratum mihi munus amici,
Esse velis cuius fama, decúsque gregis?
Apula Ledæi tibi floruit herba Phalanti,
Qua saturat Calabris culta Galefus aquis.
An Tartessiacus stabuli nutritor Iberi
Bætis in Hesperia te quoque lauit aqua.
An tua multifidum numerauit lana Timauum,
Quem prius astrifero Cyllarus ore bibit.
Te nec Amyclæo decuit liuere veneno:
Nec Miletus erat vellete digna tuo.
Lilia tu vincis, nec adhuc delapsa ligustra,
Et Tiburtino monte quod albet ebur.
Spartanus tibi cedit olor, Paphiæque columbæ:
Cedet Erythræis eruta gemma vadis.
Sed licet hæc primis niuibus sint amula dona,
Non sunt, Parthenio candidiora suo.
Non ego prætulerim Babylonica picta superbè
Texta, Semiramia quæ variantur acu.
Non Athamanteo potiùs me mirer in auro,
Æoliùm dones si mihi Phryxe decus.
O quantos risus pariter spectata mouebit,
Trita palatina vestra lacerna toga!

De Distichis. XXIX.

Disticha qui scribit, puto, vult breuitate placere.

Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?

De Spectaculo Scauola. XXX.

Qui nunc Cæsareæ lusus spectantur arenæ:

Temporibus Bruti gloria summa fuit.

Adspicis, vt teneat flammæ, pœnâque fruatur

Fortis, & attonito regnet in igne manus!

Ipsè sui spectator adest, & nobile dextræ

Funus amat: totis pascitur illa sacris.

Quòd nisi rapta foret nolenti pœna, parabat

Sæuior in laxos ire sinistra focos.

Scire piget post tale decus quid fecerit antè:

Quam vidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem. XXXI.

Nescio quid de te non bellè, Dento, fatêris,

Coniuge qui ducta iura paterna petis.

Sed iam supplicibus dominum lassare libellis

Desine, & in patriam serus ab vrbe redi.

Nam dum tu longè deserta vxore, diùque

Tres quæris natos, quatuor inuenies.

De columba Aretulla. XXXII.

Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos

Fluxit Aretullæ blanda columba sinus.

Luserat hoc casus, nisi inobseruata maneret,

Permissâque sibi nollet abire fuga.

Si meliora piæ fas est sperare sorori,

Et dominum mundi flectere vota valent:

Hæc à Sardois tibi forsitan exfulis oris,

Fratte reuersûro, nuntia venit auis.

Ad Paullum de phiala. XXXIII.

De prætoricia folium mihi, Paulle corona
 Mittis, & hoc phialæ nomen habere iubes.
 Hac fuerat nuper nebula tibi pegma perunctum,
 Pallida quam rubri diluit vnda croci.
 An magis astuti derasa est vngue ministri
 Bractea, de fulcro quod reor esse tuo?
 Illa potest culicem longè sentire volantem,
 Et minimi penna papilionis agi.
 Exiguæ volitat suspensa vapore lucernæ,
 Et leuiter fuso rumpitur icta mero.
 Hoc linitur sputo Iani caryota Kalendis,
 Quam fert cum paruo sordidus asse cliens.
 Lenta minus gracili crescunt colocasia filo:
 Plena magis nimio Lilia Sole cadunt.
 Nec vaga tam tenui discursat aranea tela:
 Tam leue nec bombyx pendulus vrget opus.
 Crassior in facie vetulæ stat creta Fabullæ:
 Crassior offensæ bulla tumescit aquæ.
 Fortior intortos seruat vesica capillos,
 Et mutat Latias spuma Bataua comas.
 Hac cute Ledæo vestitur pullus in ouo:
 Talia lunata splenia fronte sedent.
 Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere possis?
 Mittere cum possis vel cochleare mihi?
 Magna nimis loquimur, cochleam cum mittere posses,
 Denique cum possis mittere, Paulle, nihil.
In iactatorem. XXXIV.
 Archetypum Myos argentum te dicis habere.
 Quod sine te factum est, hoc magis archetypum est.

In pessimos coniuges. xxxv.

Cùm sitis similes, parésque vitâ,

Vxor pessima, pessimus maritus,

Miror, non bene conuenire vobis.

Ad Casarem Domitianum. xxxvi.

Regia pyramidum, Cæsar, miracula ride:

Iam tacet Eoum barbara Memphis opus.

Pars quota Parrhasiæ labor est Marcoticus aulæ;

Clarius in toto nil videt orbe dies.

Septenos pariter credas assurgere montes:

Thessalicum breuior Pelion Ossa tulit.

Æthera sic intrat, nitidis vt conditus astris

Inferiore tonet nube serenus apex.

Et prius arcano satiatur lumine Phœbi,

Nascentis Circe quàm videt ora patris:

Hæc Auguste tamen, quæ vertice sidera pulsat,

Par domus est cælo: sed minor est domino.

Ad Polycarum. xxxvii.

Quòd Caietano reddis, Polycarme, tabellas,

Millia te centum non tribuisse putas?

Debit hæc, inquis. tibi habe, Polycarme, tabellas,

Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem. xxxviii.

Qui præstat pietate pertinaci

Sensuro bona liberalitatis

Capret forsitan, aut vicem reposcat.

At si quis dare nomini relicto

Post manes, tumulumque perseceret,

Quærit quid nisi parcius dolere?

Refert si bonus, an velis videri?

Præstas hoc, Melior, sciente fama;

qui solennibus anxius sepulti

Nomen non finis interire Blæsi,

Et de munifica profusus arca

Ad natalicium diem colendum

Scribarum memori, piæque turbæ

quod donas, facis ipse Blæsianum.

Hoc longum tibi vita dum manebit,

Hoc & post cineres erit tributum.

Ad Domitianum. XXXIX.

qui Pallatinæ caperet conuiuia mensæ,

Ambrosiâsque dapes, non erat antè locus.

Hic haurire decet sacrum, Germanice, nectar,

Et Ganymedea pocula mixta manu.

Esse velis, oro, serus conuiuia tonantis.

Et tu si properas Iuppiter, ipse veni.

Ad Priapum. XL.

Non horti, neque palmitis beati,

Sed rari nemoris, Priape, custos,

Ex quo natus es, & potes renasci,

Furaces moneo manus repellas,

Et siluam domini focus referues.

Si defecerit hoc, & ipse lignum es.

Ad Faustinum. XLI.

Tristis Athenagoras non misit munera nobis,

quæ medio brumæ mittere mense solet.

An sit Athenagoras tristis, Faustine, videbo:

Me certè tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem. XLII.

Si te sportula maior ad beatos

Non

Non corruerit, vt solet: licebit
De nostro, Matho, centies laueris.

In Fabium & Christillam. XLIII.

Effert vxores Fabius, Christilla maritos,
Funereámque toris quassat vterque facem.
Victores committe Venus, quos iste manebit
Exitus, vna duos vt Libitina ferat.

Ad Titulum. XLIV.

Titulle moneo, viue semper: hoc serum est:
Sub pädagogo cœperis licet, serum est.
At tu miser, Titulle, nec senex viuis:
Sed omne limen conteris salutator,
Et mâne sudas vrbis osculis vdus,
Foroque triplici sparsus ante equos omneis,
Adémque Martis, & colosson Augusti
Curris per omnes tertiásque, quinctásque,
Rape, congere, aufer, posside: relinquendum est,
Superba densis arca palleat nummis,
Centum explicentur paginæ Kalendarum:
Iurabit hæres, te nihil reliquisse,
Supràque pluteum te iacente, vel saxum,
Fartus papyro dum tibi torus crescit,
Flentes superbus basiabit eunuchos,
Tuoque tristis filius, velis nolis,
Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum. XLV.

Priscus ab Aetnæis mihi, Flacce, Terentius oris
Redditur: hanc lucem lactea gemma notet.
Defluat, & lento splendet turbida limo,
Amphora centeno consule facta minor,

Continget nox quando meis tam candida mensis?

Tam iusto, dabitur quando calêre mero?

Cùm te, Flacce, mihi reddet Cytherëia Cypros,

Luxuriæ fiet tam bona caussa mea.

Ad Cestum puerum. XLVI.

Quanta tua est probitas, quanta est præstantia formæ,

Ceste puer, puero castior Hippolyto!

Te secum Diana velit, doceatque natære:

Te Cybele secum vellet habere Phryga.

Tu Ganymedeo poteras succedere lecto,

Securus domino basia sola dares.

Fœlix quæ tenerum vexabit sponsa maritum,

Et quæ te faciet prima puella virum.

In variè se tondentem. XLVII.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est,

Pars vulsa est: vnum quis putet esse caput?

De abolla Crispini. XLIX.

Nescit cui dederit Tyriam Crispinus abollam,

Dum mutat cultus, induiturque togam.

Quisquis habes, humeris sua munera redde precamur:

Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat.

Non quicumque capit saturatas murice vestes,

Nec nisi deliciis conuenit iste color.

Si te præda iuuat fœdique infania lucri,

Quo possis meliùs fallere, sume togam.

De Aspro. XLIX.

Formosam planè, sed cæcus diligit Asper:

Plus ergo, vt res est, quàm videt Asper, amat.

Ad Cæsarem Domitianum. LI.

Quanta Gigantei memoratur mensa triumphi,
 Quantaque nox superis omnibus illa fuit,
 Qua bonus accubuit genitor cum Phœbe deorum,
 Et licuit Faunis poscere vina Iouem:
 Tanta tuas celebrant, Cæsar, conuiuia laurus:
 Exhilarant ipsos gaudia nostra deos,
 Vescitur omnis eques tecum, populúsque, patrésque,
 Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
 Grandia pollicitis quanto maiora dedisti!
 Promissa est nobis sportula, recta data est.

De phiala Ruffi. LI.

Quis labor in phiala? docti Myos, ánnæ Myronis?
 Mentoris hæc manus est, an Polyclete tua?
 Liuescit nulla caligine fusca, nec odit
 Exploratores nubila massa focos.
 Vera minus flauo radiant electra metallo,
 Et nimium fœlix pustula vincit ebur.
 Materix non cedit opus: sic alligat orbem,
 Plurima cum tota lampade Luna nitet.
 Stat caper Æolio Thebani vellere Phryxi
 Cultus: ab hoc mallet vecta fuisse soror.
 Hunc nec Cinyphius tonsor violauerit, & tu
 Ipse tua pasci vite Lyæc velis.
 Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis:
 Palladius tenero lotos ab ore sonat.
 Sic Methynnæo gauisus Arione delphin
 Languida non tacitum per freta vexit onus.
 Imbuat egregium digno mihi nectare munus
 Non grege de domini, sed tua Ceste manus.

Ceste decus mensæ, misce Serina: videtur

Ipse puer nobis, ipse futire caper.

Det numerum cyathis Instantis littera Rufi:

Auctor enim tanti muneris ille mihi.

Si Telethusa venit, promissaque gaudia portat:

Seruabor dominæ, Rufe, triente tuo.

Si dubia est, septunce trahar: si fallit amantem,

Vt iugulem curas. nomen vtrumque bibam.

Ad Ceditianum. LII.

Tonforem puerum, sed arte talem,

Qualis nec Thalamus fuit Neronis.

Drusorum cui contingere barbæ

Æquandas semel in genas rogatus

Rufo, Ceditiane, commodavi.

Dum iussus repetit pilos eisdem

Censura speculi manum regente:

Expungitque cutem, facitque longam

Detonans epapharesim capillis:

Barbatus mihi tonsor est reuersus.

In Catullam. LIII.

Formosissima quæ fuere, vel sunt,

Sed vilissima quæ fuere, vel sunt.

O quàm te fieri, Catulla, vellem.

Formosam minus, aut magis pudicam!

Ad Cæsarem Domitianum. LIV.

Magna licet toties tribuas, maiora daturus

Dona ducum victor, victor & ipse tui:

Diligeris populo non propter præmia, Cæsar,

Propter te populus præmia, Cæsar, amat.

Ad eundem de leone. LV.

Auditur quantum Massyla per auia murmur,

Innumero quoties silua leone furit,

Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor

Cum reuocat tauros, & sine mente pecus:

Tantus in Ausonia fremuit modò terror arena.

Quis non esse gregem crederet? vnus erat.

Sed cuius tremarent ipsi quoque iura leones,

Cui diadema daret marmore picta Nomas.

O quantum per colla decus, quem spargit honorem,

Aurea lunatae cum stetit vnda iubae!

Grandia quam decuit latum venabula pectus,

Quantaque de magna gaudia morte tulit!

Vnde tuis Libye tam foelix gloria siluis?

A Cybeles numquid venerat ille iugis?

An magis Herculeo Germanice misit ab astro

Hanc tibi vel frater, vel pater ipse feram?

Ad Flaccum. LVI.

Temporibus nostris ætas cum cedat auorum,

Creuerit & maior cum duce Roma suo.

Ingenium sacri miraris abesse Maronis,

Nec quemquam tanta bella sonare tuba.

Sint Meccenates, non deerunt, Flacce, Marones,

Virgiliùmque tibi vel tua rura dabunt.

Iugera perdidit miseræ vicina Cremonæ,

Flebat & abductas Tityrus æger oues.

Risit Tuscus eques, paupertatemque malignam

Reppulit, & celeri iussit abire fuga.

Accipe diuitias, & uatum maximus esto:

Tu licet & nostrum, dixit, Alexin ames.

Adstabat domini mensis pulcerrimus ille,
 Marmorea fundens nigra Falerna manu,
 Et libata dabat roseis carchesia labris,
 Quæ poterant ipsum sollicitare Iouem.
 Excidit attonito pinguis Galatea poëtæ,
 Thestylis, & rubras messibus vsta genas,
 Protinus Italiam concepit, & arma, virumque,
 Qui modò vix Culicem fleuerat ore rudi.
 Quid Varos, Marsosque loquar, ditataque vaturnæ
 Nomina, magnus erit quos numerare labor?
 Ergo ero Virgilius, si munera Meccænatis
 Des mihi? Virgilius non ero, Marsus ero.

De Picente. LVII.

Treis habuit dentes, pariter quos expuit omnes
 Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum,
 Collegitque sinu fragmenta nouissima fracti
 Oris, & aggesta contumulauit humo.
 Ossa licet quondam defuncti non legat hæres:
 Hoc sibi iam Picens præstitit officium.

In Artemidorum. LIX.

Cùm tibi tam crassæ sint, Artemidore, lacernæ,
 Possim te Sagarum iure vocare meo.

In Luscum furem. LIX.

Aspicias hunc vno contentum lumine, cuius
 Lippa sub attrita fronte lacuna patet:
 Ne contemne caput, nihil est furacius illo.
 Non fuit Autolyçi tam piccata manus.
 Hunc tu conuiuiam cautus vitare memento:
 Tunc furit atque oculo luscus utroque videt,

Pocula solliciti perdunt, liguláſque miniſtri,

Et latet in tepido plurima mappa ſinu.

Lapſa nec à cubito ſubducere pallia neſcit,

Et tectus lenis ſæpe duabus abit:

Nec dormitantem vernam fraudare lucerna

Erubuit fallax, ardeat illa licet.

Si nihil inuaſit, puerum tunc arte dolosa

Circuit, & ſoleas furripit ipſe ſuas.

In Claudiam. LX.

Summa Palatini poterás æquare Coloffi,

Si fieres breuior, Claudia ſeſquipede.

In Carinum. LXI.

Liuet Carinus, rumpitur, furit, plorat,

Et quærit altos, vnde pendeat, ramos.

Non iam quòd orbe cantor, & legor toto:

Nec umbilicis quòd decorus, & cedro

Spargor per omnes, Roma quas tenet gentes:

Sed quòd ſub vrbe rus habemus æſtium,

Vchimúrque mulis non vt antè conductis.

Quid imprecabor ô Severe liuenti?

Hoc opto, mulas habeat, & ſuburbanum.

De Picente. LXII.

Scribit in auerſa Picens, epigrammata charta,

Et dolet auerſo quòd facit illa deo.

De Aulo. LXIII.

Theſtylon Aulus amat, ſed nec minus ardet Alexin:

Forſitan & noſtrum ſic Hyacinthon amat.

I nunc & dubita, vates an diligat ipſos,

Delicias vatùm cùm meus Aulus amet.

In Clitum. LXIV.

Ut possas Clyte munus, exigásque,
 Vno nasceris octies in anno,
 Et solas puto, tresue, quatuorue
 Non natalicias habes Kalendas.
 Sit vultus tibi leuior licebit
 Tritis litoris aridi lapillis,
 Sit moro coma nigrior caduco,
 Vincas mollitie tremente plumas,
 Aut massam modò lactis alligati,
 Et talis tumor excitet papillas,
 Quales cruda viro puella seruat:
 Tu nobis, Clyte, iam senex videris.
 Tam multos quis enim fuisse credat
 Natales Priamíue, Nestorísue?
 Sit tandem pudor, & modus rapinis.
 Quòd si ludis adhuc, semelque nasci,
 Vno iam tibi non sat est in anno,
 Natum te, Clyte, nec semel putabo.

Ad Domitianum. LXV.

Híc vbi fortunæ reducis fulgentia latè
 Templâ nitent, fœlix arca nuper erat:
 Híc stetit Arctoi formosus puluere belli
 Purpureum fundens Cæsar ab ore iubar.
 Híc lauro redimita comas, & candida vultu
 Roma salutauit voce, manuque ducem.
 Grande loci meritum testantur & altera dona:
 Stat sacer edomitis gentibus arcus ouans.
 Híc gemini currus numerant elephanta frequenter.
 Sufficit immensis aureus ipse iugis.

Hæc

Hæc est digna tuis Germanice porta triumphis:

Hos aditus urbem Martis habere decet.

De consulatu Silij. LXVI.

Augusto pia thura, victimasque

Pro nostro date Silio Camcenæ.

Bis senos iubet en redire fasces

Nato consule, nobilique virga

Vatis Castaliam domum sonare.

Rerum prima salus, & vna Cæsar,

Gaudenti superest adhuc quod optet

Fœlix purpura, tertiusque consul.

Pompeio dederit licet senatus,

Et Cæsar genero sacros honores,

Quorum pacificus ter ampliavit

Ianus nomina, Silius frequentes

Mauult sic numerare consulatus.

In Cæcilianum. LXVII.

Horas quinque puer non dum tibi nuntiat, & tu

Iam conuiuia mihi, Cæciliane, venis.

Cùm modò distulerint rauca vadimonia chartæ,

Et Floralicias lassæt arena feras:

Curre age, & illotos reuoca, Calliste, ministros:

Sternantur tecti, Cæciliane, sede.

Caldam poscis aquam, sed non dum frigida venit:

Alget adhuc nudo clausa culina foco.

Mâne veni potiùs. nam cur te quinta moretur?

Aut cur non serò, Cæciliane, venis?

Ad Entellum. LXIIX.

Qui Coreyræi vidit pomaria regis,

Rus Entelle tuæ præferat ille domus.

Inuida purpureos vrat ne bruma racemos,

Et gelidum Bacchi munera frigus edat:

Condita perspicua viuit vindemia gemma,

Et tegitur foelix, nec tamen vua latet.

Fœmineum lucet sic per bombycina corpus:

Calculus in nitida sic numeratur aqua.

Quid non ingenio voluit natura licere?

Autumnum sterilis ferre iubetur hiems.

In Vacerram. LXIX.

Mirâris veteres Vacerra solos,

Nec laudas nisi mortuos poëtas.

Ignoscas petimus Vacerra: tanti

Non est vt placeam tibi, perire.

De Nerua. LXX.

Quanta quies placidi, tanta est facundia Neruæ:

Sed cohibet vires, ingeniûmque pudor.

Cùm ficcare sacrum largo Parmessida posset

Ore, verecundam maluit esse sitim:

Pieriam tenui frontem redimire corona

Contentus, famæ nec dare vela suæ.

Sed tamen hunc nostri scit temporis esse Tibullum,

Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Posthumianum. LXXI.

Quatuor argenti libras mihi tempore brumæ

Misisti ante annos, Posthumiane, decem.

Speranti plures (nam stare, aut crescere debent

Munera) venerunt plûsue, minûsue duæ.

Tertius, & quartus multo inferiora tulerunt.

Libra fuit quinto septicianâ quidem.

Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno.

Post hunc in corula rasa selibra data est.

Octauus ligulam misit sextante minorem:

Nonus aculeolos in cochleare tulit.

Quod mittat nobis, decimus iam non habet annus:

Quatuor ad libras, Posthumiane, redi.

Ad librum suum. LXXII.

Non dum murice cultus, asperoque

Morsu pumicis aridi politus,

Artanum properas sequi libelle:

Quem pulcerrima iam redire Narbo,

Docti patria Narbo Votieni

Ad leges iubet, annuósque fasces:

Votis quod paribus tibi petendum est,

Continget locus ille, & hic amicus.

Quam vellem fieri meus libellus!

Ad Instantium. LXXIII.

Instanti, quo nec sincerior alter habetur

Pectore, nec niuea simplicitate prior:

Si dare vis nostræ vires, animósque Thaliæ,

Et victura petis carmina: da, quod amem.

Cynthia te vatem fecit lasciue Properti:

Ingenium Galli pulcra Lycoris erat.

Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli:

Lesbia dictauit, docte Catulle, tibi.

Non me Pelignus, nec spernet Mantua vatem,

Si qua Corinna mihi, si quis Alexis erit.

In malum medicum. LXXIV.

Hoplomachus nunc es, fueras ophthalmicus antè:

Fecisti medicus, quod facis hoplomachus.

De Gallo Lingono. LXXV.

Dum repetit fera conductos nocte Penates

Lingonus à recta flaminiaque recens :

Expulit offenso vitiatum pollice talum,

Et iacuit toto corpore fufus humi.

Quid faceret Gallus, qua se ratione moueret?

Ingenti domino feruulus vnus erat,

Tam macer, vt minimam posset vix ferre lacernam:

Succurrit misero casus, opémque tulit.

Quatuor inscripti portabant vile cadauer,

Accipit infœlix qualia mille rofus.

Hos comes inualidus submissa voce precatur,

Vt quocúmque velint, corpus inane ferant:

Permutatur onus, stipatáque tollitur altè

Grandis in angusta sarcina sandapila.

Hic mihi de multis vnus, Lucane, videtur

Cui meritò dici, mortue Galle, potest.

In Gallicum. LXXVI.

Dic verum mihi, Marce: dic amabo:

Nil est, quod magis audiam libenter:

Sic & cùm recitas tuos libellos,

Et caussam quoties agis clientis,

Oras, Gallice, me rogásque semper.

Durum est me tibi, quod petis, negare.

Vero verius ergo quid fit audi.

Verum, Gallice, non libenter audis.

Ad Liberum amicum. LXXVII.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,

Liber in æterna viuere digne rosa:

Si lapis, Assyrio semper tibi crinis amomo
Splendeat, & cingant florea ferra caput.

Candida nigrescant vetulo crystalla Falerno,
Et caleat blando mollis amore thorus.

qui sic vel medio finitus vixit in æuo,
Longior huic facta est, quàm data vita fuit.

De ludis Stella. LXXIIX.

quos cuperet Phlegræa suos victoria ludos,

Indica quos cuperet pompa Lyæ tuos,

Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi.

O pudor, ô pietas, & putat esse parum.

Non illi satis est turbato fordidus auro

Hermus, & Hesperio qui sonat orbe Tagus.

Omnis habet sua dona dies, nec linea diues

Cessat, & in populum multa rapina cadit.

Nunc veniunt subitis lasciua numismata nimbis:

Nunc dat spectatas tessera larga feras.

Nunc implere sinus securos gaudet, & absens

Sortitur dominos, nec laceratur avis.

quid numerem currus, terdenaque præmia palma,

quæ dare non semper consul vterque solet:

Omnia sed Cæsar tanto superantur honore,

quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam. LXXIX.

Omnes aut vetulas habes amicas,

Aut turpes, vetulisque fœdiores:

Has ducis comites, trahisque tecum.

Per conuiuia, porticus theatra.

Sic formosa Fabulla, sic puella es.

EPIGRAMMATON

Ad Domitianum. LXXX.

Sanctorum nobis miracula reddis auorum,
 Nec pateris Cæsar sæcula cana mori:
 Cùm veteres Latix ritus renouantur arenæ,
 Et pugnet virtus simpliciore manu.
 Sic præcis seruatur honos te præside templis,
 Et casa tam culto sub Ioue numen habet.
 Sic noua dum condis, reuocas, Auguste, priora;
 Debentur quæ sunt, quæque fuere tibi.

In Gelliam. LXXXI.

Non per mystica sacra Dindymenes,
 Nec per Niliacæ bouem iuuençæ,
 Nullos denique per deos, deasque
 Iurat Gellia: sed per vniones.
 Hos amplectitur, hos deosculatur:
 Hos fratres vocat, & vocat sorores:
 Hos natis amat acrius duobus.
 His si quo careat misella casu,
 Victuram negat esse se nec horam.
 Eheu quàm bene nunc, Papiriane,
 Ancei faceret manus Sereni.

Ad Domitianum. LXXXII.

Dante tibi turba querulos, Auguste, libellos,
 Nos quoque qui domino carmina parua damus;
 Posse deum rebus pariter, Musisque vacare,
 Scimus, & hæc etiam ferta placere tibi.
 Fer vates, Auguste, tuos: nos gloria dulcis,
 Nos tua cura prior, deliciæque sumus.
 Non quercus te sola decet, nec laurea Phœbi;
 Fiat & ex edera ciuica nostra tibi.

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER IX.

VE mi Toranni frater carissime epigramma quod
extra ordinem paginarum est, ad Stertinium claris-
simum virum scripsimus, qui imaginem meam pone-
re in bibliotheca sua voluit. De quo scribendum tibi puta-
vi, ne ignorares, Auitus iste quis vocaretur. Vale, & para
hospitium.

Ad Auitum. I.

NON te celabis sublimi pectore vates,
Cui referet serus præmia digna cinis.
Hoc tibi sub nostra breue carmen imagine viuat,
Quam non obscuris iungis Auite viris.
Ille ego sum nulli nugarum laude secundus:
Quem non miraris, sed puto lector amas.
Maiores maiora sonent: mihi parua locuto
Sufficit in vestras sæpe redire manus.

De templo Flauia gentis. II.

Dum Ianus hiemes, Domitianus autumnos,
Augustus annis commodabit ætates:
Dum grande famuli nomen asseret Rheni.

Germanicarum magna lux Kalendarum:
 Tarpeia summi saxa dum patris stabunt:
 Dum voce supplex, dumque thure placabit
 Matrōna diues dulce Iulium numen:
 Manebit altum Flauix decus gentis,
 Cum Sole, & astris, cumque luce Romana.
 Inuicta quidquid condidit manus, cœlum est.

In Lupum. III.

Pauper amicitix cum sis Lupe, non es amica,
 Et queritur de te mentula læsa nihil.
 Illa filigineis pinguescit adultera cunnis:
 Conuiuiam patit nigra farina tuum.
 Incensura niues dominæ Setina liquantur,
 Nos bibimus torti pulla venena cadi.
 Emta tibi nox est fundis non tota paternis:
 Haud sua desertus rura sodalis arat.
 Splendet Erythræis perlucida mœcha lapillis:
 Ducitur addictus te futuente cliens.
 Octo Syris suffulta datur lectica puellæ:
 Nondum sandapilæ pondus amicus erit.
 I nunc, & miseros Cybele præcide cinædos:
 Hæc erit, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum. IV.

quantum iam superis Cæsar, cœloque dedisti,
 Si repetas, & si creditor esse velis;
 Grandis in ætherio licet auctio fiat Olympo,
 Coganturque dei vendere quidquid habent:
 Conturbabit Atlas, & non erit vnicia tota,
 Decidat tecum qua pater ipse deum.

Pro Capitolinis quid enim tibi soluere templis,

Quid pro Tarpeia frondis honore potest?

Quid pro culminib. geminis matrona Tonantis?

Pallada prætereo: res agit illa tuas.

Quid loquar Alcidem, Phœbumque, piosque Laconas,

Addita quid Latio Flauia templa polo?

Exspectes, & sustineas, Auguste, necesse est:

Nam tibi quod soluat, non habet arca Iouis.

In Æschylum. V.

Aureolis futui cùm possit Galla duobus,

Et plus quàm futui, si totidem addideris:

Aureolos à te cur accipit Æschyle denos?

Non fellat tanti Galla. quid ergo? tacet.

In Paullam. VI.

Nubere vis Prisco, non miror Paulla: sapisti.

Ducere te non vult Priscus: & ille sapit.

Ad Domitianum. VII.

Tibi summe Rheni domitor, & parens orbis,

Pudice princeps gratias agunt vrbes:

Populos habebunt: parere iam scelus non est.

Non puer auari sectus arte mangonis

Virilitatis damna mæret ereptæ:

Nec quam superbus computet stipem leno,

Dat prostituto misera mater infanti.

Qui nec cubili fuerat ante te quondam

Pudor, esse per te cœpit & lupanari.

In Afrum. VIII.

Dicere de Libycis reduci tibi gentibus Afer

Continuis volui quinque diebus auc.

Non vacat, aut dormit, dictum bis, tērque reuerso.
Iam satis est: non vis Afer auêre. vale.

Ad Domitianum. IX.

Tamquam parua foret sexus iniuria nostri,
Ecœdandos populo prostituisse mares:

Iam cunæ lenonis erant, vt ab vbere raptus
Sordida vagitu posceret æra puer.

Immatura dabant infandas corpora pœnas:

Non tulit Aufonius talia monstra pater:

Idem qui teneris nuper succurrit ephēbis,

Ne faceret steriles sæua libido viros:

Dilexêre prius pueri, iuuenēsque senēsque:

At nunc infantes te quoque Cæsar amant.

Ad Bithynicum. X.

Nil tibi legauit Fabius, Bithynice, cui tu

Annua, si memini, millia sena dabas:

Plus nulli dedit ille: queri Bithynice noli:

Annua legauit millia sena tibi.

In Cantharum. XI.

Cœnes Canthare cùm foris libenter:

Clamas, & maledicis, & minaris.

Deponas animos truces, monemus:

Liber non potes, & gulosus esse.

De Earino Domitiani. XII.

Nomen cum violis, rosisque natum,

Quo pars optima nuncupatur anni,

Hyblam quod sapit, Atticósque flores,

Quod nidos olet alitis superbæ:

Nomen nectare dulcius beato,

Quo mallet Cybeles puer vocari,

Et qui pocula temperat tonanti:
 Quod si Parrhasia sones in aula,
 Respondent Veneres, Cupidinesque.
 Nomen nobile, molle, delicatum
 Versu dicere non rudi volebam:
 Sed tu syllaba contumax repugnas.
 Dicunt Earinon tamen poetæ,
 Sed Græci, quibus est nihil negatum,
 Et quos *ἀπες ἀπες* decet sonare:
 Nobis non licet esse tam disertis,
 Qui Musas colimus seueriores.

De eodem. XIII.

Si daret autumnus mihi nomen, *ὀπώεινος* essem:
 Horrida si brumæ sidera, *Χιμείνος*.
 Dictus ab æstiuo *θεεινος* mihi mense vocârer.
 Tempora cui nomen verna dedere, quis est:

De eodem. XIV.

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,
 Cum breue Cecropiæ ver populantur apes.
 Nomen, Acidalia meruit quod arundine pingi,
 Quod Cytherea sua scribere gaudet acu.
 Nomen, Erythræis quod littera facta lapillis,
 Gemma quod Heliadum pollice trita notet.
 quod penna scribente grues ad sidera tollant,
 quod decet in sola Cæsaris esse domo.

In fictos amicos. XV.

Hunc quem cœna tibi, quem mensa parauit amicum,
 Esse putas fidæ pectus amicitiae?
 Aprum amat, & mulos, & sumen, & ostrea: non te.
 Tam bene si cœnem, noster amicus eris.

EPIGRAMMATON

De Chloë. XVI.

Inscripsit tumulo septem celebrata virorum

Se fecisse Chloë: quid pote Simplicius?

De coma Earini. XVII.

Consilium formæ speculum, dulcésque capillos

Pergameo posuit dona sacrata deo,

Ille puer tanto domino gratissimus aula,

Nomine qui signet tempora verna suo.

Fœlix, quæ tali censetur munere tellus,

Nec Ganymedeas mallet habere comas.

Ad Æsculapium. XIX.

Latonæ venerande nepos, qui mitibus herbis

Parcarum exoras pensa, breuésque color:

Hos tibi laudatos dominorum voce capillos

Ille tuus Latia misit ab vrbe puer.

Addidit & nitidum sacratis crinibus orbem,

Quo fœlix facies iudice tota fuit.

Tu iuuenile decus serua, ne pulcior ille

In longa fuerit, quàm breuiore coma.

Ad Casarem Domitianum. XIX.

Est mihi, sitque precor longum te præside Cæsar

Rus minimum: parui sunt & in vrbe Lares.

Sed de valle breui, quas de sitientibus hortis,

Cura laboratas anthia tollit aquas.

Sicca domus queritur nullo se rore foueri,

Cum mihi vicino Martia fonte sonet.

Quam dederis nostris Auguste Penatibus vndam,

Castalis hæc nobis, aut Iouis imber erit.

In Sabellum. XX.

Laudas balnea versibus trecentis

Cœnantis bene Pontici Sabelle.

Vis cœnare Sabelle, non lauari.

Ad Domitianum. XXI.

Hæc quæ tota patet, tegiturque & marmore, & auro,

Infantis domini conscia terra fuit.

Fœlix quæ tantis sonuit vagitibus, & quæ

Vidit reptantes, sustinuitque manus.

Hic steterat veneranda domus, quæ præstitit orbi,

Quod Rhodos, astrifero quod pia Creta polo.

Cretenses texere Iouem crepitantibus armis,

Seminari poterant qualia ferre Phryges.

At te protexit superum pater, & tibi Cæsar

Pro iaculo & parma, fulmen & ægis erat.

Ad Auctum. XXII.

Artemidorus habet puerum, sed vendidit agrum:

Agrum pro puero Calliodorus habet.

Dic, vter ex istis melius rem gesserit, Aucte?

Artemidorus amat, Calliodorus arat.

Ad pastorem. XXIII.

Credis ob hoc me pastor opes fortasse rogare,

Propter quod vulgus, crassaque turba rogat:

Vt Setina meos consumat gleba ligones.

Et sonet innumera compede Tuscus ager:

Vt Mauri Libycis centum stent dentibus orbes,

Et crepet in nostris aurea lamna toris:

Nec labris nisi magna meis crystalla terantur,

Et faciant nigras nostra Falerna niues:

Vt canusinatus nostro Syrus assere sudet,

Et mea sit culto sella cliente frequens:

Æstuet vt nostro madidus conuiua ministro,
 quem permutatum nec Ganymede velim:
 Vt lutulenta linat Tyrias mihi mula lacernas,
 Et Massyleum virga gubernet equum.
 Est nihil ex istis: superos, ac sidera testor.
 Ergo quid? vt donem pastor, & ædificem,

Ad Carum. XXIV.

O cui virgineo flauescere contigit auro,
 Dic vbi Palladium sit tibi Care decus?
 Adspicis en domini fulgentes marmore vultus,
 Venit ad has vltro nostra corona comas.
 Albanæ liuere potest pia quercus oliuæ.
 Cinxerit inuictum quod prior illa caput.

Ad eundem. XXV.

quis Pallatinos imitatus imagine vultus
 Phidiacum Latio marmore vicit ebur?
 Hæc mundi facies, hæc sunt Iouis ora sereni:
 Sic tonat ille deus, cum sine nube tonat.
 Non solam tribuit Pallas tibi Care coronam,
 Effigiem domini, quam colis, illa dedit.

In Afrum. XXVI.

Dantem vina tuum quoties adspeximus Hylum,
 Lumine nos Afer turbidiore notas.
 quid rogo? quid scelus est mollem spectare ministrum?
 Adspicimus Solem, sidera, templa, deos:
 Avertam vultus, tamquam mihi pocula Gorgon
 Porrigat, atque oculos, oraque nostra tegam?
 Trux erat Alcides: sed Hylum spectare licebat.
 Ludere Mercurio cum Ganymede licet,

Si non vis teneros spectet conuiuia ministros:

Phineas inuitet Afer, & Oedipodas:

De Nerua. XXVII.

Audet facundo qui carmina mittere Nerua,

Pallia donauit glaucina Cosme tibi,

Pastano violas, & cana ligustra colono,

Hyblæis apibus Corsica mella dabit.

Sed tamen & parua nonnulla est gratia Musæ:

Appetitur posito vilis oliua lupo.

Nec tibi sit mirum, modici quòd conscia vatis

Iudicium metuat nostra Thalia tuum!

Ipsæ tuas etiam veritus Nero dicitur aures,

Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.

In Chrestum. XXIIIX.

Cum depilatos Chreste coleos portes,

Et vulturino mentulam parem collo,

Et prostitutis leuius caput culis,

Nec viuat vllus in tuo pilus crure,

Purgentque fauæ cana labra volsellæ;

Curios, Camillos, quinctios, Numas, Ancos,

Et quidquid vsquam legimus pilosorum

Loqueris, sonasque grandibus minax verbis,

Et cum theatro, saculoque rixaris.

Occurrit aliquis inter ista draucus, &

Iam pædagogo liberatus, & cuius

Resbulauit turgidum faber pœnem:

Nutu vocatum ducis, & pudet fari,

Catoniana Chreste quòd facis lingua.

Epitaphium Latini. XXIX.

Dulce decus scenæ, ludorum fama, Latinus
 Ille ego sum plausus, deliciæque tuæ:
 Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
 Soluere qui Curios, Fabriciosque graues.
 Sed nihil à nostro fumsit mea vita theatro,
 Et sola tantùm scenicus arte feror:
 Nec poteram gratus domino sine moribus esse:
 Interius mentes suspicit ille deus.
 Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi,
 Roma sui famulum dum sciat esse Iouis.

Epitaphium Philænis. XXX.

Sæcula Nestorææ permensa Philæni senectæ,
 Rapta es ad infernas tam citò Ditis aquas?
 Euboicæ non dum numerabas longa Sibyllæ
 Tempora: maior erat mensibus illa tribus.
 Heu quæ lingua filet, non illam mille catastæ
 Vincebant, nec quæ turba Serapin amat:
 Nec matutini cirrata caterua magistri,
 Nec quæ Strymonio de grege ripa sonat.
 Quæ nunc Thessalico Lunam deducere rhombo,
 Quæ sciet hos illos vendere lena toros?
 Si tibi terra leuis, mollique tegaris arena,
 Ne tua non possint eruere ossa canes.

De Antistio Rustico. XXXI.

Cappadocum sæuis Antistius occidit oris
 Rusticus. ô tristi crimine terra nocens!
 Retulit ossa sinu cari Nigrina mariti,
 Et quæsta est longas non satis esse vias:

Cùmque

Cumque daret sanctam tumulis, quib. inuidet, urnam,
Visa sibi est rapto bis yduata viro.

De Vibij voto. XXXII.

Dum comes Arctois hæret Cæsaris armis
Vebius, hanc Marti pro duce vouit auem.

Luna quater binos non tota peregerat orbis,

Debita poscebat iam sibi vota deus.

Ipsæ suas anser lætus properauit ad aras,

Et cecidit sanctis hostia parua focis.

Octo vides patulo pendere numismata rostro

Alitis? hæc exstis condita nuper erant.

Quæ litat argento pro te, non sanguine, cæsa

Victima, iam ferro non opus esse docet.

Qualem velit amicam. XXXIII.

Hanc vole, quæ facilis, quæ palliolata vagatur:

Hanc volo, quæ puero iam dedit antè meo:

Hanc volo, quam redimit totam denarius alter:

Hanc volo, quæ pariter sufficit vna tribus.

Poscentem nummos, & grandia verba sonantem,

Possideat crassi mentula Burdigali.

Ad Flaccum. XXXIV.

Audieris in quo Flacce balneo plausum,

Morionis illic esse mentulam scito.

In laudem Domitiani. XXXV.

Iuppiter Idæi risit mendacia busti,

Dum videt Augusti Flauia templa poli.

Atque inter mensas largo iam nectare fusus,

Pocula cum Marti traderet ipse suo:

Respiciens Phœbum pariter, Phœbique sororem,

Cum quibus Alcides, & pius Arcas erat,

Cnossia vos, inquit, nobis monumenta dedistis:
Cernite quàm plus sit Cæsaris esse patrem.

In Philomusum. XXXVI.

Artibus his semper cœnam Philomuse merêris,
Plurima dum fingis, sed quasi vera refers.
Scis quid in Arsacia Pacorus deliberet aula,
Rhenanam numeras, Sarmaticamque manum.
Verba ducis Daci Cattis mandata resignas,
Victricem laurum, quàm venit, antè vides.
Scis quoties Phario madeat Ioue fusca Syene:
Scis quota de Libyco litore puppis eat.
Cuius Iuleæ capiti nascantur oliuæ,
Destinet ætherius cui sua ferta pater.
Tolle tuas artes, hodie cœnabis apud me,
Hac lege, vt narres nil Philomuse noui.

De Ganymede & Ioue. XXXVII.

Viderat Ausonium posito modò crine ministrum
Phryx puer, alterius gaudia nota Iouis,
Quod tuus ecce suo Cæsar permisit ephebo,
Tu permitte tuo maxime rector, ait.
Iam mihi prima latet longis lanugo capillis:
Iam tua me ridet Iuno, vocâtque virum.
Cui pater ætherius, puer ô dulcissime, dixit,
Non ego quod poscis, res negat ipsa tibi.
Cæsar habet noster similes tibi mille ministros,
Tantâque fidereos vix capit aula mares.
At tibi si dederit vultus coma tonsa viriles,
Quis mihi, qui nectar misceat, alter erit?

In Gallam. XXXVIII.

Cùm sis ipsa domi, mediâque ornere Subura,

Fiant absentes & tibi Galla comæ :

Nec dentes aliter, quàm Serica nocte reponas,

Et lateas centum condita pyxidibus :

Nec tecum facies tua dormiat, innuis illo,

Quod tibi prolatum est mâne, supercilio.

Et te nulla mouet cani reuerentia cunni,

Quem potes inter auos iam numerare tuos.

Promittis sexcenta tamen: sed mentula surda est,

Et fit lusca licet, te tamen illa videt.

Ad Agathinum. XXXIX.

Summa licet velox Agathine pericula ludas,

Non tamen efficies, vt tibi parma cadat.

Nolentem sequitur, tenuésque reuerfa per auras

Vel pede, vel tergo, clune, vel vngue sedet.

Lubrica Corycio quamuis sint pulpita nimbo,

Et rapiant celeres vela negata Noti:

Securos pueri neglecta perambulat artus,

Et nocet artifici ventus, & vnda nihil.

Vt peccare velis, cùm feceris omnia, falli

Non potes: arte opus est, vt tibi parma cadat.

De natali Cæsonia. XL.

Prima Palatino lux est hæc orta tonanti,

Optasset Cybele qua peperisse Iouem.

Hac & Santonici genita est Cæsonia Rufi;

Plus debet matri nulla puella suæ.

Latatur gemina votorum sorte maritus,

Contigit hunc illi quòd his amare diem.

De voto Philænis. XLI.

Tarpeias Diodorus ad coronas
 Romam cùm peteret Pharo relicta,
 Vouit pro reditu viri Philænis,
 Illam lingeret vt puella simplex,
 Quam castæ quoque diligunt Sabinæ:
 Dispersa rate tristibus procellis
 Merfus fluctibus, obrutusque Ponto
 Ad votum Diodorus enatauit.

O tardus nimis, & piger maritus!
 Hoc à litore si puella votum
 Fecisset mea, protinus redissem.

In Ponticum. XLII.

Pontice quòd numquam futuis, sed pellice læua
 Vteris, & Veneri seruit amica manus:
 Hoc nihil esse putas? scelus est mihi crede, sed ingens,
 Quantum vix animo concipis ipse tuo.
 Nempe semel futuit, generaret Horatius vt tres:
 Mars semel, vt geminos Iliæ casta daret.
 Omnia perdiderat, si masturbatus vterque
 Mandasset manibus gaudia tæda suis.
 Ipsam crede tibi naturam dicere rerum.

Istud quod digitis Pontice perdis, homo est.

Ad Apollinem. XLIII.

Campis diues Apollø sic murinis,
 Sic semper senibus fruare cynis,
 Doctæ sic tibi seruiant sorores,
 Nec Delphis tua mentiatur vlli,
 Sic Pallatia te colant, amèntque:
 Bis senos, citò me rogante fasces

Det Stellæ bonus annuatque Cæsar.

Fœlix tunc ego, debitôrque voti

Casurum tibi rusticas ad aras

Ducam cornibus aureis iuuentum.

Nata est hostia Phœbe, quid moraris?

De statua Hercules. XLIV.

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone

Mitigat exiguo magnus in ære deus,

Quæque tulit, spectat resupino sidera vultu,

Cuius læua calet robore, dextra mero:

Non est fama recens, nec nostri gloria cœli:

Nobile Lysippi munus, opusque vides.

Hoc habuit numen Pellæi mensa tyranni,

Qui citò perdomito victor in orbe iacet.

Hunc puer ad Libycas iurauerat Hannibal aras:

Iusserat hic Syllam ponere regna trucem:

Offensus variæ tumidis terroribus aulae,

Priuos gaudet nunc habitare Lares.

Vtque fuit quondam placidi conuiuia Molôrchi,

Sic voluit docti Vindicis esse deus.

De eadem statua. XLV.

Alcidem modò Vindicis rogabam,

Effet cuius opus, laborque fœlix.

Risit: nam solet hoc: leuique nutu,

Gracè numquid ait poëta, nescis?

Inscripta est basis, indicatque nomen.

Atque lego, Phidiæ putauit.

Ad Marcellinum. XLVI.

Miles Hyperboreos modò Marcelline Triones,

Et Getici tuleris sidera pigra poli,

Ecce Prometheæ rupes, & fabula montis
 Quàm propè sunt oculis nunc adeunda tuis.
 Videris immensis cùm conclamata querelis
 Saxa fenis, dices, durior ille fuit.
 Et licet hoc addas, potuit qui talia ferre,
 Humanum meritò finxerat ille genus.

In Gellium. XLVII.

Gellius ædificat semper, modò limina ponit,
 Nunc foribus clauēs aptat, emittque seras:
 Nunc has, nunc illas mutat, reficitque fenestras.
 Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit:
 Oranti nummos vt dicere possit amico
 Vnum illud verbum Gellius, ædifico.

In Pannicum. XLVIII.

Democritos, Zenonas, inexplicitosque Platonas,
 Quidquid & hirsutis squalet imaginibus,
 Sic quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres:
 Præpendet mento nec tibi barba minor.
 Sed quid & hircosis serum & turpe pilosis,
 In molli rigidum clune libenter habes?
 Tu qui sectarum causas, & pondera nosti,
 Dic mihi, præcidi Pannice, dogma quod est.

In Gallicum. XLIX.

Hæredem cùm me partis tibi, Gallice, quartæ
 Per tua iurares sacra, caputque tuum,
 Credidimus, (quis enim damnet sua vota libenter?)
 Et spem muneribus fouimus vsque datis:
 Inter quæ rari Laurentem ponderis aprum
 Misimus, Ætola de Calydone putes.

At tu continuò populúmque, patrésque vocasti,
 Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
 Ipse ego (quis credat?) cõnuia nec vltimus hæsi:
 Sed nec costa data est, caudæue missa mihi.
 De quadrante tuo qui sperem Gallice? nulla
 De nostro nobis vncia venit apro.

De toga à Parthenio sibi data. L.

Hæc est illa meis multùm cantata libellis,
 quam meus edidicit lector, amatque togam.
 Partheniana fuit, quondam memorabile vatis
 Munus in hac ibam conspiciendus eques:
 Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
 Dúmque erat auctoris nomine digna sui:
 Nunc anus, & tremulo vix accipienda tribuli,
 quam possis niueam dicere iure tuo.
 quid non longa dies, quid non consumitis anni?
 Hæc toga iam non est Partheniana: mea est.

In Gaurum. LI.

Ingenium mihi Gaure probas sic esse pusillum,
 Carmina quòd faciam, quæ breuitate placent.
 Confiteor: sed tu bis denis grandia libris
 qui scribis Priami prælia, magnus homo es.
 Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona viuum:
 Tu magnus luteum Gaure Giganta facis.

De Lucano & Tullo. LII

quòd semper superos inuito fratre rogasti,
 Hoc Lucane, tibi contigit, antè mori.
 Inuidet ille tibi: Stygias nam Tullus ad vndas
 Optabat, quamuis sit minor, ire prior.

Tu colis Elysios, nemorisque habitator amœni
 Esse tuo primum nunc sine fratre cupis.
 Et si iam nitidis alternus venit ab astris,
 Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum. LIII.

Si credis mihi, Quincte quòd mereris,
 Natales Ouidi tuos Apriles,
 Ut nostras amo Martias Kalendas.
 Fœlix vtraque lux, diésque nobis
 Signandi melioribus lapillis.
 Hic vitam tribuit, sed hic amicum:
 Plus dant, Quincte, mihi tuæ Kalendæ.

Ad Eundem. LIV.

Natali tibi, Quincte, tuo dare parua volebam
 Munera tu prohibes: imperiosus homo es.
 Parendum est monitis. fiat quod vterque iubemus:
 Et quod vtrumque iuvat, tu mihi, Quincte, dato.

Ad cognatum. LV.

Si mihi Picena turdus palleret oliua,
 Tenderet aut nostras silua Sabina plagas,
 Aut crescente vadis traheretur arundine præda,
 Pinguis & implicitas virga teneret aues:
 Cara daret sollenne tibi cognatio munus,
 nec frater vobis, nec prior esset auus.
 nunc sturnos inopes, fringuillarumque querelas
 Audit & arguto passere vernat ager.
 Inde salutatus picæ respondit arator:
 Hinc propè summa rapax miluus in astra volat,
 Mittimus ergo tibi parvæ munuscula cortis,
 qualia si recipis, sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum. LVI.

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,

Dum Stellæ turdos, dum tibi, Flacce, paro:

Succurrit nobis ingens, onerosaque turba,

In qua se primum quisque meumque putat.

Demeruisse duos, votum est: offendere plures,

Vix tutum: multis mittere dona, graue est.

Qua possum sola veniam ratione merëbor:

Nec Stellæ turdos, nec tibi, Flacce, dabo.

De Splendophoro. LVII.

Splendophorus Libycas domini petit armiger vrbes:

Quæ puero dones, tela Cupido para:

Illa quibus iuuenes figis mollisque puellas.

Sit tamen in tenera leuis & hasta manu.

Loricam clypeumque tibi, galeamque remitto,

Tutus vt inuadat prælia, nudus eat.

Non iaculo, non ense fuit, læsusue sagitta,

Casside dum liber Parthenopæus erat.

Quisquis ab hoc fuerit fixus, morietur amore.

O fœlix, si quem tam bona fata manent!

Dum puer es, redeas, dum vultus lubricus, & te

Non Libye faciat, sed tua Roma virum.

In Hedylym. LVIII.

Nil est tritius Hedyli lacernis,

Non ansæ veterum Corinthiorum,

Nec crus compepe lubricum decenni,

Non ruptæ recutita colla mulæ,

Nec quæ Flaminiam secant salebræ,

Nec qui littoribus nitent lapilli,

Nec Tusca ligo vinea politus,

Nec pallens toga mortui tribulis,
 Nec pigri rota quassa mulionis,
 Nec rasum cauea latus bifontis,
 Nec dens iam senior ferocis apri.
 Res vna est tamen, ipse non negabit,
 Culus tritior Hedyli lacernis.

Ad Nympham. LIX.

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
 Et mansura pio munere templa dedit:
 Sic montana tuos semper colat Vmbria fontes,
 Nec tua Baianas Sarsina malit aquas:
 Excipe sollicitos placidè mea dona, libellos:
 Tu fueris Musis Pegasis vnda meis.
 Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
 Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurram. LX.

In septis Mamurra diu, multùmque vagatus
 Hic vbi Roma suas aurea vexat opes,
 Inspexit molles pueros, oculisq; comedit:
 Non hos, quos primæ prostituere casæ,
 Sed quos arcanae seruant tabulata catastæ,
 Et quos non populus, nec mea turba videt.
 Inde satur mensas, & opertos exiit orbes,
 Expositùmque altè pingue poposcit ebur.
 Et testudineum mensus quater hexaclinon,
 Ingemuit citro non satis esse suo.
 Consuluit nares, an olerent æra Corinthon:
 Culpauit statuas & Polydote tuas.
 Et turbata breui quæstus crySTALLINA vitro,
 Myrrhina signauit, seposuitque decem.

Expendit veteres calathos, & si qua fuerunt

Pocula Mentorea nobilitata manu.

Et virides picto gemmas numeravit in auro,

Quidquid & in niuea grandius aure sonat.

Sardonychas veros mensa quæsiuit in omni,

Et pretium magnis fecit iaspidibus.

Vndecima lassus cum iam discederet hora,

Asse duos calices emit, & ipse tulit.

De corona rosea. LXI.

Seu tu Pæstanis genita es, seu Tiburis aruis,

Seu rubuit tellus Tuscula flore tuo:

Seu Prenestino te villica legit in horto,

Seu modò Campani gloria ruris eras:

Pulcrior vt nostro videâre corona Sabino,

De Nomentano te putet esse meo.

De platano Cordubensi. LXII.

In Tartessiacis domus est notissima terris,

Qua diues placidum Corduba Bætin amat:

Vellera natio pallent vbi flaua metallo,

Et linit Hesperium bractea viua pecus:

Adibus in mediis totos amplexa Penates

Stat platanus densis Cæsariana comis:

Hospitis inuicti posuit quam dextera fœlix,

Cœpit & ex illa crescere virga manu.

Auctorem, dominumque nemus sentire videtur:

Sic viret, & ramis sidera celsa petit.

Sæpe sub hac madidi luserunt arbore Fauni:

Sæpe sub hac latuit rustica fronde Dryas.

Dumque fugit solos nocturnum Pana per agros,

Terruit & tacitam fistula sera domum,

Atque oluère lares comissatore Lyæo,
 Creuit & effuso lætior vmbra mero:
 Hesternisque rubens delecta est herba coronis,
 Atque suas potuit dicere nemo rosas.
 O dilecta deis, ô magni Cæsaris arbor,
 Ne metuas ferrum, sacrilegósque focos.
 Perpetuos sperare licet tibi frondis honores:
 Non Pompeianæ te posuère manus.

De Phileni. LXIII.

Tinctis murice vestibus quòd omni
 Et nocte vtitur, & die Philenis,
 Non est ambitiosa, nec superba:
 Delectatur odore, non colore.

In Phœbum. LXIV.

Ad cœnam inuitant omnes te Phœbe cinædi:
 Mentula quem pascit, non puto, purus homo est.
De statua Domitiani. LXV.

Herculis in magni vultus descendere Cæsar
 Dignatus Latiae dat noua templa viæ:
 Qua Triuiæ nemorosa petit dum regna viator,
 Octauum domina marmor ab vrbe legit.
De eadem statua. LXVI.

Antè colebatis votis, & sanguine largo
 Maiorem Alciden, nunc minor iste colit.
 Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores:
 Illi securus vota minora facit.

Ad Herculem de eadem statua. LXVII.

Alcide Latio nunc agnoscende tonanti,
 Postquam pulcra dei Cæsaris ora geris;

Si tibi tunc isti cultus, habitusque fuissent,

Celsèrunt manibus cùm fera monstra tuis,

Argolico famulum non te seruire tyranno

Vidissent gentes, sæuâque regna pati.

Sed tu iussisses Eurysthea, nec tibi fallax

Portasset Nessi perfida dona Lichas.

OEtæi sine lege rogi securus adisses

Altra patris summi, quæ tibi pœna dedit.

Lydia nec dominæ traxisses pensa superbæ:

Nec Styga vidisses, Tartareúmque canem.

Nunc tibi Iuno fauet, nunc te tua diligit Hebe:

Nunc te, si videat nympha, remittet Hylan.

Ad Fabullum. LXVIII.

Vxor cùm tibi sit formosa, pudica puella,

Quid tibi natorum iura Fabulle trium?

Quod petis à nostro supplex dominóque, deóque,

Tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

In Æschylum. LXIX.

Lasciuam tota possedi nocte puellam,

Cuius nequitas vincere nemo potest.

Fessus mille modis illud puerile poposci:

Ante preces totas, primâque verba dedit.

Improbius quiddam ridensque, rubensque rogavi:

Pollicita est nulla luxuriosa mora.

Sed mihi pura fuit, tibi non erit Æschyle: si vis,

Accipe & hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi. LXX.

Quid tibi nobiscum est ludi scelerate magister,

inuivsum pueris, virginibusque caput?

Non dum cristati rupère silentia galli:

Murmure iam sæuo verberibusque tonas.

Tam graue percussis incudibus æra resultant,

Causidicum medico cùm faber aptat equo.

Mitior in magno clamor furit amphiteatro,

Vincenti parmæ cùm sua turba fauet.

Vicini somnum non tota nocte rogamus:

Nam vigilare leue est, perũgilare graue.

Discipulos dimitte tuos. vis garrule quantum

Accipis, vt clames, accipere vt taceas?

In Polycarmum. LXXI.

Cùm futuis Polycarme, soles in fine cacære.

Cùm pædicaris, quid Polycarme facis?

In Cæcilianum. LXXII.

Dixerat ô mores, ô tempora Tullius olim,

Sacrilegum strueret cum Catilina nefas:

Cùm gener atque socer diris concurreret armis,

Mœstaque ciuili cæde maderet humus.

Cur nunc ô mores, cur nunc ô tempora dicis?

Quod tibi non placeat, Cæciliane, quid est?

Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri:

Pace frui certa, lætitiâque licet.

Non nostri faciunt, tua quod tibi tempora sordent,

Sed faciunt mores, Cæciliane tui.

De leone & ariete. LXXIII.

Massyli leo fama iugi, pecorisque maritus

Lanigeri, mirum, quâ posuère fide.

Ipse licet videas, cauea stabulantur in vna,

Et pariter socias carpit vterque dapes.

Nec fetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis:

Concordem fatiat fed rudis agna feram.

Quid meruit terror Nemees, quid portitor Helles,

Vt niteant celsi lucida signa poli?

Sidera si possent, pecudésque, feræque mereri,

Hic aries astris, hic leo dignus erat.

Ad liberum amicum. LXXIV.

Liber Amyclæa frontem redimite corona,

Qui quatis Aufonia verbera Graia manu,

Clausa mihi texto cùm prandia vimine mittas,

Cur comitata dapes nulla lagena venit?

Atqui digna tuo si nomine munera ferres,

Scis puto debuerint quæ mihi dona dari.

In sutorem. LXXV.

Dentibus antiquas solitus producere pelles,

Et mordère luto putre vetúsque solum:

Prenestina tenes defuncti rura patroni,

In quibus indignor si tibi cella fuit.

Rumpis & ardenti madidus crystalla Falerno,

Et pruris domini cum Ganymede tui.

At me litterulas stulti docuère parentes:

Quid cum grammaticis, rhetoribusque mihi?

Frangere leues calamos, & scinde Thalia libellos,

Si dare futuri calceus ista potest.

De effigie Camoni. LXXVI.

Effigiem tantùm pueri pictura Camoni

Seruat, & infantis prima figura manet.

Florentes nulla signavit imagine vultus,

Dum timet ora pius muta videre pater.

De balneo Tuccæ. LXXVII.

Non silice duro, structilive cæmento,
 Nec latere cocto, quo Semiramis longam
 Babylona cinxit, Tucca balneum fecit:
 Sed strage nemorum, pinæaque compage,
 Ut nauigare Tucca balneo possit.
 Idem beatas lautus exstruit thermas
 De marmore omni, quod Carystos inuenit,
 Quod Phrygia, siue Afra quod Nomas mittit,
 Et quod virenti fonte lauit Eurotas.
 Sed ligna defunt: subiice balneum thermis.

De effigie Camoni. LXXVIII.

Hæc sunt illa mei, quæ cernitis, ora Camoni:
 hæc pueri facies, primaque forma fuit.
 Creuerat hic vultus bis denis fortior annis,
 Gaudebatque suas pingere barba genas,
 Et libata semel summos modò purpura cultus
 Sparserat: inuidit de tribus vna soror.
 Et festinatis incidit stamina pensis,
 Absentemque patri rettulit vrna rogam.
 Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur,
 hæc erit in chartis maior imago meis.

De conuiuio Prisci. LXXIX.

Quod optimum sit disputat conuiuium,
 Facunda Prisci pagina:
 Et multa dulci, multa sublimi refert,
 Sed cuncta docto pectore.
 Quod optimum sit queritis conuiuium?
 In quod choraules non venit.

LIBER IX.

249

Ad Picentinum. LXXX.

Funera post septem nupsit tibi Galla virorum
Picentine: sequi vult puto Galla viros.

Ad Domitianum. LXXXI.

Oderat antè ducum famulos, turbámque minorem,
Et Pallatinum Roma supercilium:

At nunc tantus amor cunctis, Auguste, tuorum,
Ut sit cuique suæ cura secunda domus.

Tam placidæ mentes, tanta est reuerentia nostri,

Tam pacata quies, tantus in ore pudor.

Nemo suos (hæc est aulæ natura potentis)

Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio. LXXXII.

Duxerat esuriens locupletem pauper, anúmque

Vxorem pascit: Gellius, & futuit

Ad Aulum. LXXXIII.

Lector & auditor nostros probat Aule libellos:

Sed quidam exactos esse poëta negat.

Non nimium curo: nam cœnæ fercula nostræ

Malim conuiuiis, quàm placuisse cocis.

In Cinnam. LXXXIV.

Dixerat astrologus periturum te citò Cinna:

Nec puto mentitus dixerat ille mihi:

Nam tu dum metuis, ne quid post fata relinquas,

Hausisti patrias luxuriosus opes.
Bis quartum decies, non toto tabuit anno:

Dic mihi, non hoc est Cinna perire citò?

Ad Cæsarem Domitianum. LXXXV.

Inter tanta tuæ miracula Cæsar arenæ,

Quæ vincit veterum munera clara ducum,

Multùm oculi, sed plus aures debere fatentur
Se tibi, quòd spectant, qui recitare solent.

Ad Norbanum. LXXXVI.

Cùm tua sacrilegos contra Norbane furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides:
Hæc ego Pieria ludebam tutus in umbra,
Ille tuæ cultor notus amicitia.

Me tibi Vindelicis raptum narrabat in oris,
Nescia nec nostri nominis Arctos erat.

O quoties veterem non inficiatus amicum
Dixisti, meus est iste poëta, meus!

Omne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta
Ante dabat lector, nunc dabit auctor opus.

De Paulo. LXXXVII.

Languidior noster si quando est Paullus Atili,
Non se contiuus abstinet ille suis.

Tu langore quidem subito, fictoque laboras,
Sed mea porrexit sportula, Paulle, pedes.

De filio Silij. LXXXIIIX.

Festinata sui gemeret cùm fata Seueri
Silius, Aufonio non semel ore potens:

Cum grege Pierio mœstus, Phœbóque querebar,
Iple mecum fleui, dixit Apollo, Linon.

Respexitque suam, quæ stabat proxima fratri
Calliopen, & ait, tu quoque vulnus habes.

Adspice Tarpeium, Pallatinumque tonantem:
Ausa nefas Lachesis læsit vtrumque Iouem.

Numina cùm videas duris obnoxia fatis,
Inuidia possis exonerare deos.

Ad Luperum. LXXXIX.

Septem post calices Opimiani
 Denso cùm iaceam triente blæsus,
 Affers nescio quas mihi tabellas,
 Et dicis, modò liberum esse iussi:
 Zenas feruulus est mihi paternus:
 Signa. cras meliùs, Luperce, fiet.
 Nunc signat meus annulus lagenam.

Ad Rufum. XC.

Dum me captares, mittebas munera nobis:
 Postquam cepisti, das mihi Rufe nihil.
 Vt captum teneas, capto quoque munera mitte,
 De cauea fugiat ne malè pastus aper.

Ad Stellam. XCI.

Lege nimis dura conuiuiam scribere versus
 Cogis Stella: licet scribere nempe malos.

Ad Flaccum. XCII.

Sic in gramine floreo recliuis,
 Quà gemmantibus hinc, & inde riuis
 Curua calculus excitatur vnda,
 Exclusis procul omnibus molestis,
 Perfundas glaciem triente nigro
 Frontem sutilibus ruber coronis:
 Sic vni tibi sit puer cinædus,
 Et castissima pruriat puella.
 Infamem nimio calore Cypron
 Obserues, moneo, precórque Flacce,
 Messes area cùm teret crepantes,
 Et fului iuba sæuiet leonis.
 At tu diua Paphi remitte nostris

Illæsum iuuenem, remitte votis.
 Sic Martis tibi seruiant Kalendæ,
 Et cum thure, meróque, victimáque
 Libetur tibi candidas ad aras
 Secta plurima quadra de placenta.

Adulatur Domitiano. XCIII.

Ad cœnam si me diuersa vocaret in astra
 Hinc inuitator Cæsaris, inde Iouis:
 Astra licet propius, Pallatia longius essent,
 Responſa ad superos hæc referenda darem.

Quærite qui malit fieri conuiuia tonantis:
 Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

Ad Condylum. XCIV.

Quæ mala sunt domini, quæ serui commoda nescis
 Condyle, qui seruum te gemis esse diu.
 Dat tibi securos vilis leſticula ſomnos:
 Peruigil in pluma Caius ecce iacet.

Caius à prima tremebundus luce ſalutat
 Tot dominos: at tu Condyle nec dominum.

Quod debes, Cai, redde, inquit Phœbus, & illinc
 Cinnamus: hoc dicit, Condyle, nemo tibi.

Tortorem metuis? podagra, cheragraque ſecatur
 Caius, & mallet verbera mille pati.

Quòd nec mâne vomis, nec cunnum, Condyle, lingis,
 Non mauiſ, quàm ter Caius eſſe tuuſ.

Ad Calatiſſum. XCV.

Addere quid ceſſas puer immortale Falernum?
 Quadrantem duplica de ſeniore cado.

Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calatiſſe deorum
 Sex iubeo cyathos fundere? Cæſar erit.

Sutis aptetur decies rosa crinibus, vt sit,

Qui posuit sacrae nobile gentis opus.

Nunc bis quina mihi da basia, fiat vt illud

Nomen ab Othryso quod deus orbe tulit.

De Hippocrate. XCVI.

Santonica medicata dedit mihi pocula virga:

Os hominis mulsam me rogat Hippocrates.

Tam stupidus numquam nec tu puto Glauce fuisti,

Chalcea donanti Chrysea qui dederas.

Dulce aliquis munus pro munere poscit amaro?

Accipiat, sed si potat in elleboro.

De Athenagora. XCVII.

Alphicus ante fuit, cepit nunc Olficus esse,

Vxorem postquam duxit Athenagoras.

Nomen Athenagora credis, Callistrate, verum?

Si scio, dispeream, quis sit Athenagoras.

Sed puto me verum, Callistrate dicere nomen:

Non ego, sed vester peccat Athenagoras.

De Herode. XCIIII.

Clinicus Herodes trullam subduxerat agro:

Deprensus dixit, stulte, quid ergo bibis?

Ad Iulium. XCIX.

Rumpitur inuidia quidam carissime Iuli,

Quod me Roma legit, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod turba semper in omni

Monstramur digito, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, tribuit quod Caesar vterque

Ius mihi natorum, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia quod rus mihi dulce sub vrbe est,

Paruaque in vrbe domus, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quòd sum iucundus amicis,
 Quòd conuiuia frequens, rumpitur inuidia.
 Rumpitur inuidia, quòd amamur, quòdque probamur.
 Rumpatur, quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium. C.

Vindemiarum non vbique prouentus
 Cessauit Ouidi: pluuia profluit grandis.
 Centum Coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio. CI.

Marcus amat nostras Antonius, Artice, Musas.

Charta salutatrix si modò vera refert:
 Marcus Palladiæ non inficianda Tolosæ
 Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad librum. CII.

Tu qui longa potes dispendia ferre viarum,
 I liber absentis pignus amicitia.
 Vilis eras, fateor: si te nunc mittere tento,
 Grande tui pretium muneris auctor erit.
 Multùm, crede mihi, refert à fonte bibatur
 Qui fluit, an pigro quæ stupet vnda lacu.

In Bassum. CIII.

Denariis tribus inuitas, & mâne togatum
 Obseruare iubes atria Basse tua:
 Deinde harere tuo lateri, præcedere sellam,
 Ad vetulas tecum plus minus ire decem.
 Trita quidem nobis togula est, vilisque, putrisque;
 Denariis tamen hanc non emo, Basse, tribus.

Adulatur Domitiano. CIV.

Appia, quam simili venerandus in Hercule Cæsar
 Consecrat, Ausonia maxima fama viæ,

Si cupis Alcidae cognoscere facta prioris,

Disce: Libyn domuit: aurea poma tulit:

Peltatam Scythico discindit Amazona nodo:

Addidit Arcadio terga leonis apro.

Eripedem filuis ceruum, Stymphalidas vndis

Abstulit: à Stygia cum cane venit aqua.

Fecundam vetuit reparari mortibus Hydram:

Hesperias Tusco lauit in amne boues.

Hæc minor Alcides. maior quæ gesserit, audi,

Sextus ab Albana quem colit arce lapis.

asseruit possessa malis Pallatia regnis:

Prima suo gessit pro Ioue bella puer.

Solus Iuleas cum iam retineret habenas,

Tradidit, inque suo tertius orbe fuit.

Cornua Sarmatici ter perfida contudit Istri:

Sudantem Getica ter niue lauit equum.

Sæpe recusato Parthos duxisse triumphos

Victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit.

Templa deis, mores populis dedit, otia ferro,

Astra suis, cælo sidera, ferta Ioui.

Herculeum tantis numen non sufficit actis:

Tarpeio Deus hic commodet ora patri.

Ad Phæbum. CV.

Quadringentorum reddis mihi Phœbe tabellas:

Centum da potius mutua Phœbe mihi.

quare alium, cui te tam vano munere iactes:

quod tibi non possum soluere Phœbe, meum est.

De geminis fratribus. CVI.

quæ noua tam similes genuit tibi Leda ministros?

quæ capta est cycno nupta Lacæna alio?